

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 1 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Plats:

Drabanten, Uppsala, Sverige

Datum:

2017-03-10 till 2017-03-12

Närvarande ledamöter:

Anneli Bylund
Maria Emilsson (ej närvarande §14:1-14:7g)
Isabelle Benfalk
Malin Andersson
Tove Achrénus
Hanna Hammarström
Olle Gynther – Zillén
Lucas Nilsson
Max Johansson
Eric Tegnander

Närvarande tjänstepersoner:

Nathalie Carlryd (närvarande §14:1-14:4 samt §14:6-14:7j samt 14:7l-14:p)

Punkter på mötet:

§§14:1-14:11

Bilagor på mötet:

§§14:1-14:41

§ 14:1 Mötets öppnande

Mötesordförande Isabelle Benfalk förklarade mötet öppnat klockan 20:37 fredagen den 10e mars och förklarade schemat för helgen och välkomnade alla.

§ 14:2 Fastställande av föredragningslista (bilaga 14:1)

Malin Andersson yrkar på att "lägga till beslutsärende 9m Active".

Max Johansson yrkar på att "lägga till beslutsärende 9n Generalsekreterare" samt att "lägga till rapportärendet 7r Situationen i UNF Jämtland".

Isabelle Benfalk yrkar på att "lägga till diskussionsärende 8e Jämställdhetsgruppen" samt att "lägga till beslutsärende 9o Fastställande av lokala stadgar".

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 2 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Eric Tegnander yrkar på att "lägga till beslutsärende 9p Uteslutningsärende" samt att "lägga till rapportärendet 7s Rörelserapport".

Mötet beslutade:

- att lägga till rapportärende 7r Situationen i UNF Jämtland.
- att lägga till rapportärende 7s Rörelserapport.
- att lägga till diskussionsärende 8e Jämställdhetsgruppen.
- att lägga till beslutsärende 9m Active.
- att lägga till beslutsärende 9n Generalsekreterare.
- att lägga till beslutsärende 9o Fastställande av lokala stadgar.
- att lägga till beslutsärende 9p Uteslutningsärende.
- att fastslå föredragningslistan med gjorda ändringar.

§ 14:3 Val av sekreterare

Mötet beslutade:

- att välja Olle Gynther-Zillén samt Nathalie Carlyrd till sekreterare för mötet.

§ 14:4 Val av justerare samt val av tidtagare

Mötet beslutade:

- att välja Hanna Hammarström och Max Johansson till justerare för mötet.
- att välja Malin Andersson och Eric Tegnander till tidtagare för mötet.

§ 14:7 Rapportärenden

§ 14:7 a) Föreningsförändringar (bilaga 14:2)

Max Johansson lyfter Jämtlands tre nya föreningar, kul!

Mötet beslutade:

- att notera rapporten.

§ 14:7 b) Representation (bilaga 14:3)

Mötet beslutade:

- att notera rapporten.

§ 14:7 c) Ordföranderapport Eric Tegnander (bilaga 14:4)

Mötet beslutade:

- att notera rapporten.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 3 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

§ 14:7 d) Ordföranderapport Isabelle Benfalk (bilaga 14:5)

Isabelle Benfalk lyfter påverkanskittet som skulle vara klart nu till mars, men informerar om att det behöver mer tid.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 e) Ordföranderapport Max Johansson (bilaga 14:6)

Max Johansson lyfter måluppföljningsdokumentet och medlemsökningsmetodik som behöver mer tid.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 f) Kassörsrapport Malin Andersson (bilaga 14:7)

Eric Tegnander undrar hur det känns med de nya arbetsuppgifterna. Malin Andersson tycker det går bra utifrån förutsättningarna och lyfter att det underlättar mycket att ha en till biträdande generalsekreterare.

Mötet beslutade:

att notera rapporten

§ 14:7 g) Generalsekreterarrapport Nathalie Carlryd (bilaga 14:8)

Nathalie Carlryd lyfter Malin Andersson som varit ett fantastiskt stöd som arbetsledare och föreslog att hen skulle söka generalsekreterare. Nathalie Carlryd lyfter också sina tre punkter som hen trycker på i rapporten, att fortsätta återvända till våra kärnvärden, att vår personal i landet behöver en tydlig riktning. Nathalie Carlryd tackar också för tiden.

Eric Tegnander vill rikta ett stort tack både för den korta tid som generalsekreterare men också som anställd under en längre tid för UNF. Eric Tegnander är också säker på att Nathalie Carlryd inte lämnat någon oberörd.

Isabelle Benfalk vill också passa på att fira med bubbel och mötet pausas därför för bubbel.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 4 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

§ 14:7 s) Rörelserapport (ingen bilaga)

Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet har fått i uppdrag att satsa mer på narkotika och har därmed anställt en person som UNF bör använda.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 h) Rapport Arbetsutskottet (bilaga 14:9)

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 i) Bildningsrapport (bilaga 14:10)

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 j) Ekonomirapport (bilaga 14:11)

Malin Andersson berättar att 2016 är i princip färdigt för årsredovisningen!! Men det är också tydligt att vi gör något fel när vi går tre miljoner plus mot budgeterat. Det är gemensamt ansvar i förbundsstyrelsen att vi går enligt budget.

Eric Tegnander lyfter att detta är på allvar och att verkligen skicka med att fundera för kommande förbundsstyrelse.

Nathalie Carlryd undrar om det är försvarbart att ha så få medlemmar och så mycket resurser i personal.

Max Johansson lyfter att det här också varit en tydlig brist av uppföljning tidigare och att det numera löses genom att mycket ansvar läggs på kansliet.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 l) Kongressgruppsrapport (bilaga 14:12)

Mötet beslutade:

att notera rapporten

§ 14:7 m) Rapport om jämställdhetsarbetet (bilaga 14:13)

Mötet beslutade:

att notera rapporten

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 5 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

§ 14:7 n) Rapport från Vit jul-gruppen (bilaga 14:14)

Anneli Bylund lyfter det lyckade resultatet från årets vit jul och varnar om underlag som kommer till maj.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 o) Utredning av UNF:s kommunikationsarbete (bilaga 14:15)

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

§ 14:7 p) Rapport Attitydpåverkan (bilaga 14:16)

Mötet beslutade:

att notera rapporten

§ 14:7 q) Rapport GS-rekryteringsgruppen (ingen bilaga)

Mötet beslutade:

att notera rapporten

§ 14:9 Beslutsärenden

§ 14:9 e) Kommunikationsguide (bilaga 14:16)

Max Johansson föredrar ärendet och berättar historien bakom kommunikationsguiden.

Lucas Nilsson är förvirrad och undrar vad det är processen ska resultera i. Nathalie Carlryd lyfter att vi måste diskutera kommunikationsguiden oavhängigt processplan och att mandat kring detta måste vara tydligt. Eric Tegnander undrar vilka delar av rapporten som är menat att implementeras, då vissa delar kan ta tid att få iland. Isabelle Benfalk lyfter att vi behöver diskutera kommunikationsguiden och att det är ett bra förslag som ligger men ser eventuellt att det behöver förtydligas. Nathalie Carlryd lyfter att vara övertydliga i sina beslut då det ibland blir otydligt vem som ska göra vad.

Max Johansson undrar vad som händer då vi eventuellt byter förbundsstyrelse under processens gång. Eric Tegnander lyfter sitt förtroende för Max Johansson i frågan och tycker att vi behöver diskutera kommunikationsguiden.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 6 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Mötet beslutade:

att ge Max Johansson i uppdrag att presentera en processplan kopplat till kommunikationsguiden.

§ 14:9 l) Verksamhetsberättelse (bilaga 14:40-14:41)

Olle Gynther Zillén föreslår en handuppräckning på frågan om att göra en prognos för kommande år. Hen efterfrågar förbundsstyrelsens vägledning i frågan då hen inte såg det som naturligt att göra en prognos för 2017 då vi prioriterat ner arbetsplansmålen och klarat av dem flesta kongressuppdragen.

Handuppräckningen fick 5-2 i fördel för att inte ha en prognos för 2017.

Mötet beslutade:

att ajournera mötet klockan 22:00 fredagen den 10e mars till klockan 8:30 lördagen den 11e mars.

§ 14:6 Lägesrunda

Lägesrundan bestod av att förbundsstyrelsen och generalsekreteraren fick svara på hur de mår just nu samt berätta sitt bästa vårminne någonsin.

Mötet beslutade:

att notera läget hos de närvarande.

att återuppta mötet klockan 8:30 på lördagen den 11e mars.

Förbundsstyrelsen välkomnar två representanter från granskningsutskottet till mötet.

§ 14:5 Föregående protokoll

Ord och bild gick till Olle Gynther - Zillén, som presenterade föregående protokoll med hjälp av en PowerPoint-presentation.

Olle Gynther - Zillén yrkar på att lägga föregående mötes protokoll (FS12 och FS13) till handlingarna.

Mötet beslutade:

att lägga föregående mötes protokoll (FS12 och FS13) till handlingarna.

§ 14:7 Rapportärenden

§ 14:7 k) Rapport om Landet (ingen bilaga)

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 7 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Max Johansson går igenom status för de olika distrikten.

Mötet beslutade:

att notera rapporten

§ 14:9 Beslutsärenden

§ 14:9 g) Jämlikhetsbokslut (bilaga 14:36)

Olle Gynther Zillén föredrar ärendet.

Malin Andersson lyfter också sina frågeställningar kring bokslutet, men tycker också att det är ett etablerat sätt att få in statistik kring jämlikheten. Jämlikhetsbokslutet klubbas utan diskussion både på kongress och förbundsstyrelsemöte, vilket gör själva bokslutet irrelevant.

Isabelle Benfalk lyfter det Malin Andersson säger och undrar varför vi mäter om vi nu inte gör något med resultatet. Isabelle Benfalk öppnar också upp för ett jämställdhetsbokslut.

Malin Andersson upplyser om att det tidigare var ett jämställdhetsbokslut. Men att kongressen bytte namn och att vi sedan misslyckats mäta alla de faktorer som skulle krävas för att vi ska kunna kalla det ett jämlikhetsbokslut.

Eric Tegnander tycker att det är ett viktigt dokument som ger mycket och att få en koll på hur styrelser ser ut inom UNF. Eric Tegnander yrkar på att "Föreslå för kongressen att istället för ett jämlikhetsbokslut göra ett jämställdhetsbokslut" för att inte kasta dokumentet helt.

Anneli Bylund tycker Malin Andersson lyfter mycket bra, och saknar en analys av siffrorna. Siffrorna i sig säger inte supermycket. Öppnar upp för medlemsundersökning för att få en tydligare analys.

Max Johansson pratade med Hampus Blom, som är vår organisationsutvecklare, om att göra en medlemsundersökning i veckan vilket var nästan sju år sedan det hände sist och att det då var svårt att få ett statistiskt underlag.

Malin Andersson lyfte att när hen gjorde jämlikhetsbokslutet så gjorde hen även en mindre medlemsundersökning.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 8 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Lucas Nilsson tycker det är viktigt att ha en definierad grund för att göra en undersökning för att formulera syftet och att nästa styrelse får formulera syftet för att känna ägandeskap.

Isabelle Benfalk tycker att jämlikhetsbokslut och medlemsundersökning går hand i hand.

Mötet beslutade:

att notera bilagan det kompletta jämlikhetsbokslutet för 2015 samt
jämlikhetsbokslutet för 2016 samt,
att föreslå för kongressen att istället för ett jämlikhetsbokslut göra ett
jämfällbarhetsbokslut.

Olle Gynther Zillén reserverar sig mot beslutet att införa ett jämfällbarhetsbokslut med motiveringen nedan:

”Jag vill reservera mig mot beslutet att införa ett jämfällbarhetsbokslut då detta systematiskt delar upp våra medlemmar enligt kön vilket jag tycker tydligt går emot våra kärnvärden om demokrati och solidaritet.”

§ 14:8 Diskussionsärenden

§ 14:8 d) Strategiutredning (bilaga 14:23-14:24)

Isabelle Benfalk föredrar ärendet.

- Tycker du att det saknas något i utredningen?

En grupp saknar perspektiv, främst kring makt och en undran hur förankrat detta är i landet.

En annan grupp tycker det tog en tydlig form nu och saknar inga perspektiv.

En tredje grupp saknar hur UNF påverkas av trender i landet.

Är det något i utredningen du vill förändra?

En grupp vill att det ska framgå vilka som suttit vilka perioder i gruppen samt undrar över källan till att ha medlemsinflytande kring arbetsplanen?

En annan grupp undrade hur en ska förankra arbetsplanen och föreslår att reglera genom dokument liksom verksamhetsutvecklingsystemet.

Vad anser du att förbundsstyrelsen kan göra för att ta ansvar för att skapa en mer strategisk långsiktighet i organisationen?

En grupp föreslog en röd tråd kring verksamhet med medlemmar.

En annan grupp föreslog att ta upp strategiska frågor för kongressen att besluta om.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 9 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Finns det något konkret som du vill att förbundsstyrelsen föreslår till kongressen?

En grupp vill att förbundsstyrelsen föreslår en modell kring arbetsplan och hur distrikten jobbar med den.

Lucas Nilsson lyfter engagemangsperspektivet som hen tycker saknas överlag i utredningen, hur är strategidokument engagemangsskapande exempelvis.

Eric Tegnander vill ha med konkreta tankar kring hur vi implementerar arbetsplanen och lyfter rekommendationer som metod att implementera.

Isabelle Benfalk efterlyser förtydlingar.

Lucas Nilsson tycker att strategidokument i sig är problematiskt då dessa ägs av förbundsstyrelsen som föreslår dessa dokument, hen skickar därför med att hitta modell som ökar medlemsinflytande.

Eric Tegnander vill ha ett tydligt efterarbete kring arbetsplan, tänk verksamhetsutvecklarsystem.

Max Johansson lyfter att det är mycket samma personer som pratar och efterlyser en röstning kring medskick.

Eric Tegnander yrkar på att "ge gruppen i uppdrag att till styrelsemötet i maj utreda om ett av kongressen antaget arbetsplansimplementeringsdokument skulle kunna vara en konkret lösning som vi borde föreslå till kongressen."

Anneli Bylund tycker det vore intressant att kolla mer på ledarskap och struktur i utredningen och yrkar därmed på "att strategiutredningsgruppen får i medskick att se titta närmare på konkreta förslag kopplat till kulturförändring och ledare som kulturbärare".

Lucas Nilsson yrkar på att "ge strategiutredningsgruppen att se över utredningen, inklusive lösningsförslag, utifrån ett engagemangsskapande perspektiv" samt att "ge strategiutredningsgruppen i uppdrag att närmare utreda hur diskussioner och beslut om metodik/organisationsform kan stärkas internt i organisationen, snarare än måldiskussioner."

Malin Andersson yrkar bifall på Lucas Nilssons sista förslag då denna diskussion även kommit i arbetsplansarbetsgruppen, kopplat till att det kan vara svårt att diskutera arbetsplanen på en strategisk nivå på kongressen.

Max Johansson begär streck i debatten.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 10 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Mötet beslutade

att sätta streck i debatten.

Mötet beslutade

att notera diskussionen

att ge strategiutredningsgruppen i uppdrag att följa upp och presentera förslag till kongressen till förbundsstyrelsens möte i maj.

att ge gruppen i uppdrag att till styrelsemötet i maj utreda om ett av kongressen antaget arbetsplansimplementeringsdokument skulle kunna vara en konkret lösning som vi borde föreslå till kongressen med siffrorna 4-2 i fördel för bifall (enligt votering).

att ge strategiutredningsgruppen att se över utredningen, inklusive lösningsförslag, utifrån ett engagemangsskapande perspektiv

att strategiutredningsgruppen får i medskick att se titta närmare på konkreta förslag kopplat till kulturförändring och ledare som kulturbärare

att ge strategiutredningsgruppen i uppdrag att närmare utreda hur diskussioner och beslut om metodik/organisationsform kan stärkas internt i organisationen, snarare än måldiskussioner

att ge strategiutredningsgruppen i uppdrag att utreda och återkomma med mer konkreta lösningsförslag att föreslå till kongressen angående ideologisk riktning

§ 14:9 Beslutsärenden

§ 14:9 o) Fastställande av lokala stadgar (ingen bilaga)

Max Johansson föredrar ärendet.

Lucas Nilsson föreslår att "ge Max Johansson i mandat att godkänna eventuella lokala stadgar för Chalmers Studentkårs Nykterhetsförening".

Mötet beslutade:

att ge Max Johansson i mandat att godkänna eventuella lokala stadgar för Chalmers Studentkårs Nykterhetsförening.

§ 14:9 g) Bildningssystem (bilaga 14:34-14:35)

Lucas Nilsson föredrar ärendet. Lyfter också kritik kring att avskaffa inriktningar som hade en stor minoritet på kongressförfesten.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 11 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Då frågan om bildningssystemet i övrigt är längre kommen i processen än frågan om ledarskapskurs, föreslår Lucas Nilsson en lite okonventionell mötesprocess, alltså att dela upp diskussionen och beslut i två etapper:

A1 Föredragning av punkten, inklusive sammandrag av kongressförfestens diskussioner men exklusive frågan om ledarskapskurs.

A2 Diskussion om utkastet till bildningssystem, exklusive frågan om ledarskapskurs.

A3 Beslut om att anta (med eventuella ändringar) utkastet till bildningssystem som förslag till kongressen eller återremittera utkastet i sin helhet till förbundsstyrelsens möte i maj, exklusive frågan om ledarskapskurs.

Diskussion angående A2:

Malin Andersson upplever en avsaknad av förändringar från januarimötet, exemplifierar genom att inte specificera antalet förbundssamlingar eller förändringen kring Höjdarna.

Lucas Nilsson svarar att inte vilja reglera det i bildningssystemet.

Eric Tegnander upplever en vilja kring att definiera antalet förbundssamlingar.

Isabelle Benfalk yrkar på att "under stycket Höjdaren lägga till, med start som mening 3 i stycket "Förbundsstyrelsen beslutar inriktningen för utbildningen. Inriktningen ska bemöta behov och aktuella ämnen i UNF och samhället.""

Eric Tegnander yrkar på att "under förbundssamling lägga till raden "varje år anordnas minst en förbundssamling.""

B1 Föredragning av ledarskapskursens utformning, inklusive sammandrag av kongressförfestens diskussioner.

B2 Diskussion om de olika utformningarna av ledarskapskurser.

B3 Beslut om att anta (med eventuella ändringar) en av de två modellerna för ledarskapskurs som en del av förslaget till bildningssystem, alternativt återremittera till förbundsstyrelsens möte i maj.

Lucas Nilsson lyfter kongressförfesten där det var otroligt jämnt mellan modellerna.

Eric Tegnander undrar om skillnaden mellan modell 2 och folkbildaren.

Mötet går sedan en runda om de olika modellerna.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 12 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Gallup om de olika modellerna där resultatet blir 5-4 i fördel för modell 1.

Lucas Nilsson är frågande till när ideologin kommer in i modell 1 och ser risk i att kompetens blir förlorad genom modell 1.

Max Johansson tycker att det är självklart att ideologin kommer in genom UNFaren.

Lucas Nilsson yrkar på att "ge bildningsgruppen i uppdrag att se över FSS:er, Specialister och Höjdaren i bildningssystemet (Lucas Nilsson anser att det står mot modell 1)".

Resultatet kring modeller blir lika och mötet utgår därför till lunch.

Förbundsstyrelsen frågar granskningsutskottet frågor om dess arbete och tackar sedan av granskningsutskottet.

Mötet beslutade

- att under stycket Höjdaren lägga till, med start som mening 3 i stycket "Förbundsstyrelsen beslutar inriktningen för utbildningen. Inriktningen ska bemöta behov och aktuella ämnen i UNF och samhället",
- att under förbundssamling lägga till raden "varje år anordnas minst en förbundssamling",
- att anta modell 1 (med gjorda ändringar) som del av förbundsstyrelsens förslag på bildningssystem till kongressen 2017,
- att ge bildningsgruppen i uppdrag att se över FSS:er, Specialister och Höjdaren i bildningssystemet (står mot modell 1)

§ 14:9 e) Arbetsplan (bilaga 14:31-14:32)

Anneli Bylund föredrar ärendet och om processens gång. Anneli Bylund yrkar på att "låta arbetsplansgruppen återkomma med ett slutgiltigt förslag på arbetsplan i maj".

Mötet utgår i smågrupper om målen.

UNF:s medlemmar stärks och utvecklas i sitt ideologiska engagemang och ställningstagande.

En grupp såg ett behov av att konkretisera och tycker det är bra att verksamheten blir mer UNFig. En annan grupp lyfte behov till att konkretisera genom siffermål.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 13 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Genom fler engagerade medlemmar och mångsidig verksamhet blir UNF kraftfullare som organisation.

En grupp tyckte att det här var en obekväm känsla i och med att distrikten inte nämns, samma grupp tyckte också att de kvalitativa målen var låga i detta avsnitt och att de ickekvalitativa målen hade en hög ambitionsnivå. En annan grupp lyfte att geografisk spridning som mer intressant än antal föreningar.

UNF:s medlemmar samlas i den drogpolitiska kampen och är de ledande unga rösterna i debatten.

En grupp tyckte att det var mycket enligt tidigare arbetsplaner och ett behov av att välja en nyckelfråga och att stycket inte gick med dem andra två och en avsaknad av röd tråd. En annan grupp lyfte unga i missbruksmiljö.

Olle Gynther - Zillén undrar som eventuell verksamhetsberättare för de kommande två åren kring hur en ska mäta de kvalitativa målen. Exempelvis "Alla UNF:s medlemmar har tagit ett aktivt, nyktert ställningstagande" eller "UNF når nya personer genom vår ideologi".

Isabelle Benfalk ser det som att peka ut en tydlig riktning i arbetsplanen. Malin Andersson lyfter att nästa förbundsstyrelse ska få känna ägandeskap över arbetsplansmålen och att det är upp till denna hur målen ska mätas.

Eric Tegnander tycker det är viktigt med mätbarhet för att medlemmar ska få insyn i hur förbundsarbete går och efterlyser en höjd ambitionsnivå kring de kvalitativa målen.

Max Johansson yrkar på att "göra medskick till gruppen att lyfta och inkludera bildningsmål i arbetsplanen".

Eric Tegnander yrkar på att "ge gruppen i uppdrag att se över ambitionsnivån på de kvalitativa målen och eventuellt föreslå en högre ambitionsnivå för dem".

Max Johansson yrkar på att "ge medskick till gruppen att konkretisera och förtydliga de kvalitativa målen".

Mötet beslutade:

- att bifalla "att ge medskick till gruppen att konkretisera och förtydliga de kvalitativa målen"
- att bifalla "ge gruppen i uppdrag att se över ambitionsnivån på de kvalitativa målen och eventuellt föreslå en högre ambitionsnivå för dem"
- att avslå "att göra medskick till gruppen att lyfta och inkludera bildningsmål i arbetsplanen"

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

att låta arbetsplansgruppen återkomma med ett slutgiltigt förslag på arbetsplan i maj

§ 14:9 a) Överklagan AU (bilaga 14:25-14:27)

Malin Andersson föredrar ärendet.

Mötet beslutade:

att avslå överklagan.

§ 14:9 b) UNF Kronoberg (bilaga 14:28)

Isabelle Benfalk föredrar ärendet.

Mötet beslutade:

att godkänna att UNF Kronoberg tar emot en gåva på en tredjedel av fastigheten Dansjö 6:15 av Kronobergs distrikt av IOGT-NTO.

§ 14:9 c) Uppdragsgivning kansli (bilaga 14:29)

Malin Andersson föredrar ärendet.

UPPDRAGSGIVNINGSMODELL		
LÖPANDE UPPDRAG		
Uppdrag	Tilldelad tjänsteperson	Processtillstånd
Medlemsregister	JBP	
Resebokningar	JBP	
Medlemsservice	JBP	
Extern finansiering	GS	
Omvärldsbevakning	EL	
Motdrag	AO	

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Kommunikationsärenden	EL	
Administration och ekonomiska förfaranden	GS + JBP	
HR	GS + JL + LG	
Sköta marknadsföringen för bildningsinsatser	EL	
UTVECKLINGSUPPDRA		
Uppdrag	Tilldelad tjänsteperson	Förtroendevald beslutsmandat
Vit jul - helhet	JL	AB
Värvning - helhet	HB	MJ
Uppdragsgivning och arbetsledning VU - helhet	JL	MJ
FÅM - helhet	EL	MA
DÅM - helhet	EL	MA
Grafisk profil	EL	MJ
Föreningskit	EL	MJ
Påverkanskit	EL	IB
Skapa kvalitativt material för alla verksamhetsområden	HB	LN
Utvecklingsarbete HR	GS	LN
Almedalen	JBP	IB
VU-system inför kongress	JL	MJ
System för att Vuars målsättningar ska ta avstamp i distriktens arbetsplaner	JL	MJ

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 16 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Undersöka nytt medlemssystem	HB	MJ
Nytt UNFaren-material	HB	LN
Kommunikativt strömlinjeforma allt material i UNF	EL	LN
Värningskampanj UNG 2.0	HB	MJ
UNF till alla	HB	MJ
Kommunranking	EL	AB
Hur jobbar jag med media?	EL	OGZ

Mötet beslutade:

att anta bilagan i sin helhet.

§ 14:8 Diskussionsärenden

§ 14:8 e) Förbundsstyrelsens talartidsfördelning på kongressen (punkt 8, bilaga 14:42)

Isabelle Benfalk föredrar ärendet.

Mötet utgår sedan i smågrupper kring diskussionsfrågorna:

Vilket ansvar har förbundsstyrelsen för talartidsfördelningen under en kongress?

Grupperna tyckte överlag att vi har väldigt stort ansvar för det genom att vara bra förebilder och att bereda arbetsordning.

Hur ska förbundsstyrelsen bidra till en jämn talartidsfördelning under kongressen?

En grupp tyckte att vi ska begränsa männens talartid. En annan grupp tyckte det är viktigt att förhandlingsansvariga har jämställdhetsfokus.

Hur bör fördelningen av föredragningar och debattinlägg se ut inom förbundsstyrelsen?

En grupp tyckte att det skulle vara roligt om de som normalt tar mycket plats, inte gör detta på kongressen. En annan grupp tyckte att fördelningen på inlägg borde vara 60/30/10 (som könsuppdelningen i förbundsstyrelsen).

Mötet beslutade

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 17 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

att notera diskussionen.

§ 14:9 Beslutsärenden

§ 14:9 m) Active (ingen bilaga)

Malin Andersson föredrar ärendet.

Mötet beslutade:

att bevilja uppskov till Active till sommaren 2018.

§ 14:9 p) Uteslutningsärende (ingen bilaga)

Förbundsstyrelsen diskuterade ytterligare uteslutningsärendet som inkommit på förra mötet.

Mötet beslutade:

att inte utesluta den aktuella medlemmen.

att avsluta uteslutningsärendet.

§ 14:9 n) Generalsekreterare (ingen bilaga)

Max Johansson föredrar ärendet och berättar utförligt om rekryteringsprocessen.

Mötet beslutade:

att ge rekryteringsgruppen fortsatt mandat att ta vidare processen.

§ 14:9 j) Verksamhetsberättelse (bilaga 14:40-14:41)

Olle Gynther Zillén föredrar ärendet.

Mötet går sedan stycke för stycke och mål för mål för att ge feedback.

Mötet beslutade:

att med konkret feedback be Olle Gynther Zillén återkomma med förslag om verksamhetsberättelse 2016 till majmötet 2017

§ 14:9 f) Drogpolitiska programmet (bilaga 14:33)

Anneli Bylund föredrar ärendet och yrkar på att "återkomma med ett slutgiltigt förslag på drogpolitiska programmet till förbundsstyrelsemötet i maj".

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 18 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

Mötet utgår sedan i smågrupper där en gick igenom det drogpolitiska programmet punkt för punkt.

En grupp lyfte att stryka vuxnas ansvar samt att inte ha med tobak. En annan grupp ville lyfta tobak och om det bör vara med i det drogpolitiska programmet i överhuvudtaget samt substitutionsbehandling.

Malin Andersson tycker det bör vara en mer neutral ton kring substitutionsbehandling, då den i dagsläget är inte är nyanserad, vilket resterande stycke om skadebegränsande åtgärder är.

Anneli Bylund undrar varför vi har tobak i det drogpolitiska programmet då hen anser att det blir otydligt varför vi har den här.

Eric Tegnander berättar om forskning kring att tidigare tobakdebut leder till tidigare alkoholdebut.

Maria Emilsson är fundersam kring en formulering då hen saknar en tydlig källhänvisning till denna formulering.

Anneli Bylund efterlyser två gallupar:

Där resultatet blir 7-0 i fördel till att gräva mer i substitutionsbehandling.

Och resultatet blir 3-4 i nackdel till att gräva mer i tobak.

Mötet beslutade:

att återkomma med ett slutgiltigt förslag på drogpolitiska programmet till förbundsstyrelsemötet i maj

§ 14:9 d) Verksamhetsutvecklarsystem (bilaga 14:30)

Max Johansson föredrar ärendet.

Olle Gynther - Zillén vill uttrycka sin yttersta uppskattning för ändring 3. SUPERpositiv till att inte ha process varje år.

Lucas Nilsson begär en gallup kring tolkningsutrymmet under avsnittet uppdragsgivare och arbetsgivare.

Där resultatet blir att vissa otydligheter finns.

Lucas Nilsson lyfter resursslöseriet att ha verksamhetsutvecklare i distrikt utan verksamhet.

Anneli Bylund är skeptisk till en meningsfull verksamhetsutvecklare per distrikt och menar att det inte kommer funka med en delad verksamhetsutvecklare. Anneli Bylund är heller inte för att alla

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 19 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

distrikt ska ha en verksamhetsutvecklare men stöd i andra former exempelvis i administratörtjänster.

Malin Andersson är motvilligt för att alla distrikt inte ska ha verksamhetsutvecklare.

Eric Tegnander efterlyser bättre formuleringar än att stryka hela stycket.

Maria Emilsson lyfter att meningsfull tillgång inte betyder en verksamhetsutvecklare.

Anneli Bylund upplever att meningsfull är otydligt och inte betyder att alla distrikt automatiskt ska ha tillgång till en verksamhetsutvecklare.

Lucas Nilsson yrkar på att stryka "UNF:s förbundsstyrelse ska vid fördelningen av verksamhetsutvecklare utgå från följande Grundförutsättningar: • Inget distrikt ska ha mer än en heltidstjänst • Alla distrikt ska ha meningsfull tillgång till verksamhetsutvecklare" samt lägga till "Inget distrikt ska dock ha mer än en heltidstjänst" i slutet av första stycket, fördelningsprinciper (alltså under verksamhetsomfattning).

Max Johansson yrkar på att "gruppen får i uppdrag att presentera ett reviderat förslag till majmötet".

Mötet beslutade:

att stryka "UNF:s förbundsstyrelse ska vid fördelningen av verksamhetsutvecklare utgå från följande Grundförutsättningar: • Inget distrikt ska ha mer än en heltidstjänst • Alla distrikt ska ha meningsfull tillgång till verksamhetsutvecklare".

att lägga till "Inget distrikt ska dock ha mer än en heltidstjänst" i slutet av första stycket, fördelningsprinciper (alltså under verksamhetsomfattning).

att gruppen får i uppdrag att presentera ett reviderat förslag till majmötet

§ 14:7 Rapportärenden

§ 14:7 r) Situationen i UNF Jämtland (ingen bilaga)

Max Johansson föredrar ärendet.

Förbundsstyrelsen får en rapport om situationen i UNF Jämtland.

Mötet beslutade:

att notera rapporten.

att ajournera mötet till klockan 8:30 söndagen den 12e mars.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 20 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

att återuppta mötet klockan 8:35 söndagen den 12e mars.

§ 14:9 Beslutsärenden

§ 14:9 h) Budget (bilaga 14:37)

Malin Andersson föredrar ärendet och berättar om processen som varit. Den största förändringen är miljonlotteriet som kommer ge två miljoner mindre per år i bidrag, budgetgruppen har också sänkt distriktsbidraget då det inte går åt enligt vad föregående förbundsstyrelse budgeterat.

Mötet utgår sedan i smågrupper.

Smågrupperna redogör sedan för sina diskussioner.

Isabelle Benfalk lyfter det nya medlemssystemet som är budgeterat för att utredas, men inte göras något åt kommande år.

Malin Andersson tycker det är svårt att ta ställning till utan utredning.

Lucas Nilsson är för att spara i medlemstidning och satsa på ett nytt medlemssystem. Lucas Nilsson tycker också att det är viktigt att stötta den globala verksamheten som Active gör och inte kapa direkt i global verksamhet.

Malin Anderssons utgångspunkt har varit att UNF gått in med mycket pengar och inte fått ut lika mycket tillbaka.

Max Johansson yrkar på att ”ge som medskick till gruppen att se över möjligheten att göra om Motdrag till en digitaliserad nyhetstjänst”.

Mötet beslutade:

att ge som medskick till gruppen att se över möjligheten att göra om Motdrag till en digitaliserad nyhetstjänst

att anta utkastet på budget för 2018-2019

§ 14:8 Diskussionsärenden

§ 14:8 c) Förslag på arbetsordning för kongresshandlingarna (bilaga 14:21)

Maria Emilsson föredrar ärendet.

Isabelle Benfalk undrar hur arbetsordningen gick på kongressförfesten.

Maria Emilsson berättar att förslaget mottogs bra, och förfesten var spända på ett nytt upplägg.

Mötet utgår sedan i smågrupper.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 21 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

En grupp tyckte att det var en rigid struktur som blir en stressfaktor, skickar också med hur det ska funka i praktiken och hur det ska funka med vote it.

En annan grupp var positiva till talartidsbegränsning, men inte att begränsa på antal inlägg.

En tredje grupp tyckte ombuden skulle få fundera kring tiden per område och rösta innan online, stort behov för ombuden att kunna ta ställning till förslag.

Eric Tegnander lyfter dagordningen som moment för att ta ställning till tid och föreslår gallup kring om att alla ombud inte ska få vara med i alla roterande gruppsamtal.

Tove Achrénius tycker det blir odemokratiskt om alla inte får delta i alla gruppsamtal.

Mötet diskuterar sedan om alla ska vara del av alla ämnen på gruppsamtalen.

Malin Andersson tycker det är bra att få välja ämnen och själv eller som distrikt vad som är viktigt.

Med resultatet 4-4 ställer sig mötet lika till att få vara med på alla ämnen.

Gallup begärs återigen på att välja eller slumpa ämnen.

Det lyfts att det finns många parametrar och olika dimensioner kring hur en ska rösta i frågan kring att vara del av alla ämnen.

Mötet beslutade

att sätta streck i debatten.

En duttningsgallup genomförs sedan på fyra dimensioner.

Där resultatet blir 6 röster på valbar och <100%, 3 röster på ickevalbar och 100%, 0 röster på valbar och 100%, 0 röster på ickevalbar <100%.

Max Johansson yrkar på att "göra som medskick till gruppen att inte ha ett randomiserat system utan ett system där ombuden får välja vilka diskussioner de ska delta i, där alla distrikt har en garanterad plats i varje grupp."

Mötet beslutade

att låta diskussionen utgöra medskick för gruppens fortsatta arbete

att ge gruppen i uppdrag att återkomma till styrelsens möte i maj med ett färdigt förslag på arbetsordning

Med siffrorna 6-4 för bifall gick följande att-sats igenom.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 22 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

att göra som medskick till gruppen att inte ha ett randomiserat system utan ett system där ombuden får välja vilka diskussioner de ska delta i, där alla distrikt har en garanterad plats i varje grupp.

§ 14:8 b) Utkast Finansieringsutredning (bilaga 14:19-14:20)

Malin Andersson föredrar ärendet och berättar om de olika tillägg som gjorts.

Håller du med om de vägval som utredningen föreslår?

Grupperna höll i stor del med om vägvalen.

En grupp upplyste om att inget alternativ skulle kunna ersätta de volymer som miljonlotteriet bidraget med.

Finns det andra medskick du vill göra?

En grupp var positiv till läskfabriken och flera grupper hade ett behov av att konkretisera hur framtida förbundsstyrelser ska jobba med finansieringsfrågan.

Mötet beslutade

att låta diskussionen göra medskick för det fortsatta arbetet

§ 14:8 a) Uppföljning arbetsplansmål (bilaga 14:18)

Ärendet anses föredraget och går därefter i runda kring frågorna.

Har du som ledamot kunnat använda dig av denna uppföljning?

Förbundsstyrelsen var delad i frågan.

En del i att den inte används är för att vi aldrig diskuterat innehållet.

Uppfyller denna uppföljning det yttre revisoriska syftet?

Ja, till viss del.

Hur kan uppföljning förbättras för kommande förbundsstyrelser?

Tydliga och pedagogiska färger, uppmuntra att göra detta från början. Presentera på varje möte hur det går med verksamhet och processer. En diskussion kring hur vi ska följa upp för kommande förbundsstyrelse.

Mötet beslutade

att notera diskussionen.

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 23 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

§ 14:9 Beslutsärenden

§ 14:9 n) Generalsekreterare (ingen bilaga)

Förbundsstyrelsen diskuterade ärendet ytterligare.

Mötet beslutade:

att välja Samuel Somo som ny ordinarie generalsekreterare.

§ 14:9 i) Övriga ersättningar (bilaga 14:38-14:39)

Malin Andersson föredrar ärendet.

Max Johansson yrkar på "att ge Lucas Nilsson & Malin Andersson i uppdrag att se över arvorderingsgraden och lägga fram ett förslag på arvorderingsprinciper och belopp för arvode till Maj FS".

Mötet beslutade:

att ge Lucas Nilsson & Malin Andersson i uppdrag att se över arvorderingsgraden och lägga fram ett förslag på arvorderingsprinciper och belopp för arvode till Maj FS

att fastslå kongresshandlingen om Förbundsstyrelsens förslag på övriga ersättningar i enlighet med bilaga

§ 14:10) Nästa möte

Nästa möte är i Göteborg 5-7 maj.

Motionsstopp är den 18e april.

Bilagestopp är den 21a april. Motionsbilagestopp är den 25e april.

Max Johansson yrkar på "att ge samtliga personer som planerar avgå förbundsstyrelsen att presentera en Life-story av sitt förbundsstyrelseengagemang till nästa förbundsstyrelsemöte".

Mötet beslutade:

att avslå "att ge samtliga personer som planerar avgå förbundsstyrelsen att presentera en Life-story av sitt förbundsstyrelseengagemang till nästa förbundsstyrelsemöte".

PROTOKOLL

fört vid möte med förbundsstyrelsen
för Ungdomens Nykterhetsförbund
den 10e mars 2017 till den 12e mars 2017
sida 24 av 24

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

§ 12:12) Mötets avslutande

Isabelle Benfalk tackar för livliga diskussioner och avslutar mötet klockan 11:41 på söndagen den 12e mars 2017.

Isabelle Benfalk, mötesordförande

Ort och datum

Nathalie Carlryd, mötessekreterare

Ort och datum

Olle Gynther - Zillén, mötessekreterare

Ort och datum

Hanna Hammarström, mötesjusterare

Ort och datum

Max Johansson, mötesjusterare

Ort och datum

Handlingar till möte med styrelsen för Ungdomens Nykterhetsförbund den 10-12 mars 2017

Föredragningslista (punkt 2, bilaga § 14:1).....	3
Föreningsförändringar (punkt 7, bilaga § 14:2)	5
Representation (punkt 7, bilaga § 14:3).....	6
Rapport från förbundsordförande Eric Tegnander (punkt 7, bilaga § 14:4).....	7
Rapport från förste vice förbundsordförande Isabelle Benfalk (punkt 7, bilaga § 14:5)	9
Rapport från andre vice förbundsordförande Max Johansson (punkt 7, bilaga § 14:6)	10
Rapport från förbundskassör Malin Andersson (punkt 7, bilaga § 14:7)	12
Rapport från generalsekreterare Nathalie Carlryd (punkt 7, bilaga § 14:8)	14
Rapport arbetsutskottet (punkt 7, bilaga § 14:9).....	16
Bildningsrapport (punkt 7, bilaga § 14:10)	18
Ekonomirapport (punkt 7, bilaga § 14:11).....	20
Rapport kongressgruppen (punkt 7, bilaga § 14:12)	26
Rapport om jämställdhetsarbetet (punkt 7, bilaga § 14:13)	27
Rapport från Vit jul-gruppen (punkt 7, bilaga § 14:14)	31
Rapport: Utredning av UNF:s kommunikationsarbete 2016 (punkt 7, bilaga § 14:15).....	32
Beslutsunderlag kommunikationsguide (punkt 8, bilaga § 14:16)	53
Rapport attitydpåverkansgruppen (punkt 8, bilaga § 14:17)	54
Uppföljning arbetsplansmål (punkt 8, bilaga § 14:18).....	55
Utkast Finansieringsutredning (punkt 8, bilaga § 14:19).....	58
Finansieringsutredning (punkt 8, bilaga § 14:20)	59
Förslag på arbetsordning för kongressförhandlingarna (punkt 8, bilaga § 14:21)	68
Arbetsordning för kongressen 2017 (punkt 8, bilaga § 14:22)	70
Diskussionsunderlag Strategiutredning (punkt 8, bilaga § 14:23).....	73
Strategiutredning (punkt 8, bilaga § 14:24)	74
Överklagan AU (punkt 9, bilaga § 14:25).....	83

Bidragsansökan WFAD (punkt 9, bilaga § 14:26).....	84
WFAD Action plan 2016 – 2019 (punkt 9, bilaga § 14:27)	87
Beslutsunderlag UNF Kronoberg (punkt 9, bilaga § 14:28).....	93
Uppdragsgivningsmodell (punkt 9, bilaga § 14:29)	94
Beslutsunderlag Verksamhetsutvecklersystem (punkt 9, bilaga § 14:30)	96
Make UNF great again! – förslag till arbetsplan 2017-2019 (punkt 9, bilaga § 14:31)	101
Arbetsplan för Ungdomens Nykterhetsförbund 2018-2019 (punkt 9, bilaga § 14:32)	104
Beslutsunderlag: Drogpolitiska programmet (punkt 9, bilaga § 14:33).....	106
Förslag på bildningssystem 2017 – 2019 (punkt 9, bilaga § 14:34).....	144
Utkast på bildningssystem (punkt 9, bilaga § 14:35)	146
Jämlikhetsbokslutet 2015 & 2016 2.0 (punkt 9, bilaga § 14:36)	155
Utkast på budget 2018-2019 (punkt 9, bilaga § 14:37)	176
Förbundsstyrelsens förslag Övriga ersättningar (punkt 9, bilaga § 14:38)	180
Kongresshandling: Övriga ersättningar (punkt 9, bilaga § 14:39)	181
Verksamhetsberättelse 2016 (punkt 9, bilaga § 14:40)	182
Verksamhetsberättelse 2016 Ungdomens Nykterhetsförbund (punkt 9, bilaga § 14:41)	183

Föredragningslista (punkt 2, bilaga § 14:1)

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Bilaga	Beslut
1. Öppnande	IB			
2. Fastställande av föredragningslistan			§ 14:1	
3. Val av sekreterare				
4. Val av justerare				
5. Föregående protokoll	OGZ	5 min		
6. Lägesrunda	ET	30 min		
7. Rapporter				
- Anmälningsärenden		2 min		
a) Föreningsförändringar	ET		§ 14:2	
b) Representation	ET		§ 14:3	
- Ordförande- och förbundskassörsrapporter		5 min		
c) Ordföranderapport Eric	ET		§ 14:4	
d) Ordföranderapport Isabelle	IB		§ 14:5	
e) Ordföranderapport Max	MJ		§ 14:6	
f) Förbundskassörsrapport Malin	MA		§ 14:7	
- Kansli		7 min		
g) Generalsekreterarerapport Nathalie	NC		§ 14:8	
- Arbetsutskottet		2 min		
h) Rapport Arbetsutskottet	MA		§ 14:9	
- Bildning		2 min		
i) Bildningsrapport	LN		§ 14:10	
- Ekonomirapport		2 min		
j) Ekonomirapport	MA		§ 14:11	
- Landet		15 min		
k) Landetrapport	MJ		Muntlig	
- Grupper		35 min		
l) Kongressgruppen	MA		§ 14:12	
m) Jämställdhetarbetet	IB		§ 14:13	
n) Vit Jul-gruppen	AB		§ 14:14	
o) Utredning av UNF:s kommunikationsarbete	MJ		§ 14:15	
p) Attitydpåverkan	MJ		§ 14:17	
q) GS-rekryteringsgruppen	MA		Muntlig	

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Bilaga	Beslut
8. Diskussionsärenden				
a) Uppföljning arbetsplansmål	OGZ	45 min	§ 14:18	
b) Finansieringsutredning	MA	60 min	§ 14:19-20	
c) Arbetsordning för kongressen	ME	45 min	§ 14:21-22	
d) Strategiutredning	IB	30 min	§ 14:23-24	
9. Beslutsärenden				
a) Överklagan AU	MA	20 min	§ 14:25-27	
b) Beslut UNF Kronoberg	IB	15 min	§ 14:28	
c) Uppdragsgivningsmodell	MA	20 min	§ 14:29	
d) Verksamhetsutvecklarsystem	MJ	45 min	§ 14:30	
e) Kommunikationsguide	MJ	35 min	§ 14:16	
f) Arbetsplan	MA	90 min	§ 14:31-32	
g) Drogpolitiska programmet	AB	60 min	§ 14:33	
h) Bildningssystem	LN	65 min	§ 14:34-35	
i) Jämlikhetsbokslutet	OGZ	20 min	§ 14:36	
j) Budget	MA	80 min	§ 14:37	
k) Övriga ersättningar	MA	20 min	§ 14:38-39	
l) Verksamhetsberättelse	OGZ	60 min	§ 14:40-41	
10. Nästa möte	IB	1 min		
11. Avslutning				

Föreningsförändringar (punkt 7, bilaga § 14:2)

Följande föreningsnybildningar har fastställts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och generalsekreterare Nathalie Carlryd:

2017-01-06   07D6765 UNF Wadajir, Växjö
                  07D6766 UNF Tillsvidare, Växjö
                  23D6769 UNF STÄDSKÅP, Lit
                  23D6768 UNF #Dansärlivet, Östersund
                  23D6767 UNF Amarillo, Östersund

Följande föreningsnybildningar har fastställts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och förbundskassör Malin Andersson:

2017-02-13   05D6775 UNF HornAfro, Norrköping

Följande föreningsnedläggningar har fastställts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och generalsekreterare Nathalie Carlryd:

2017-01-06   23D6620 VemHede
                  23D6645 UNF Eiron
                  23D6625 UNF Spaghutty

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att   notera rapporten.

Johan Persson
Stockholm, 2017-03-01

Representation (punkt 7, bilaga § 14:3)

För perioden 9/1-26/2

Eric Tegnander har under perioden deltagit i följande representationssammanhang:

27-28/1 NBV:s huvudmannamöte, Stockholm

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Eric Tegnander

Ystad, 2017-02-26

Rapport från förbundsordförande Eric Tegnander (punkt 7, bilaga S 14:4)

För perioden 9:e januari till 26:e februari

Politik och påverkan

Det politiska området har på många sätt handlat om att avsluta förra årets verksamhet och inleda arbetet med det nya årets verksamhet. Jag leder inte arbetet men har som tidigare deltagit i Vit Jul-gruppens arbete samt blockgruppen för Upp Till Kamp och Almedalen. Jag deltar även i Soberian-gruppens sammanträden och försöker tillföra vad jag kan i det sammanhanget. Dessutom har jag deltagit i arbetsgruppen för revidering av det drogpolitiska programmet.

På sakpolitisk nivå dök det i mitten av februari upp ett fall där läkemedelsverket efter lång process beslutat att bevilja två svårt sjuka människor cannabis för oralt bruk som medicin. Jag har följt debatten, spritt en del kunskap om den internt samt varit beredd att vid behov till exempel skriva debattartiklar. Jag har dock valt att inte prioritera en debattartikel.

Annat styrelsearbete

När det gäller det övriga styrelsearbetet märks det tydligt att det är kongressår. Jag deltar i budgetgruppens arbete, är med och planerar inför förfesten samt deltar i kongressgruppens arbete. Jag har också deltagit i GS-rekryteringsprocessen samt såklart faddrat Gävleborg och Kalmar.

Personlig utveckling

Under perioden som gått har jag generellt försökt höja nivån på mitt arbete jämfört med slutet av förra året. Jag känner inte att arbetsuppgifterna jag har är särskilt svåra eftersom jag har gjort det allra mesta tidigare. Däremot har jag genomgående haft svårt att hinna med att leverera på en god nivå och det känns naturligtvis tråkigt. Jag gör vad jag kan men upplever helt enkelt att tiden inte räcker till. Jag har väckt frågan om att delegera bort ytterligare saker med min kontaktperson, men vi har inte hittat någon rimlig lösning.

I övrigt har jag prioriterat upp min mejlhantering och till viss del kommit ifrån den extremt låga nivå jag hade i slutet av förra året. Jag har fortsatt haft problem med att jag känner mig trött och sjuk. Jag har också ganska svårt att motivera mig nu eftersom vi nu är inne i den absolut sista tiden av perioden. Nu har det börjat komma till en punkt där jag gör fler och fler saker kopplade till förbundsstyrelsearbetet för allra sista gången vilket känns både skönt och lite jobbigt.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

Att notera rapporten

Eric Tegnander

Ystad, 2017-02-26

Rapport från förste vice förbundsordförande Isabelle Benfalk (punkt 7, bilaga § 14:5)

Vad har jag arbetat med sen senaste förbundsstyrelsemötet?

Fadderarbete – haft kontakt med mina kära fadderdistrikt och deltagit i fadderklusteravstämningar. Planerat in besök under våren och taggar inför DÅM.

Strategiutredningsgruppen – arbetat tillsammans med gruppen för att fila på det utkast som presenterades på januarimötet. Resultatet kan ni se nedan.

Jämställdhetsgruppen – gruppen har haft sitt inledande möte, mer om detta kan ni läsa i rapporten. Vi har även skrivit ett underlag till detta möte.

Arbetsplansgruppen – haft ett köttigt heldagsmöte med Malin och Anneli där vi tog fram det förslag till arbetsplan som ni kan läsa nedan.

Finanseringsutredningen – deltagit i arbetet med att ta fram ett utkast till detta möte.

Upp till kamp! – börjat dra igång både Almedalsdrinken och själva aktionskampanjen. Blockgruppen har haft ett antal möten och situationen är under kontroll.

Lägesrapport

Våren går alltid så himla fort vilket beror på att jag hela tiden lever i framtiden, allt jag gör nu ger inte resultat förens om en viss tid. Jag tycker att det är en smula påfrestande. Just nu är det också en svår uppgift att balansera studierna med mitt engagemang. När jag tittar bort från det ena, händer det massor med det andra. Kort sagt är det lite tungrott nu, men jag räknar med att det lugnar ner sig efter mars-fs (håller tummarna). Trots detta tycker jag fortfarande att livet är relativt roligt att leva och är hoppfull inför framtiden.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Isabelle Benfalk

benfalk@unf.se | 0733603777

Labruden, 2017-02-28

Rapport från andre vice förbundsordförande Max Johansson (punkt 7, bilaga § 14:6)

Gäller period: 161221 – 170228

Organisation och fältarbete

- Arrangerat Fadderhelg
- Åkt runt och presenterat upplägget för sportlovsutbytet för berörda distrikt
- Deltagit på introduktion av BIGS, VU:ar, organisationsutvecklare, och projektsamordnare
- Vidareutvecklat UNG Materialet
- Arrangerat tre värvningsutbildningar kopplat till Sportlovssatsningen
- Deltagit i budgetgruppen, verksamhetsutvecklsarsystem-gruppen, och rekryteringsgruppen 1.0 & 2.0
- Deltagit på NBV:s förbundskonferens
- Deltagit på fadderklustermöten och besökt olika distrikt samt stöttat faddrar i deras arbete
- Startat upp projektet trivselgerillan

Sammanfattning

Perioden har präglats av mycket arbete kopplat till sportlovssatsningen, att informera, etbalera och engagera medlemmar i kampanjen. I Skrivande stund är det fortfarande distrikt som är ute och kör men hittills har medlemmar som deltagit i kampanjen varit väldigt nöjda så det ska bli kul att se vad slutresultatet är.

Generellt har det varit stora puckar som käkat mycket tid vilket också har varit väldigt roligt. Framförallt känns det som att de sakerna vi gör just nu är jäkligt viktiga för organisationens utveckling i framtiden.

Utöver detta har det även funnits en plan på att göra klart Medlemsökningsmetodik-underlaget till Mars-fs & ”måluppföljningsdokument” för VU:ar och distrikt. Dock har det fått prioriterats bort under perioden på grund av att andra viktigare saker kommit i vägen. Tanken är att båda ska finans klart till Maj-fs.

Avslutning

För när mitt hjärta springer jag med vinden i ryggen

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Max Johansson

Stockholm, 2017-02-28

0703827561| Max@unf.se

Rapport från förbundskassör Malin Andersson (punkt 7, bilaga S 14:7)

Gäller period: 170108-170228. Antal 48-timmarsledigheter: 1

Organisation och fältarbete

Jag har nog haft en av de konstigaste perioderna en kan ha. Mitt uppdrag har ju förändrats en del under den här perioden då jag nu täcker upp först hela och sen delar av generalsekreterarens arbetsuppgifter på grund av dennes sjukskrivning. Det har resulterat i en helt ny roll och en annan typ av ansvar mot tidigare. Det är självklart nervöst vid tillfällena men det känns ändå som att det har fungerat bra. Jag har ju även haft en del dialog med vår generalsekreterare om sjukskrivning och hennes sista tid hos oss som en del i mitt arbetsledaransvar. I övrigt är det här någon form av sammanfattning av vad jag har gjort de senaste 1,5 månaderna:

- Rekrytering generalsekreterare samt utredning för att lösa period utan generalsekreterare
- Rekrytering projektsamordnare
- Attitydpåverkansprojekt – Uppstart med projektsamordnare och viss kontakt med NBV-avdelningar
- Arbete för Nordgu:s styrelse
- Kongressplanering – Arbetat med hemsidan, kallelse, deltagit i den rörelsegemensamma kongressgruppen och framförallt planering av kongressförfest
- Faddring – Utöver mina egna distrikt så har jag även besökt Dalarna på deras arbetsdag
- Världskongressplanering – Leder arbetet mot resten av rörelsen
- Distriktskassörskit – I stort sett tagit fram hela kitet
- Arbete i övriga grupper: Finansieringsutredning, strategiutredning, kongressarbetsplansberedning, kongressbudgetberedning
- Annat arbete med övriga förbund i IOGT-NTO-rörelsen – Framförallt varit med på några möten med personal som arbetar med insamlingsarbetet.
- Årsbokslut och revision
- Introduktion organisationsutvecklare, biträdande generalsekreterare och projektsamordnare
- Personalfrågor
- Personalsamling – planerar och kommer att arrangera
- Hållit i kanslimöte
- Utökat ekonomiskt och administrativt arbete på grund av generalsekreterarsituation
- Utökad rörelsegemensam kontakt
- Deltog på rörelsegemensam dag om det internationella arbetet
- Deltog i Valberedningskonferensen

Det en generellt kan säga är ju att jag lägger mer tid på kansliet, jag lägger mer tid på personalfrågor, ekonomi, administration och att ge respons i rörelsegemensamma frågor. Jag kommer även fortsatt hålla i kanslimöten till en ny generalsekreterare är på plats och ansvarar tillsammans med Jonas för personalsamlingen i mars.

Personlig utveckling och arbetssituation

Jag kan inte förneka att det har varit en utmanande period. Jag har en ny roll som jag inte alltid känner mig säker i och nya arbetsuppgifter som jag ska sköta utan att jag har haft möjlighet att få en introduktion till dem. I perioder blir det många timmar om dagen men överlag skulle jag säga att jag lyckas hålla min nedlagda tid på en rimlig nivå. Det har dock varit svårt att ha ett givande socialliv och fritid. Det är något jag behöver anstränga mig mer med för att få.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-24

Rapport från generalsekreterare Nathalie Carlryd (punkt 7, bilaga S 14:8)

När jag var 20 år tog jag beslutet att aldrig mer använda alkohol eller andra sinnesförändrande medel och kort därefter mötte jag UNF. I 10 år har jag andats och levt UNF och UNF har varit en del av min person. Jag har mycket i mitt liv att tacka UNF för. Min nykterhet, några av mina bästa vänner, att jag mötte pappan till mitt barn och sedan min dotter, att jag haft utvecklande och meningsfulla jobb, att jag fått möta unga människor och ge dem verktyg för att jobba med solidaritet, demokrati och nykterhet och mycket mer.

Den 6 januari i år sa jag upp mig efter att ha jobbat för UNF sedan hösten 2009. Under dessa år har jag varit verksamhetsutvecklare, förbundsutvecklare och generalsekreterare. Jag har mött tusentals medlemmar, sett distrikt gå från ingenting till extra allt, föreningar som skapat extremt meningsfull fritid med sina kamrater, sett förbundsstyrelser där unga människor gör skillnad för andra unga människor bättre än vilken toppolitiker som helst. Jag har fått jobba med otroligt roliga projekt och jag har hanterat väldigt prekära situationer så som sig bör när en jobbar i en ungdomsorganisation. Försök till exempel förklara för en mycket besvrad polis varför nästan hela Poseidon är klädd i UNF-godis och UNF-tejp.

De senaste snart två åren har jag varit generalsekreterare och fått leda UNF genom ett läge där vi behövt skapa mer struktur, återkomma till kärnfrågan i organisationen och där vi på många sätt återvänt till fokus på den lokala verksamheten och hur vi som en personalstyrka och en förbundsstyrelse ska finnas till för medlemmen i landet på olika sätt. Det har känts väldigt meningsfullt.

Några saker vill jag dock skicka med vår förbundsstyrelse och organisationen:

1. Att fortsätta återvända till kärnfrågan och hur UNF ska fostra medlemmar till att bli självständiga, modiga, skarpa medlemmar med verktyg till och fokus på demokrati, solidaritet och nykterhet. Tänk på 15-åringen i Årjäng. Hur ska hen få en meningsfull fritid när fritidsgården stänger kl. 19 en fredag? Vart ska hen ta vägen när pappa dricker för mycket?
2. UNF är en ungdomsorganisation där tusentals personer möts och vi har ett otroligt viktigt organ för att nära vår folkrörelse som vår kongress återkommer till att förtydliga vikten kring; vår personal. Vi har möjligheten att ha en stor personalstyrka vilket är en enorm möjlighet och resurs. Ändå har vi stora utmaningar med styrningen av personal vilket såklart är ett resursslöseri och en arbetsmiljöfråga. Förbundsstyrelse, kongress, distrikt och personal måste landa i en tydlighet i hur verksamhetsutvecklarstyrkan ska fungera över längre tid än kommande mandatperiod, även hur rollen ska fungera och var förbundet centralt ska vara ett stöd och motor i arbetsledning och inte.

3. Sedan en tid tillbaka har vi ett insamlingsorgan tillsammans med övriga IOGT-NTO-rörelsen där det operativa arbetet sköts av IOGT-NTO-personal och det är många barnsjukdomar nu vilket är helt naturligt när det är många parter och ett nytt arbetsområde. Det är av vikt att UNF som organisation väger in möjligheterna och utmaningarna med det här arbetet och funderar på hur organisationen påverkas om det här arbetet inte fortlöper väl, om Miljonlotteriet inte heller stabiliserar sin tillväxt. UNF har haft mycket pengar centralt i många år vilket innebär att föreningar och distrikt litar på centrala medel och har då inte heller en stark relation till kommuner och regioner där medel faktiskt ofta finns att söka eller tillgå på andra sätt. Organisera er både centralt och lokalt i både medel och medlemmar!

Avslutningsvis vill jag önska UNF lycka till i vidare arbete. Tack för allt!

”När vi låtsas på riktigt från hjärtat och drömmen

Kan vi vakna med tiden och sansas i sömnen”

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Nathalie Carlryd, nånstans på ett tåg på väg till Jönköping

Rapport arbetsutskottet (punkt 7, bilaga § 14:9)

Genomförda möten

Arbetsutskottet har haft skypemöte 25 januari och 22 februari.

Upplägg

Utskottet har beslutat om: ekonomiskt stöd till ett anhörigprojekt av IOGT-NTO Göteborg och Bohuslän, summa i medlemsavgift till WFAD, arvodering av en person i UNF Kronoberg för att täcka upp sjukskrivning av verksamhetsutvecklare, deltagande på Förebygg.nu, ytterligare bidrag till UNF Örebro för att täcka upp deras skulder samt intresseanmälan till Socialstyrelsens råd för erfarenhetsutbyte.

Resultat – sammanfattning av tagna beslut

Då förbundsstyrelsen får protokoll från arbetsutskottets möten utskickade till sig tänker jag inte dra resonemangen bakom de olika fattade besluten utan enbart vad som har landats i. Vi beslutade att:

- Inte ge ekonomiskt stöd till IOGT-NTO Göteborg och Bohuslän projekt
- Betala 1000 euro i medlemsavgift till WFAD
- Arvoda Emma Axelsson i proportion med Pontus Oskarssons sjukskrivning, men maximalt på 50%
- Avsätta 25 000 kronor för att UNF ska kunna delta på Förebygg.nu med både deltagare och utställningsplats
- Ge ytterligare 10 000 kronor i bidrag till UNF Örebro
- Nominera Malin Andersson till ordinarie och Isabelle Benfalk till ersättare till Socialstyrelsens råd för erfarenhetsutbyte

Uppföljning

Arbetsutskottets fortsatta mötesplan för 2017 är:

22 mars

26 april

23 maj

20 juni

Bilagestopp för dessa är en vecka innan.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-24

Bildningsrapport (punkt 7, bilaga S 14:10)

Höjdaren Förebygg har avslutats.

Höjdaren Drogpolitik har inletts. Malin Thorson och Sophie Brömster är huvudledare. Ett besök till Almedalen kommer inkluderas i kursen.

Höstens Höjdare preppas till att vara en Höjdare enligt det nya konceptet (alltså helår med folkhögskolorna som kursledning). I skrivande stund sätter vi de sista ramarna med folkhögskolorna. Deltagarrekrytering inleds redan i mars, med smygglansering lagom till förfesten.

Det är lite oklart vem det är som har mandat att sätta tema på Höjdaren. Jag har därför impromptu satt temat "Alkoholen och samhället". Tanken är att det ska bygga upp kompetens i alla samhällsrelaterade frågor som sträcker sig över verksamhetsområdena. Om förbundsstyrelsen inte tycker det är en rimlig prioritering är det läge att ta upp detta till diskussion när rapporten behandlas så kan vi ändra den.

Specialister

Totalt har sex specialister genomförts under 2016. Det får ses som ett helt OK resultat, med tanke på hur få som gjordes under första halvåret. Lite oroväckande är att inga distrikt har skickat in ansökningar om att göra Specialister under 2017 ännu. Jag hoppas på ett uppsving i samband med att DÅM:en sätter in Specialister i arbetsplanerna.

DSS

Tollare är bokat för DSS '17 under datumen 12-14/5 2017. I skrivande stund görs de första planerna på upplägg tillsammans med Max Johansson.

Julkursen

Julkursen 2016 är avslutad. Huvudledarrekrytering till julkursen 2017 pågår. Nytt för i år är att kursen kommer göras som ett samverkansprojekt med NSF. Allt är i skrivande stund inte klart men förhoppningen är att kursen ska delas 50/50 mellan UNF och NSF. Det innebär att NSF uppbär hälften av kostnaderna, står för hälften av ledarna (inklusive en av huvudledarna) samt hälften av deltagarna.

Utlösande faktor till att vi gick denna väg beror främst på sviktande underlag de senaste åren, både vad gäller gruppleadare och deltagare. Genom att involvera NSF hoppas vi utöka antalet ansökande. En positiv effekt är också att vi förhoppningsvis kan höja nivån på ledarskapet inom kursen (och i förlängningen UNF) genom att få in bra NSF-ledare som gruppleadare.

UNF:aren/FSS:er

Siffror återfinns i distriktsrapporten.

Folkhögskolorna

Inget nytt sedan senaste rapporten.

NBV

Ingenting nytt inom min direkta samverkan med NBV har skett sedan sist.

Uppdrag: Revidera UNF:aren

Uppdraget ligger hos kansliet som inlett arbetet.

Uppdrag: Strömlinjeforma allt material

Uppdraget ligger hos kansliet och är för tillfället nedprioriterat till förmån för annat.

Uppdrag: Fortsätt utveckla grundmaterial

Uppdraget har dragit ut på tiden och står i stiltje, tyvärr. Mitt stora dåliga samvete. Hoppas nå framgångar under mars månad med detta.

Uppdrag: Specificera Specialister

Uppdraget ligger hos kansliet och är för tillfället nedprioriterat till förmån för annat.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Л у к а с Н и л с с о н

С к о п ј е 2016-02-23

Ekonomirapport (punkt 7, bilaga § 14:11)

Upplägg

Budgetuppföljning finns som bilaga för både 2016 och 2017. Till 2016 finns det kommentarer i bilagan, för 2017 är det svårt att säga så mycket än så där har jag inte skrivit några kommentarer. 2016 är i stort sätt det slutgiltiga resultatet, med mindre förändringar som kan komma.

Resultat

Se bilaga. Övergripande kan en säga att vi hade ett budgeterat minusresultat och har ändå gått nästan 2 miljoner plus. Framförallt har många arbetsplansprojekt inte spenderat knappt några pengar och vissa har inte ens blivit av. Viss verksamhet i övrigt har genomförts men inte spenderat alla pengar. Det fördröjda arbetet med grafisk profil och med attitydpåverkan är två stora anledningar till ett mer positivt resultat. Även ett minskat antal medlemmar och föreningar bidrar till både sänkta intäkter och utgifter på ett flertal punkter (framförallt distriktsbidraget).

Återigen måste det poängteras att ett plusresultat inte är positivt. Framförallt inte i den storlek som det är nu. Det betyder seriösa felberäkningar i hur vi har planerat året 2016 och hur vi har resonerat kring vår måluppfyllnad för året. Det är ett tecken på att vi inte har uppnått de mål eller genomfört det vi har tänkt för året och vi borde ta det oerhört allvarligt.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Haninge, 2017-02-27

Underbudgetar 2017			
	Reviderad budget	Inrapporterat till och med 170131	Procentuellt spenderat
1. Förbundsorganisation - Styrelse			
Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr	0 kr	0%
Förbundsstyrelsemöten	220 000 kr	6 716 kr	3%
Praktiskt arbete	250 000 kr	10 154 kr	4%
Arvode	640 000 kr	58876	9%
<i>Summa</i>	<i>1 140 000 kr</i>	<i>75 746 kr</i>	<i>7%</i>
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal			
Utbildning	80 000 kr	1 280 kr	2%
Personalkostnader	3 447 000 kr	303 502 kr	9%
Telefonkostnader	37 000 kr	4 692 kr	13%
Resekostnader	90 000 kr	7 303 kr	8%
<i>Summa</i>	<i>3 654 000 kr</i>	<i>316 777 kr</i>	<i>9%</i>
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur			
Hyra och andra lokalkostnader	586 000 kr	2 975 kr	1%
IT-system	200 000 kr	0 kr	0%
Ekonomisystem	350 000 kr	0 kr	0%
Medlemsavgifter samarbetsorgan	200 000 kr	0 kr	0%
Medlemsregister	210 000 kr	0 kr	0%
Kommunikation	50 000 kr	0 kr	0%
Administration	100 000 kr	11 187 kr	11%
Medlemsutskick	190 000 kr	0 kr	0%
Revision	120 000 kr	0 kr	0%
Förstudie nytt medlemssystem	150 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>2 156 000 kr</i>	<i>14 162 kr</i>	<i>1%</i>
4. Stöd till landet - Personal			
Kontorshyra	530 000 kr	12 600 kr	2%
Utbildning	250 000 kr	0 kr	0%
Resekostnader	380 000 kr	6 891 kr	2%
Telefonkostnader	90 000 kr	5 310 kr	6%
Personalkostnader	5 475 000 kr	337 637 kr	6%
<i>Summa</i>	<i>6 725 000 kr</i>	<i>362 438 kr</i>	<i>5%</i>
5. Stöd till landet - Pengar			
Fastigheter	150 000 kr	0 kr	0%
Förbundsstyrelsen till föfogande	220 000 kr	0 kr	0%
Föreningsstöd	990 000 kr	0 kr	0%
Distriktsbidrag	2 200 000 kr	0 kr	0%
Medlemsförsäkring	40 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>3 600 000 kr</i>	<i>0 kr</i>	<i>0%</i>
6. Verksamhet - Information och material			
Medlemstidning	530 000 kr	4 500 kr	1%
Webbplats	85 000 kr	0 kr	0%
UNF-shop	120 000 kr	7 413 kr	6%
Materialproduktion	100 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>835 000 kr</i>	<i>11 913 kr</i>	<i>1%</i>
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet			
Kamratstöds kurs	175 000 kr	748 kr	0%
Höjdaren	250 000 kr	30 127 kr	12%
Distriktsstyrelsesamling	300 000 kr	0 kr	0%
Distriktsordförandenätverk	145 000 kr	0 kr	0%
Förbundssamling	300 000 kr	0 kr	0%
Specialisten	100 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>1 270 000 kr</i>	<i>30 875 kr</i>	<i>2%</i>
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt			
Vit jul	600 000 kr	0 kr	0%
Bidrag internationella arbete	600 000 kr	0 kr	0%
Verksamhetsområdesprojekt	485 000 kr	460 kr	0%
Verksamhetsstöd Active	150 000 kr	0 kr	0%
Politiska assistenter Bryssel	100 000 kr	0 kr	0%
Attitydpåverkan	500 000 kr	3 752 kr	1%
Active summercamp	100 000 kr	0 kr	0%
UNF till alla	65 000 kr	0 kr	0%
Almedalen	85 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>2 685 000 kr</i>	<i>4 212 kr</i>	<i>0%</i>

	Reviderad budget	Resultat	Kommentar
Huvudbudget 2016			
Intäkter			
Medlemsavgifter	210 000 kr	124 926 kr	Vi har inte nått målet för antalet betalande medlemmar för att det har tagit längre tid att vända den sjunkande trenden än vad vi trodde. Vi har valt att satsa på kvalitativ värning (som ger förutsättningar för att de värnade hittar en plats i organisationen och blir kvar under en längre tid) för att vända trenden istället för att hetsvärva många och därför tar processen längre tid.
Bidrag - Socialstyrelsen	800 000 kr	1 300 000 kr	Vi fick ett större bidrag än vad vi vanligtvis får för att vi har gjort ett arbete för att Socialstyrelsen ska se värdet i UNFs verksamhet. Det arbetet slog mer väl ut än vad vi trodde
Bidrag - Myndigheten för ungdoms- och miljonlotteriet	1 800 000 kr	1 697 893 kr	
Miljonlotteriet	19 300 000 kr	18 894 305 kr	
Prenumerationer Motdrag	30 000 kr	32 760 kr	
UNF-shop försäljning	150 000 kr	23 322 kr	UNF har haft ett byte av kommunikator, som sköter UNF-shoppen, under året vilket har gjort att UNF dels stått utan en kommunikator under en period men att det också då har funnits en startsträcka för en ny kommunikator. Det har gjort att utvecklingsarbete och framtagning av nya produkter inte har gjorts med UNF-shoppen under stora delar av året och intäkterna är därefter.
Övriga intäkter	0 kr	21 940 kr	
Summa intäkter:	22 290 000 kr	22 095 146 kr	
Intäkter			
1. Förbundsorganisation - Styrelse	1 120 000 kr	1 156 986 kr	
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal	3 902 000 kr	3 395 029 kr	
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur	2 228 000 kr	2 093 991 kr	
4. Stöd till landet - Personal	6 715 000 kr	5 694 642 kr	
5. Stöd till landet - Pengar	3 530 000 kr	2 556 077 kr	
6. Verksamhet - Information och material	1 235 000 kr	687 648 kr	
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet	1 305 000 kr	1 050 553 kr	
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt	2 498 000 kr	2 050 416 kr	
9. Verksamhet - Kongress	0 kr		
10. Ekonomisering av framtiden	1 500 000 kr	1 500 000 kr	
Summa kostnader:	24 033 000 kr	20 185 342 kr	
Verksamhetsresultat:	-1 743 000 kr	1 909 804 kr	
Avskrivningar - Inventarier	-45 000 kr	-9 839 kr	
Resultat efter avskrivningar:	-1 788 000 kr	1 899 965 kr	
		0 kr	
Ränteintäkter	400 000 kr	140 702 kr	
Räntekostnader	-5 000 kr	-659 kr	
Resultat efter finansiella poster:	-1 393 000 kr	2 040 008 kr	
Upplösningar			
Avsättning till kongress	-500 000 kr	-500 000 kr	
Upplösning av specifika nykterhetsfrämjande medel	19 103 594 kr	19 333 064 kr	
Avsättning av specifika nykterhetsfrämjande medel	-19 300 000 kr	-18 894 305 kr	
Budgeterat årsresultat efter bokslutsdispositioner:	-2 089 406 kr	1 978 767 kr	

Underbudgetar 2016	Reviderad budget	Resultat	Kommentar
1. Förbundsorganisation - Styrelse			
Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr	3 643 kr	Granskningsutskottet har inte genomfört några möten i år och valberedningen har genomfört möten men för en lägre möteskostnad
Förbundsstyrelsemöten	150 000 kr	178 715 kr	Budgeten har gått över på grund av ofördelaktigt valda orter att genomföra möten på, vilket drar upp rese- eller logikostnader
Praktiskt arbete	300 000 kr	287 372 kr	Ingen kommentar
Arvode	640 000 kr	687 256 kr	På grund av ökade arbetsgivaravgifter för unga från och med juni
Summa	1 120 000 kr	1 156 986 kr	
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal	7 tjänster		
Utbildning	143 000 kr	76 727 kr	På grund av att kanslipersonalen frångått att vara en del i UNF-akademin och är bara med på delar av personalsamlingar, för att istället ge individuell kompetensutveckling
Personalkostnader	3 447 000 kr	3 127 162 kr	På grund av perioder med vakanser under året, samt tjänster som inte har gått på 100% sysselsättningsgrad efter egen begäran
Telefonkostnader	37 000 kr	52 629 kr	Det slutgiltiga resultatet kommer att vara mindre än c
Resekostnader	125 000 kr	119 916 kr	Ingen kommentar
Inköp av material	100 000 kr	18 595 kr	Budgetposten syftade till att kunna uppdatera viss teknisk utrustning bland tjänstemännen. Dock hade en del sådan behövts göras under 2015 vilket gjorde att det inte behövdes i samma utsträckning som tänkt
Konsult	50 000 kr	- kr	Det förutsågs ett behov av att kunna ta in konsult för att utföra vissa uppgifter, men en sådan situation infall sig inte
Summa	3 902 000 kr	3 395 029 kr	
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur			
Hyra och andra kanslikostnader	586 000 kr	535 556 kr	Ingen kommentar
IT-system	272 000 kr	272 040 kr	Ingen kommentar
Ekonomisystem	350 000 kr	358 038 kr	Ingen kommentar
Medlemsavgifter samarbetsorgan	300 000 kr	334 054 kr	
Medlemsregister	210 000 kr	197 457 kr	Ingen kommentar
Kommunikation	100 000 kr	46 215 kr	En ny budgetpost med oklar tanke om vad den var tänkt att användas till. Vi planerar att se över den för kommande år
Administration	100 000 kr	79 118 kr	Troligen ett resultat av byte av administrativ
Medlemsutskick	190 000 kr	121 851 kr	Ett minskat medlemsantal gör att utskick inte kostar lika mycket
Revision	120 000 kr	149 662 kr	Årsbokslutsrevisionen kostade mer än tidigare år
Summa	2 228 000 kr	2 093 991 kr	
4. Stöd till landet - Personal	15 tjänster		
Kontorshyra	530 000 kr	527 531 kr	Ingen kommentar
Utbildning	315 000 kr	233 982 kr	Formatet för personalsamlingar och UNF-akademin
Resekostnader	380 000 kr	355 734 kr	Ingen kommentar
Telefonkostnader	90 000 kr	94 706 kr	Ingen kommentar
Personalkostnader	5 400 000 kr	4 482 689 kr	På grund av längre vakanser i två distrikt där tjänsten inte har gått att fylla av olika anledningar samt på grund av två avbrutna provanställningar där nya rekryteringsprocesser också har inneburit vakanser
Summa	6 715 000 kr	5 694 642 kr	

5. Stöd till landet - Pengar			
Fastigheter	150 000 kr	150 000 kr	Ingen kommentar
Förbundsstyrelsen till förfogande	170 000 kr	206 000 kr	
Föreningsstöd	970 000 kr	759 457 kr	På grund av färre antalet föreningar som genomfört årsmöten än beräknat
		1 408 200 kr	UNF gjorde efter kongressen 2015 om sitt distriktsbidragssystem då mycket mer pengar skulle delas ut. Bidragssystemet är baserat på våra målsättningar, framförallt utefter arbetsplanen. Framförallt då vi inte har nått målen vad gäller antalet betalande medlemmar, antalet föreningar med inrapporterade årsmöten och antalet bildade så har det gjort att en stor summa inte har delats ut
Distriktsbidrag	2 200 000 kr		
Medlemsförsäkring	40 000 kr	32 420 kr	Ingen kommentar
Summa	3 530 000 kr	2 556 077 kr	
6. Verksamhet - Information och material			
		387 255 kr	På grund av ny redaktör och tid för rekryteringsprocess så sköts det sista numret på året upp till att bli ett dubbelnummer i början av 2017
Medlemstidning	530 000 kr		
		16 461 kr	UNF har haft ett byte av kommunikator under året vilket har gjort att UNF dels stått utan en kommunikator under en period men att det också då har funnits en startsträcka för en ny kommunikator. Det har gjort att utvecklingsarbete med hemsidan inte gjorts under stora delar av året och utgifterna är därefter.
Webbplatsen	85 000 kr		
		46 186 kr	UNF har haft ett byte av kommunikator, som sköter UNF-shoppen, under året vilket har gjort att UNF dels stått utan en kommunikator under en period men att det också då har funnits en startsträcka för en ny kommunikator. Det har gjort att utvecklingsarbete och framtagning av nya produkter inte har gjorts med UNF-shoppen under stora delar av året och utgifterna är därefter.
UNF-shop	120 000 kr		
		33 176 kr	UNF har haft ett byte av kommunikator under året vilket har gjort att UNF dels stått utan en kommunikator under en period men att det också då har funnits en startsträcka för en ny kommunikator. UNF har också hållit på att ta fram grunden till en uppdaterad grafisk profil och vill då inte trycka massa material för att om ett år behöva göra nya
Materialproduktion	100 000 kr		
		204 570 kr	Arbetet med den grafiska profilen drog ut på tiden då det krävdes en mer grundlig utredning av kommunikationen än tänkt innan vi har kunnat ta det till en byrå som kan ta fram den grafiska profilen
Grafisk profil	400 000 kr		
Summa	1 235 000 kr	687 648 kr	

7. Verksamhet - Bildningsverksamhet			
Kamratstöds kurs	175 000 kr	212 935 kr	På grund av deltagaravgifter som inte har kommit in
Höjdaren	250 000 kr	140 169 kr	På grund av färre deltagare än räknat
Distriktsstyrelsesamling	300 000 kr	257 304 kr	På grund av färre deltagare än räknat
		211 263 kr	På grund av att träffarnas utplacering under distriktens verksamhetsår gjordes om vilket gjorde att det blev 4 träffar i år istället för 3. Den som tidigare år har varit i januari är nu istället i november
Distriktsordförandenätverk	180 000 kr		
Förbundssamling	200 000 kr	125 905 kr	På grund av färre deltagare än räknat
Specialisten	100 000 kr	2 977 kr	
Folkhögskoleutbildning	100 000 kr	100 000 kr	Ingen kommentar
Summa	1 305 000 kr	1 050 553 kr	

8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt			
Vit jul	600 000 kr	600 000 kr	Ingen kommentar
Bidrag internationella arbete	600 000 kr	600 000 kr	Ingen kommentar
		220 361 kr	Många projekt har väntat på revideringen av den grafiska profilen och när den inte blev klar i tid så har de dragits ut på. De planeras dock att göra till mindre kostnad 2017
Verksamhetsområdesprojekt	458 000 kr		
Verksamhetsstöd Active	150 000 kr	140 790 kr	Ingen kommentar
		175 000 kr	Den budgeterade summan överensstämmer inte med den kontrakterade summan
Politiska assistenter Bryssel	100 000 kr		
Attitydpåverkan	300 000 kr	41 923 kr	Projektet har dragit ut på tiden då det krävt
Active summercamp	100 000 kr	121 544 kr	
		- kr	Kostnader för faddrar som åkt ut under UNF till alla läggs på praktiskt arbete. I övrigt krävdes inte insatsen pengar
UNF till alla	65 000 kr		
Almedalen	125 000 kr	150 798 kr	Almedalsdrinken var dyrare per drink än vad som var
Summa	2 498 000 kr	2 050 416 kr	

Rapport kongressgruppen (punkt 7, bilaga § 14:12)

Uppdrag

Kongressgruppen består av Malin Andersson, Eric Tegnander, Maria Emilsson, Anneli Bylund och Nathalie Carlryd, med Malin Andersson som sammankallande. Nathalie Carlryd har under perioden valt att frångå gruppen på grund av prioriteringar inom dennes tjänst.

Upplägg

Gruppen har haft skypemöte 16 januari och 23 februari.

Resultat

En kort sammanfattning av vad som har diskuterats och vart läget ligger:

- Personal och funktionärer på kongressen. Vi kommer att i lägre utsträckning ha personal med.
- Plan för marknadsföring
- Planering av kongressförfesten – Malin och Eric ansvarar
- Övergripande temaspårsansvariga har blivit tillsatta. Alla huvudansvariga är nu igång med sitt arbete.
- Kongresshemsidan är färdig
- Kallelse skickas i skrivande stund
- Vissa praktiska detaljer med mat och duschar återstår tyvärr fortfarande

Det en kan säga i övrigt är att mellan en sjukskriven generalsekreterare, en gruppleddare som också har generalsekreterarens arbetsuppgifter och en administrativ sekreterare med väldigt mycket på sitt bord i nuläget så finns det inte tillräckligt mycket arbetstid för att hela fokusera på kongressen i den utsträckning som behövs. Förhoppningen är att det kommer att underlättas av den nya administrativa sekreteraren men annars kommer vi att se över lösningar.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-24

Rapport om jämställdhetsarbetet (punkt 7, bilaga § 14:13)

Uppdrag

Nu har den nya jämställdhetsgruppen tillträtt och påbörjat sitt arbete. Gruppen har haft ett inledande möte där ramarna sattes för arbetet.

Det huvudsakliga uppdraget för gruppen är att fortsätta arbetet med de jämställdhetsåtgärder som våra företrädare påbörjade, samt arbetet med det interna utvecklingsprojektet.

Läge

Som ovan nämndes har gruppen haft sitt inledande möte, och har även hunnit med sitt andra möte. Gruppen har börjat ta ett grepp över den situation och de arbetsuppgifter som faller på vårt bord.

Gruppen har vissa ansvar inför kongressförfesten, bland annat en maktworkshop som vi hoppas blir lyckad. Vi har även försökt se till att talartidsmätning ska genomföras på alla diskussionspass under kongressförfesten, för att få ett hum om hur det eventuellt kommer att se ut på själva kongressen.

Vi har också arbetat med talartidsmätning på DÅM:en. Gustav Bylund har gjort ett fantastiskt jobb med att utveckla ett verktyg för att detta ska gå så smidigt som möjligt.

Utöver de ovan nämnda processerna följer nedan en översikt på åtgärderna som förbundsstyrelsen antog i maj 2016 och fördelningen på vilka personer som är rimliga att känna ett ansvar för de olika processerna.

Åtgärd	Utförare/Ansvarig	Kommentar
Förbundsstyrelsens arbete		
Förbundsstyrelsen ska vid början av varje mandatperiod sätta upp mål för jämställdhetsarbetet	Sammanställande för jämställdhetsgruppen	Anneli har lämnat över arbetet till Isabelle Benfalk.
Hur jämställdhetsarbetet fortskrider ska utvärderas årligen och målen ska ses över	Sammanställande för jämställdhetsgruppen	Anneli har lämnat över arbetet till Isabelle Benfalk.
Förbundsstyrelsen ska tillsätta en grupp som blir utförare av jämställdhetsarbetet	Sammanställande för jämställdhetsgruppen	Det har tillsatts en ny grupp bestående av Isabelle Benfalk (sammanställande), Max Johansson, Gustav Bylund och Josefin Larsson.

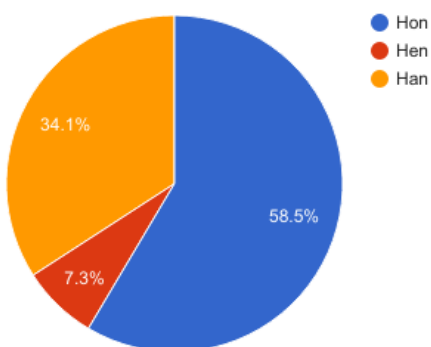
När förbundsstyrelsen tillsätter arbetsgrupper ska det eftersträvas en jämn könsfördelning	Förbundsstyrelsen	Förbundsordföraderna få ha i åtanke när de bereder förslag på FS-möten, övriga FS när det tillsätts grupper i och med projekt m.m. Förbundssekreteraren har fått i uppdrag att hålla koll på siffrorna.
Representation		
Vid intern representation ska könsfördelningen på representanter finnas i åtanke	Förbundsstyrelsen	När vi internt ska representera ska vi ha i åtanke hur könsfördelningen är. Kanske mest aktuellt vid större arrangemang o.dyl.
Vid extern representation ska könsfördelning på representanter finnas i åtanke	AU och förbundsordförandena + arvoderade	När UNF representeras i externa forum, typ besöker andra organisationer osv.
När interna eller externa personer bjuds in på olika UNF-tillställningar ska det finnas en tydlig medvetenhet kring könsfördelning på representanterna.	Arrangörer, bildningsledaren	Bildningsledaren får extra medskick här att implementera hos dem som arrangerar kurser.
Icke-män ska i första hand bli tillfrågade både när UNF ska representera, samt när andra personer bjuds in för representation till UNF	Förbundsordförande, arvoderade, AU, bildningsledaren	Viktigt att tänka på när vi har större arrangemang och när personer blir tillfrågade vid större bildningsinsatser.
Bildning och arrangemang		
Jämställdhet ska inkluderas i UNF:s grundutbildning, samt specialisten socialt och höjdaren socialt.	Bildningsledaren	Detta kommer att göras under 2017.
På föreningsstyrelsesamlingar ska jämställdhet finnas som ett ämne att diskutera och problematisera kring.	Bildningsledaren	Detta kommer troligen ske under nästa mandatperiod.
På distriktsordförande- och distriktsskårsnätverken ska jämställdhet finnas som ett ämne att diskutera och problematisera kring.	Bildningsledaren, 2:a vice ordf.	Distriktsskårsnätverken eller liknande satsning som riktar sig till kassören. Distriktsskårssträffen i våras hann inte detta göras då det skedde bara ett par veckor efter beslutet. Diskussion har skett på distriktsordförandenätverket.
På större arrangemang och tillställningar ska jämställdhet finnas med på agendan	Förbundsstyrelsen, bildningsledaren	Väldigt öppen för tolkning. Kan dock tolkas som att det ska finnas diskussionspass, eller ska pratas om det i någon form. Har skett på förbundssamlingen

Distriktens valberedningar utbildas i valberedningsarbete	Jämställdhetsgruppen	En utbildning genomfördes i januari och ytterligare en planeras under hösten i.o.m. att detta är en del av det interna utvecklingsprojektet.
Demokrati		
Talartidsmätning ska föras på kongressen och diskuteras	Kongressgruppen	Kongressgruppen arbetar med hur detta ska ske.
Ombudsskolan på kongressen ska ta upp jämställdhet och hur det påverkar förhandlingar	Kongressgruppen	Kongressgruppen arbetar med att detta ska ske.
Talartidsmätning ska föras på distriktsårsmöten	Max Johansson + Gustav Bylund	Prototyp för smidigt verktyg framtaget.
Övrigt		
Jämlikhetsbokslutet ska spridas och uppmärksammas i UNF	Förbundssekreteraren	Kontinuerligt arbete som är on the go.
UNF ska tillämpa en könsneutral kommunikation och se till att tonaliteten inte tilltalar ett specifikt köns normer	Kommunikatören	Kontinuerligt arbete. Kommunikatören har blivit informerad om detta.

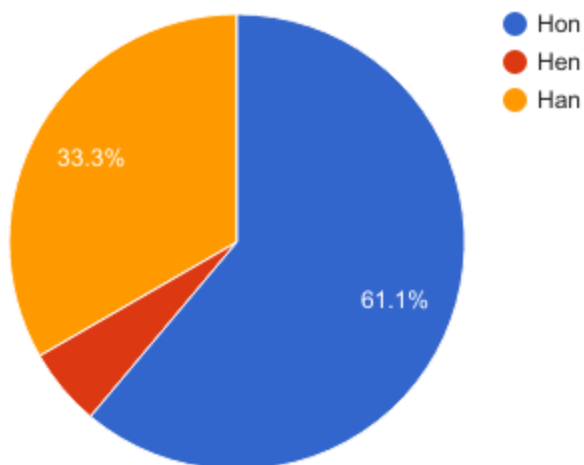
Könsfördelning på av FS tillsatta grupper

Antal kön

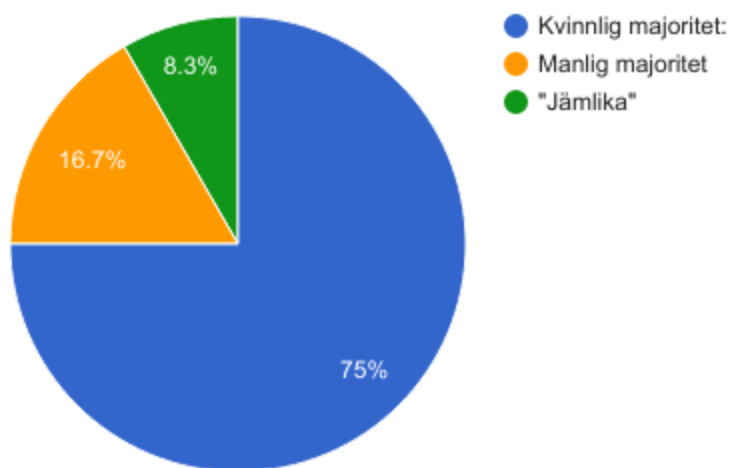
	Antal kön
Hon	24
Hen	3
Han	14

Unika kön

	Unika kön
Hon	11
Hen	1
Han	6

Grupper och majoriteter

	Antal grupper
Kvinnlig majoritet:	9
"Jämställda"	0
Manlig majoritet	2
"Jämlika"	1
Könsneutral majoritet	0

Uppföljning

Den nya jämställdhetsgruppen fortsätter rapportera till förbundsstyrelsens möten.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

att notera rapporten

Isabelle Benfalk

2017-02-27, Labruden

Rapport från Vit jul-gruppen (punkt 7, bilaga § 14:14)

Grundsmedlemmar: Anneli Bylund, Eric Tegnander, Jonas Larsson och Max Johansson

Möten: 25:e januari och 9:e mars

Uppdrag

Vit jul-gruppen tillsattes på förbundsstyrelsemötet i mars 2016 och fick som uppdrag att arbeta med Vit jul-kampanjen internt i UNF.

Lägesrapport

I skrivande stund har inget särskilt hänt sen senaste rapporten. Gruppen kommer dock ha ett utvärderingsmöte dagarna innan förbundsstyrelsens möte. Därför kommer rapporten att dras muntligt på mötet.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Anneli Bylund

2016-12-22, Drömme

Rapport: Utredning av UNF:s kommunikationsarbete 2016 (punkt 7, bilaga § 14:15)

| 2016 12 20

Under juni till december 2016 har undertecknad haft i uppdrag att utreda och analysera UNF:s kommunikationsarbete. Detta dokument är en rapport som summerar uppdraget. Rapporten ska inte ses som en vetenskaplig uppsats eller undersökning utan dokumentet är mer utformat som en uppsättning målbilder, förslag, tankar och idéer utifrån en utförd analys.

Analysen baseras på möten med delar av Förbundsstyrelse, Generalsekreterare, Biträdande Generalsekreterare, verksamhetsutvecklare, distriktsordförande och ideella krafter. Den baseras också på en genomgång av tidigare material och på tidigare utredning. En stor del av insikterna baseras också på undertecknads erfarenheter, tidigare arbetsinsatser, utbildning och insikter. I dokumentet redovisas ingen konkret dokumentation från möten, diskussioner och fakta utan har av tidsskäl främst tolkats in i de presenterade rönen.

Analysen är inte begränsad till det som ofta kopplas till rent kommunikations- eller reklamarbete utan utgår från en mer strategisk nivå. Den baseras på teorier kring varumärkesbyggande och marknadsföring vilket gör att även strategiarbete, målbilder, bildningssystem, personalhantering, metodutveckling och annat berörs.

Denna utgångspunkt baseras inte på någon särskild vilja att förändra organisationen för förändringens egen skull. Det beror snarare på att UNF:s organisation är, eller bör vara, självskapande. Så fort en person blir medlem byter den samtidigt sida och blir en företrädare för organisationen. Där företag och andra organisationer har kunder, säljare och producenter förvandlas våra medlemmar direkt till alla dessa roller. Från allra första mötet börjar vårt uppdrag att se till att medlemmen trivs hos oss men också företräder oss på bästa sätt och skapar verksamhet av hög kvalitet. Detta ställer höga krav på att hela systemet genomsyras av rätt tankar som gör att denna symbios mellan konsumenter och producenter fungerar. Därför behöver också vissa mer genomgående förändringar genomföras.

En del i uppdraget är också att finna lösningar på de behov som framkommit i utredningen. Detta innebär såväl förslag på åtgärder som praktiskt skapande av material.

Jim Gustafsson

Kommunikationsutvecklare

Från grunden

För att verkligen ställa allt på sin spets har diskussionen i utredningsarbetet utgått ända från grunden: Varför finns UNF? Vilken nytta gör UNF? Vilka skulle sakna UNF om det försvann? Detta är viktiga frågor för att få en bild av i vilket sammanhang organisationen existerar och vad det är som vi egentligen vill uppnå. Utifrån eventuella svar på denna fråga går det att utröna vilka marknadsföringsinsatser som kan bli mest verkningsfulla. Vi behöver bland annat få en bild av vilka arenor vi ska arbeta på och vilka som är våra målgrupper.

Vi har alla klart för oss att vi utgår från rörelsens grundsatser, att vi har stadgar, en tydlig vision och många andra styrdokument. I detta utredningsarbete har målet varit att göra dessa grunder tydligare. Det måste vara tydligt vilka val som ska göras och vilka beslut som ska tas i vardagen. Detta är också val som ska kunna göras av företrädare på alla nivåer i organisationen vilket gör det än mer avancerat. Medlemmar.

Den större delen av rapporten beskrivs delar av analysen utifrån ett otal diskussioner. Utifrån de grundläggande frågorna har det diskuterats kring *vision*, möjligheten att uttrycka ett *uppdrag* utifrån visionen och även uttrycka detta i ett antal *uppgifter*. Med hjälp av uppdrag och uppgifter kan det bli tydligare att ta beslut och göra val kring kommunikationsinsatser.

Medlemmar och andra intressenter

Stora delar av denna rapport riktar in sig på kommunikation gentemot presumtiva medlemmar och medlemmar i organisationen. Detta fokus bygger på att det är kommunikationen med medlemmar som flest i organisationen kommer i kontakt med i sitt vardagliga engagemang. Återigen är det medlemmarna som är de som vi vill kommunicera gentemot och det är samtidigt samma medlemmar som ska stå för kommunikationen gentemot andra. Helheten är naturligtvis mycket mer komplex än så. UNF är inte bara till för medlemmarna och det är inte bara medlemmarna som vi behöver kommunicera med.

Många intressenter

Det finns många som känner ägarskap och har förväntningar på UNF. Det finns mängder av personer, organisationer och andra aktörer som har olika relationer och band till UNF. Dessa band kan vara olika starka, ha olika betydelser och påverkar organisationen på mängder av olika sätt och på olika nivåer. Här listas några exempel på kontakter, typen av beröring och vilken förväntan som kan finnas på UNF. En mer heltäckande karta över aktörer kan vara värdefull att skapa.

IOGT-NTO-rörelsen - UNF är en del av familjen och förväntas ställa upp i samarbeten.

IOGT-NTO – kan kanske ses som föräldern i rörelsen vilket gör att organisationen känner extra ansvar för de andra organisationerna och ger stöd. Bland annat ger IOGT-NTO ekonomiskt stöd via Miljonlotteriet. UNF förväntas vara det seriösa ungdomsförbundet som kämpar mot droger och har mängder av nyktra och engagerade medlemmar som kan bli medlemmar i IOGT-NTO.

Junis – Många UNFare är ledare för juniorer och är förebilder för dessa. Junis förväntar sig att UNF kan ta hand om överåriga medlemmar.

Skolan – är en viktig plattform för UNFs rekrytering och förebyggande arbete. UNF förväntas vara en seriös och kunnig aktör med metoder och engagemang att stötta skolans förebyggande arbete. UNF har tidigare på många håll varit standardvalet för skolor när det gäller ANDT-samverkan.

Myndigheter – ser UNF som en del av civilsamhället som ska göra Sveriges ungdomar nyktrare. Vissa myndigheter ger UNF ekonomiskt stöd. UNF förväntas vara en aktiv stark påverkansaktör och en stark medlemsorganisation med kunniga individer.

Kommunen – är en viktig samverkanspart i UNFs påverkansarbete när det gäller drogpolitik och fritidsaktiviteter samt ger i vissa fall ekonomiskt stöd. UNF förväntas vara en seriös organisation med en andel medlemmar som kan föra debatter, vara föreningskunniga och göra olika insatser. UNF förväntas vara en stark aktör när det gäller demokrati, nykterhet, kamratstöd och förebyggande insatser.

NBV – stöttar UNF med kunskap och ekonomi när det gäller bildning. UNF förväntas initiera bildningsverksamhet med många nya deltagare och vara en naturlig samverkanspart när det gäller alkohol, andra droger och föreningsverksamhet för ungdomar.

Medlemmar – är UNFs främsta resurs och är viktiga verktyg i uppfyllandet av vår vision. Vissa förväntar sig att UNF är en leverantör av roliga upplevelser och gemenskap medan vissa vill att UNF är en värdefull plattform för att påverka politiskt.

Barn till missbrukare – är en förhållandevis vanlig typ av medlem i UNF. UNF förväntas erbjuda nykter verksamhet där det finns trygghet och kunskap.

Föräldrar – till våra medlemmar och andra ungdomar. Dessa förväntar sig att UNF gör en förebyggande insats, att aktiviteterna är nyktra och att de kan vara trygga med att skicka sina barn på kurshelger med kunniga ledare.

Utifrån dessa band gäller det att bygga upp ett system för hur vi kommunicerar med de olika aktörerna. Det är naturligtvis nästan omöjligt att täcka upp för alla band och behandla alla som olika målgrupper. Vissa bör dock prioriteras och upprätthållas speciella relationer till.

Förväntansgapet

Det är naturligtvis alltid ett problem när förväntningar eller löften inte uppfylls. Det gäller därför att hålla en viktig balans mellan vad vi utlovar och vad vi egentligen kan leverera. Vissa förväntningar lever kvar sedan långt tillbaka och är lite svårare att hantera men det bör finnas en viss beredskap för detta. Det är naturligtvis bra att externa aktörer ser UNF som seriösa, kunniga och som värdefulla partners i olika insatser. För de mest prioriterade intressenterna bör vi därför ha viss beredskap att tillgodose dessa förväntningar.

Strategi och ungdomsorganisationer

Att utmana traditioner och våga göra nya saker är viktiga egenskaper hos en ungdomsorganisation. En ungdomsorganisation ska kunna testa saker, vara rebelliska och kanske även göra misstag. Det är också vanligt att många som blir valda till förtroendeuppdrag eller är engagerade i organisationen vill sätta sin prägel. Därmed finns det ibland ett motstånd till att bygga upp alltför långsiktiga strategier och planer som då riskerar att minska handlingsutrymmet.

Det är dock viktigt att trots detta arbeta med långsiktighet och stabilitet. Detta gäller särskilt i kommunikations- och marknadsföringsarbete. För att nå framgång i vårt varumärkesbyggande krävs långsiktighet och ihållande strategier. Det är viktigt att vi kan ge intrycket av att vara stabila och trovärdiga. Det är också viktigt med upprepning för att skapa igenkänning. Det kan också vara värdefullt att även generellt arbeta mer med långsiktiga strategier. Att ha färdiga ramar att utgå ifrån gör att arbetet blir mer stabilt. Risken är annars att organisationen i det närmaste behöver börja om i samband med varje kongress. Det är mer effektivt att föra en sammanhållen sexårig kamp än att dela upp den på tre tvååriga insatser där allt hela tiden behöver organiseras på nytt.

En naturlig nackdel för en ungdomsorganisation är brist på erfarenhet. Denna nackdel kan till vissa delar göras mindre skadlig. Ett motmedel är just att skapa långsiktiga planer och strategier som gör att de erfarenheter som samlas förs vidare. Ett annat är att hela tiden dokumentera, överlämna och utbilda för att föra kunskaper och erfarenheter vidare till nya generationer. UNF har också ett närstående nätverk av andra organisationer, tidigare UNF-aktiva rörelsemedlemmar och andra som kan bidra med kunskaper och insikter. Ett smart drag är att mixa dessa olika tillgångar och våga blanda den ungdomliga explosiviteten med att efterfråga visdom från de erfarna.

Detta gäller i hög grad även denna rapport och erfarenheterna från utredningen. Insikterna och tankarna från detta arbete kommer inte göra särskilt stor nytta om det fastnar som en handling på ett styrelsemöte. Insikterna måste resultera i nya planer, strategier, metoder och bildning för att komma till vettig användning i organisationen.

Strategier och planer

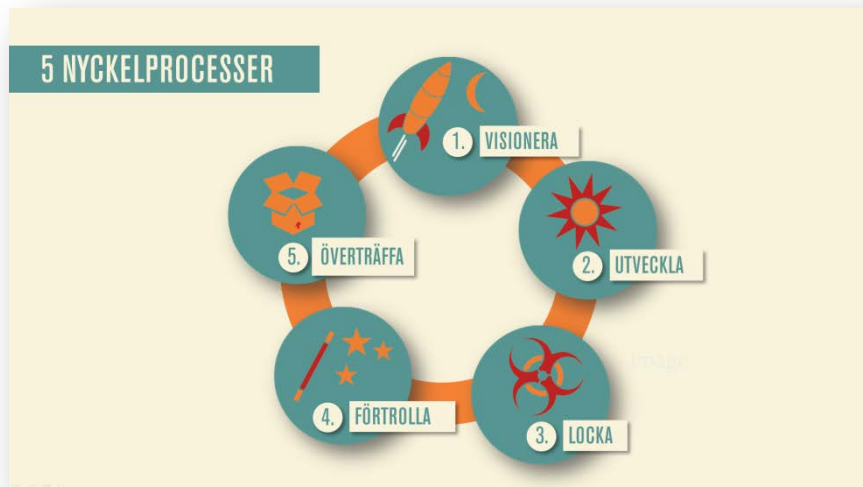
För att kommunicera effektivt lägger vi upp planer för hur och vad vi kommunicerar vid olika tidpunkter. Dessa strategier läggs upp över ett flertal år för att kunna genomföra ett varumärkesbyggande arbete. Delar i arbetet kan vara återkommande insatser. De återkommande insatserna gör oss tydligare för omgivningen. Regelbundenheten gör det också enklare att internt mobilisera då medlemmarna på alla nivåer blir insatta, har erfarenheter och är beredda. Exempel på återkommande kraftsamlingar kan vara Vit jul, Folknykterhetens vecka, rekrytering i samband med skolstart och kalenderutdelning, rekrytering med sportlovsutbyten, presentationer av rapporter samt påverkansinsatser såsom ölutköpskontroller.

Visuell identitet

Som en del med årets utredningsarbete har en uppdatering av den visuella identiteten genomförts. Då vissa åtgärder fortfarande bör göras på grund av bland annat licensfrågor ska denna upplaga av identiteten ses som en tillfällig lösning. Förslaget är att en ny visuell identitet tas fram baserad på resultatet av denna utredning när det gäller målgrupper, uppdrag och mål.

UNF och Marknadsföringens 5 Nyckelprocesser

Grunden i arbetet med kommunikationen kretsar kring skissen *Marknadsföringens 5 nyckelprocesser*. Teorin bygger på att alla de fem delarna är avgörande för att en organisations marknadsföring ska fungera. Börjar en del vackla faller helheten. I tabellen presenteras de fem delarna kort och jämförs med UNF:s utmaningar.

UNF står inför en del utmaningar. En uppenbar utmaning är lågt medlemsantal. Tidigare år har organisationen med hjälp av värvning lyckats hålla medlemsantalet på en jämn nivå trots en stor mängd utträden. Den senaste tiden har även rekryteringsarbetet vacklat vilket gör att det som läcker ut inte har ersatts. Medlemsantalet är inte endast ett mått på hur bra värvningen fungerar. Det är kanske ännu mer ett mått på hur organisationen fungerar, hur den tar hand om medlemmar, hur den får medlemmar engagerade och hur den får medlemmar att påverka sin omgivning. En organisation som fungerar bra har medlemmar som tar med sig nya medlemmar och engagerar ännu fler.

Ett distrikt kan ha mängder av medlemmar, aktiva föreningar, stora projekt, häftig verksamhet och god framåtanda. Dessa egenskaper gör att distriktet har ännu lättare att få fler engagerade som gör ännu mer lockande verksamhet och så vidare. En sådan positiv spiral är viktig att skapa. Risker är att en motsatt nedåtgående spiral skapas där medlemsantalet viker, aktiviteterna blir färre, kurser blir inställda och att alla drivande medlemmar går åt till att fylla styrelseposter i ett luftsslott istället för att skapa verksamhet.

Det gäller att organisationen har metoder som fungerar i alla dessa skeden. Det måste finnas möjligheter att stärka ett tillväxtdistrikt med personellt stöd, fungerande metoder, bildning och annat samtidigt som förmåga måste finnas att peppa ett starkt distrikt. Förslag på lösningar finns upptagna löpande i dokumentet.

Marknadsföringens nyckelprocesser

1. Visionera	Utmaning	Förslag
Organisationen måste ha en tydlig genomtänkt vision och syfte för att fokusera sitt arbete åt ett visst håll.	UNF har en tydlig vision men den är väldigt utopisk och visar en drömvärld. Utan tydliga uppdrag eller riktlinjer är det lätt att tolka in nästan vilken aktivitet som helst i meningen.	Genom att uttrycka visionen i ett uppdrag och ett antal uppgifter görs de vardagliga metodvalen enklare. Det som passar in under uppdraget eller uppgifterna genomförs.
2. Utveckla	Utmaning	Förslag
Metoder och aktiviteter behöver hela tiden utvecklas för att vi inte ska stagnera. Det krävs förnyelse för att ge intryck av att ha samma nivå. De aktiviteter som genomförs bör vara en del av en tydlig helhet som gör att de kan spridas och dupliceras.	En mängd olika insatser och utvecklingsarbete har gjorts genom åren. Insatserna är dock dock ibland lösryckta och har inte riktigt funnit sin plats i en helhet. Det har skapats pusselbitar utan att det först bestämts vad pusslet ska föreställa.	Ett arbete görs för att strukturera upp helheten kring ett antal spår såsom medlemmens väg genom UNF, verksamhet, demokratiutveckling, påverkan och skolsamverkan. Utifrån strukturerna skapas metoder, material och bildning.
3. Locka	Utmaning	Förslag
Det gäller att sticka ut, erbjuda bra saker och ha argument för att locka människor till sig. Genom att rikta sig till utvalda målgrupper med anpassade insatser går det att locka nya personer.	Det är svårt att skapa något som lockar alla samtidigt. UNF har länge använt ett enskilt material för rekrytering där alla mellan 13 och 25 år ses som en samlad målgrupp.	Genom att rikta in sig på flera olika målgrupper och utforma metoder utifrån detta kan troligen fler lockas till UNF.
4. Förtrolla	Utmaning	Förslag
Det gäller inte bara att hitta nya personer till verksamheten utan även att se till att de stannar kvar. Det kräver i de flesta fall mycket mindre energi att hitta sätt att behålla personer än att locka nya. Här gäller det att skapa lojalitet för organisationen.	Den senaste tiden har UNF haft svårt att få medlemmar att stanna kvar länge. Detta kan delvis bero på att det inte funnits en utarbetad plan eller metoder för hur detta ska göras.	Det krävs insatser för att någon ska vilja stanna kvar i en organisation. Medlemmen ska känna gemenskap, att det är kul, att medlemskapet ger något, att personen utvecklas och så vidare. För många är verksamheten viktig för att ha något att hänga upp sitt engagemang på. Nykterhet är ingen aktivitet.

5. Överträffa	Utmaning	Förslag
Det gäller inte bara att locka med aktiviteter och lova saker. Löftena måste hållas och det som utlovats ska levereras. Ofta är det också så att det hela tiden krävs lite mer än det utlovade för att det ska upplevas som riktigt bra.	En person som blir medlem har förväntningar på vad den ska få ut av sitt medlemskap. Många som går ur gör det för att förväntningarna inte uppfylls. Det kan handla om att aktiviteter inte blir av, brist på kontakt, brist på information och så vidare.	Det gäller att ha metoder och insatser som gör att en medlem vill stanna länge. Det handlar om att hela tiden ha något nytt att längta till. Från början kanske den längtar till nästa aktivitet och med tiden till nästa utbildning, nästa möte, nästa påverkansinsats och så vidare.

En tydlig grund

UNF:s vision är En demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Visionen är av utopi-typen vilket gör att den är svår att uppnå men den är samtidigt tydlig med vårt strävande. Det är viktigt att vi ger medlemmarna och våra företrädare fler riktningstips i det vardagliga arbetet där vi väljer vilka aktiviteter och insatser som ska genomföras.

Kamp mot droger med nyktert engagemang

Utiifrån visionen och övriga riktlinjer har ett flertal grupper diskuterat UNF:s syfte: Vad är det vi gör egentligen? Vad ska vi göra? Vad särskiljer oss? Vad skulle omgivningen sakna om vi försvann? Utiifrån svaren på dessa frågor har ett uppdrag utkristalliserats: *Kamp mot droger med nyktert engagemang.*

Kamp mot droger

Det som är utmärker oss är vår kamp mot alkohol och andra droger. Vi står naturligtvis fortfarande lika mycket för demokrati, solidaritet, tolerans, medmänsklighet, välkomnande och att stå upp för de som behöver det. De aspekterna är vi dock inte ensamma om. Vi är inte ens unika i att skapa nykter verksamhet; det gör varenda fritidsgård och ungdomsförening. Det som särskiljer oss är just den aktiva kampen mot droger.

När vi väljer vilka uppgifter vi ska ta oss an eller de kampanjer vi genomför tar vi dem som tydligast kopplas till vår kamp mot droger.

Nyktert engagemang

Även om det är många som skapar nykter verksamhet är det inte lika många som står för nykterheten och engagerar sig i frågan. Vi är unika

Vision

En demokratisk och solidarisk värld fri från droger

Uppdrag

Kamp mot droger med nyktert engagemang

Uppgifter

- Fostra engagerade, kunniga, solidariska och demokratiska nyktra världsförbättrare.
- Erbjud engagemang i form av nykter verksamhet
- Använda vår specialitet som är kampen mot droger för en bättre värld

med att ta ställning och till och med ha ett medlemslöfte.

Vi är hela tiden tydliga med att de som företräder oss är nyktra och delar vår kamp för en bättre värld. Våra aktiviteter har kännetecknen som visar vår grund. En enkel minnesregel är IGLOR.

Fostran framtidens världsförbättrare

Vi vill förändra världen idag, imorgon och i framtiden. Detta gör vi genom att ha många engagerade medlemmar. Det vi vill ”producera” i vårt arbete är att skapa demokratiska, solidariska och engagerade världsförbättrare. Vi vill att det ska finnas människor som är kunniga, föregångare, förebilder, nyktra, demokratiska och aktiva överallt i samhället. Vi vill att de ska finnas i kommuner, skolor, riksdagen, media, myndigheter och överallt där det gör nytta med motpoler.

Vi ser till att våra medlemmar får förutsättningar för ett hållbart engagemang hos oss oavsett om det bygger på verksamhet, drogpolitisk kamp eller det personliga ställningstagandet. Vi låter medlemmarna utvecklas utifrån sina intressen. Alla medlemmar får med tiden personlig utveckling när det gäller ställningstagande, demokrati, föreningsrättigheter, påverkan och social samverkan.

Känslor skapar engagemang

De flesta av de egenskaper som vi vill ha hos medlemmar och andra bygger inte enbart på information och kunskap. Det som krävs är att vi ger dem upplevelser och känslor. Genom att under UNF-tiden få chansen att samla på sig minnen, gemenskap, erfarenheter, meriter, mentorer, nätverk och kompisar skapas engagerade medlemmar.

Känslan av UNF

Vi vill att UNF ska ge känslor som: ”Vad spännande det var på första aktiviteten.”

”Jag klarade av att leda ett styrelsemöte.” ”Jag kunde vara ansvarig för ett helt arrangemang.” ”Jag vågade prata inför den där gruppen.” ”Det gick bra när jag talade med den där politikern.” ”Jag har aldrig haft så kul som på den där aktiviteten.” ”Det var på den där kursen jag blev kär i min partner.” ”UNF-tiden gav mig mängder av kompisar.” ”Det var den roligaste tiden i livet.” ”UNF förändrade mig som person.” ”UNF gav mig en fristad.” ”Utan UNF hade jag kanske inte stått här idag.” Alla dessa samlade känslor leder till lojala och engagerade medlemmar.

Vi inspirerar medlemmarna till engagemang. Detta kräver mer än skriftlig information. Det kräver insiktsfulla ledare, kvalitativa utbildningar för kursledare, pedagogiskt utformade metoder som inte bara bygger på informationsförmedling utan också på känslor, känsla av tillhörighet, mentorskap och intryck av professionalism.

Målgrupper för nya medlemmar

Genom att fler blir medlemmar, tycker samma saker som oss och engagerar sig gör vi världen bättre. Ställningstagandet att bli medlem, stå för våra frågor och vara nykter gör att varje medlem påverkar i sin vardag och hjälper oss att bli en starkare röst. För att hela tiden bli fler medlemmar är vi flitiga med att få kontakt med nya människor.

Alla kan bli medlemmar i UNF. Att locka personer i alla åldrar och intresseområden med samma kommunikation är svårt. UNF riktar sig till personer mellan 13 och 15 år och det är en ganska föränderlig tid i ungdomars liv. Det är mycket som händer såsom byte av skolor, umgänge, bostadsort, fritidsaktiviteter, körkort, eget boende och mycket annat. Dessa saker förändrar också hur vi reagerar på kommunikation.

Tre målgrupper eller intresseområden

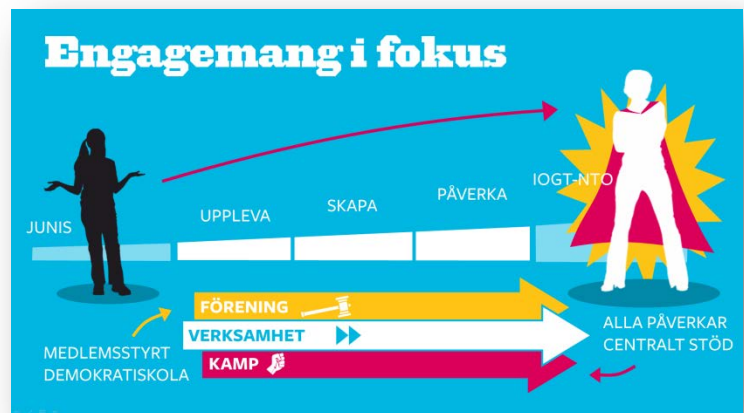
Vi väljer att inrikta oss på tre målgrupper. Målgrupperna behöver inte nödvändigtvis baseras på ålder då dessa intresseområden kan vara flytande över olika åldrar. Målgruppsinriktat kommunikations-arbete bygger dock på förenkling och förtydligande. Poängen är just att försöka förutse vilken kommunikation som funkar var och då kunna vara beredd på detta.

Uppleva

Inriktning på högstadieålder. Fokus på att uppleva och delta i nykter verksamhet. Nykterhet är förhållandevis självklart. Personer i målgruppen bor på sin hemort, har ofta en aktiv fritid, har kompisar från skoltiden och bor oftast hemma hos föräldrar. Engageras genom att kunna stötta verksamhet. Vi bjuder in med lockande aktiviteter, har färdigt material för engagemang och metoder för stöd. Den främsta arenan för rekrytering är högstadieskolor.

Skapa

Inriktning på gymnasieålder. Fokus på att arrangera, på eget ställningstagande och viss påverkansaktivitet. Personer i målgruppen har ofta fått nya kompisar, börjat på ny skola och har ibland flyttat till ny ort. De har färre tydliga fritidsaktiviteter, mer häng, party och relationer. Engageras genom att erbjuda möjligheter till att förverkliga egna idéer och vara förebilder. Den främsta arenan för rekrytering är gymnasieskolor, föreningar, lokala event och sociala medier.

Påverka

Inriktning på 18 års ålder och uppåt. Fokus på att förändra världen och påverka. Det egna ställningstagandet är viktigt. Personer i målgruppen har en tydlig bild av sig själva och gör ett

medvetet val i beslutet att bli medlem. Har ofta kommit till ny ort och till ny skola. Har i vissa fall börjat jobba och flyttat hemifrån. Relationer är intressanta. Engageras genom att vara kunniga och erbjuda möjligheter till seriös kamp och normbrytande. Den främsta arenan för rekrytering är högskola, föreningar, lokala event och sociala medier.

Medlem hela livet

I en perfekt värld skulle UNF kunna ta emot de flesta av sina medlemmar från Junis där de redan vant sig vid att träffas, samarbeta, ha kul och kanske fastnat för en verksamhet. Vi kan underlätta övergångar genom att samordna verksamhetsmetoder, samverka kring ledare och se till att verksamhet för Junis och UNF sker på samma platser. Under UNF-tiden får medlemmarna chansen att utvecklas. Med rätt utveckling stannar medlemmarna kvar tills de är 25 år och det är ett naturligt steg att fortsätta sin kamp och sitt engagemang i IOGT-NTO.

Demokrati och kamp

Även om fokus ligger på verksamhet är tanken att våra andra egenheter ska vävas in. Naturligtvis är det alltid medlemmar och föreningar som ska bestämma om de viktiga sakerna i UNF. Det är medlemmarna själva som bestämmer över arbetsplaner, lokaler, budgetar och annat. Föreningsarbetet är också en viktig demokratiskola för medlemmarna som ger kunskaper som kommer till användning i andra föreningar, i politiska sammanhang och samhället som helhet.

Kampen mot droger ska kunna föras av alla medlemmar. Även om ens främsta engagemang är i en förenings verksamhet ska alla få chansen att vara med om en kampanj, en ölutköpskampanj och annat. Det kommer fortfarande finnas de som specialiserar sig på påverkan och de får uppgiften att se till att den finns enkla påverkansaktiviteter som kan användas var som helst.

Olika vägar in i organisationen

Jämfört med tidigare arbete med rekrytering har vi beredskap för att anpassa detta till olika situationer och olika målgrupper. Tidigare har vi rekryterat på ungefär samma sätt i alla situationer. Baserat på diskussionen om målgrupper och engagemang är det nödvändigt att vi har flera alternativa sätt att arbeta på.

Utgå från verksamhet

På högstadieskolor samtalar vi främst om verksamhet. Vi utgår från ett antal utvalda populära verksamheter som vi är duktiga på. Alternativet finns alltid där det går att få stöd till att skapa sin egen verksamhet. Ett antal personer kan skriva upp sig som en del

av en verksamhetsgrupp. Denna grupp bjuds samma kväll eller följande helg in till en informationsträff där de får testa på aktivitet, får träffa någon kunnig i ämnet, introduceras och får veta mer om vilka möjligheter som finns. Därefter stöttas gruppen i att skapa sin valda verksamhet. Efter en tid bjuds gruppen in till en samling där de får träffa fler verksamhetsgrupper och får chansen att träffa kunniga inom deras verksamhetsområde, får lära sig mer och får nya verktyg.

Målet är alltid medlemskap

Under hela arbetets gång är det viktigt att gruppen får peppande kontakt av verksamhetsutvecklare och ideella som stöttar, peppar, berättar mer om UNF och om medlemskap. Även om den första delen av verksamheten är öppen för alla är som alltid målet att få fler medlemmar. För att få fortsätta en längre tid med verksamheten krävs efter hand medlemskap och för vissa delar även att gruppen blir en förening. Vi kan locka med fortsatt stöd, fler kontakter med kunniga personer, ett stort nätverk, tillgång till lokaler, utbildningar, möjligheter till uppvisningar, ekonomi och mycket annat.

Fördelar och risker

Genom att utgå från en persons intresse får vi det enklare att skapa ett riktigt engagemang. Vi vill att personerna ska komma till aktiviteter för att de tycker att det är kul, spännande, givande och utvecklande i UNF. Vi slipper att redan i skolan filtrera bort möjliga medlemmar genom att "skrämman" med löften, talonger, personnummerkrav, underskrifter och annat.

Det är dock viktigt att vi inte glömmar bort att ta nästa steg. Målet är ju fortfarande att alla ska bli medlemmar och föreningsaktiva. Det kan vara lätt hänt att bli "nöjd" och tycka att det är kul att det kommer personer på aktiviteterna. Då riskerar fokus att hamna på det. Vi får inte glömma bort att se till att verksamheten blir just UNF-verksamhet och att alla måste få chansen att bli medlemmar.

Utgå från ställningstagande

För personer i gymnasieålder, studenter och äldre personer ligger fokus mer på ideologi och ställningstagande. Vi berättar om vårt eget ställningstagande, aktuella kampanjer och utvalda frågor vi driver. Utifrån dessa söker vi allierade i olika former. Vissa kan bli medlemmar för att aktivt driva påverkansarbete, vissa driver en förening med påverkansfokus, vissa deltar i enstaka kampanjer medan vissa stödjer med sitt personliga ställningstagande och påverkar i sin vardag.

Dessa medlemmar erbjuds utveckling i sitt ställningstagande, drogpolitik, påverkansarbete och annat. Naturligtvis kan även dessa medlemmar välja att aktivera sig i en utvald verksamhet. I dessa fall är vi redo med att ha olika nivåer av utbildningar och metoder när det gäller våra utvalda aktiviteter för att kunna erbjuda även äldre medlemmar utveckling.

Öppen verksamhet

Genom att genomföra mängder av verksamhet som är öppen för ungdomar även utanför organisationen får fler prova på våra aktiviteter, känna på gemenskapen och träffa medlemmar. Detta är en viktig metod för rekrytering och det bör finnas utarbetade metoder för att diskutera medlemskap och engagemang med deltagare och besökare vid vår verksamhet.

Få medlemmar att stanna och växa

Vårt mål är att alla våra medlemmar ska utvecklas, få koll på omvärlden, engagera sig och hjälpa oss i vår kamp för en bättre värld. Därför vill vi att medlemmarna ska trivas hos oss, passa in i gemenskapen och känna att de hela tiden utvecklas. De ska känna att de lär sig, upplever saker, får erfarenheter och får den fina känslan av att själv ha skapat saker för sig själv och andra.

Utveckling från dag ett

Redan från första stund tar vi hand om våra medlemmar. De ska tydligt få reda på vad de gått med i, känna att de är välkomna och ha möjlighet att delta i verksamheten. Det ska hela tiden finnas något att se fram emot.

- Vi informerar tydligt vad organisationen står för
- Vi bjuder tidigt in till en aktivitet utifrån medlemmens intresse
- Vi får med medlemmen i gemenskapen
- Vi låter medlemmar vara delaktiga och ta ansvar
- Vi håller regelbunden kontakt och bjuder in
- Vi erbjuder vårt första bildningssteg UNF:aren och vidare bildning
- Vi gör bra regelbunden verksamhet
- Vi uppmuntrar medlemmen till engagemang och eget skapande

Företrädare, ledare och arrangör

Redan från första stund blir en ny medlem en företrädare för UNF. Vi ger denne därför kunskaper så att den kan berätta om UNF, stå för sitt ställningstagande, få fler att bli medlemmar och att få fler att växa.

Organisationen består av och byggs upp av medlemmarna själva. Det är medlemmarna som arrangerar aktiviteter, anordnar utbildningar och inspirerar andra medlemmar. Detta innebär att det måste finnas verktyg och utbildningar för att kunna utvecklas i roller som ledare, arrangör och utbildare. Vi uppmuntrar till att de som anordnar utbildningar och arrangemang genomgår utbildning som innehåller både teori och praktik.

En obruten kedja

Alla deltagare ska få chansen att utvecklas. Det är viktigt att hela tiden se till att vi kan inspirera alla och inte missa någon. En förutsättning för att allt detta ska lyckas är att vi utvecklar ett system som gör att ingen tappas bort. Från första mötet ska det finnas en kontakt kedja som gör att det går att nå personen med information, inbjudningar, förfrågningar och så vidare.

Engagerande balanser

Det är viktigt att inspirera, engagera och låta ungdomar utvecklas. I varje steg behöver vi tänka på att låta alla utvecklas mot vår målbild som färdigutvecklad medlem.

Detta är naturligtvis en utmaning; men det gäller att förbereda sig på den. För att komma in i tänket kan ett antal paradoxer användas. Det gäller att hitta balansen mellan de olika ytterligheterna. Lösningarna är naturligtvis olika för varje situation och det går därför inte att presentera standardlösningar. Det bästa sättet att vänja sig vid detta arbete är helt enkelt att praktisera.

Engagerande balanser

- ★ Ge lagom mycket ansvar utan att överbelasta
- ★ Ställa krav utan att skrämja bort
- ★ Uppmuntra utan att göra åt allt i arsenalen
- ★ Lära ut mycket utan att avslöja allt
- ★ Ge stöd utan att kväva viljan till självständighet

Vilka motsatser är svårast?
Finns det fler?
Hur kan vi bli bättre på att hantera dem?

Bildningssystem

Bildning är en viktig del i att få medlemmarna att hela tiden utvecklas. Det är också viktigt för organisationen då medlemmarna redan från början förvandlas från konsumenter till producenter. Bildningen bör ses över för att bli en del av ett heltäckande system. Det bör även ses till att det finns utbildningar för att ha tillgång till personer som kan anordna bildningsinsatser med tillräcklig kvalitet på alla de olika nivåerna.

Bildningen bör startas redan vid de första kontakterna med nya medlemmar. I samband med träffar med nya medlemmar och verksamhetsgrupper genomförs de första delarna. Ett underlag finns i de medlemskit som nya medlemmar får.

Beståndsdelar i allmän medlemsintroduktion

Informationsblad

Enklare blad eller foldrar för snabb värvning. [Snabbfakta, inbjudan till aktivitet, förslag på metoder och länk till webbplats]

Unf.se

Webbplatsen måste med hjälp av en "utifrån in-genomgång" ges ett mottagande för tänkta målgrupper. En tillfällig lösning kan vara en ny landningssida där icke-medlemmar tydligare kan få en bild av UNF.

Medlemsinformation på unf.se

Informationen på webbplatsen måste ges tydlig struktur så att ovana användare kan hitta en röd tråd. Det går inte att förutsätta att en helt ny oerfaren medlem kan bedöma vilken information som är viktigast.

Medlemshandbok

En broschyr med det som behövs informationsmässigt för att en ny medlem ska få grepp om UNF, vad vi gör och vad vi vill. Den kan vara ett viktigt första steg för varumärkesarbetet. [Fakta,

argument, hur en UNF:are är, att vara en kompis, UNF-verksamhet](erhålls vid värvning). Eventuellt finns ett digitalt alternativ. Handboken kan användas som utgångspunkt för ”UNF o:an” i cirkelform som genomförs av nya medlemmar tillsammans med mer erfarna medlemmar eller verksamhetsutvecklare. Många av delarna går att genomföra i praktisk form.

UNF:aren

UNF:aren (”UNF 1:an”) ger grundläggande kunskaper för en UNF:are och en första minnesvärd upplevelse tillsammans med erfarna UNF:are. UNF:aren genomförs i grunden som en ”intim” kurs där 15-20 nya deltagare ”hänger” med 2-3 mer erfarna medlemmar. Fokus ligger på att förmedla känsla, föra över kunskap via diskussioner och göra saker tillsammans med andra. Folkbildning är grundmetoden där känslan är att ledarna berättar för gruppen snarare än att föreläsa. Kursen kan göras som en tillämpad utbildning och anpassas till en speciell verksamhet. (Ledarna är diskussionsledare, ledare och matpersonal. Deltagarna kan med fördel hjälpa till med någon måltid som gruppuppgift.)

UNF:aren 2.0

UNF:aren avancerad (UNF 2:an) [Fördjupade kunskaper i grunderna för UNF]

Specialisten och höjdaren

Innehåll, upplägg och ledarutbildningar bör fastställas för att skapa en lägstanivå på kvalitet. En översyn när det gäller vilka som bör vara ansvariga för respektive bör göras.

Karriär i UNF

UNF är och ska vara en värdefull demokratisk skola för ungdomar. Genom att lära sig mer om samarbete, påverkan, föreningsteknik, styrelsearbete och annat får medlemmen kunskaper som gör nytta i andra föreningar, styrelser, organisationer, företag och naturligtvis inom politiken. För UNF:s del är det viktigt att medlemmarna hela tiden behåller en lokal föreningsförankring. Även om medlemmen går vidare till distrikt, förbund, internationellt eller andra delar av nykterhetsrörelsen ska det ses som naturligt att bjuda tillbaka och delta i det lokala arbetet och fostrandet av nya medlemmar. Det bör eftersträvas att alla medlemmar behåller ett lokalt engagemang och gärna en koppling till hemdistrikt eller hemförening.

Bedriftsdrivet system

Med sikte på att hela tiden ha något kvar att erbjuda för medlemmar i alla lägen är det viktigt att det finns skydd mot att ta sig igenom alla bildningssystemets steg alltför fort. Ett förslag är att sätta upp riktlinjer för de olika nivåerna. För att kunna gå nästa nivå behöver medlemmen exempelvis ha gått en viss utbildning i förväg, ha varit medlem en viss tid, en viss tid ska ha gått sedan föregående kurs, medlemmen ska ha genomfört eller lett ett visst antal aktiviteter innan nästa nivå och liknande. I vissa fall kan kanske även medlemmens ålder eller extern utbildningsnivå spela in. Systemet behöver inte vara hugget i sten utan vissa nivåer går kanske att uppnå genom att ha ”erhållit motsvarande kunskaper eller erfarenheter” på andra sätt.

De olika nivåerna har inte bara motivet att få medlemmar att stanna länge eller att ha något för dem att se fram emot. Det kan också öka kvaliteten och öka förtroendet för de olika utbildningarna.

Dessutom känner deltagarna själva att de uppnått något större genom att ha genomfört andra saker, orkat vänta, samlat erfarenhet och kämpat innan utbildningen. Det värsta scenariot är att de högre utbildningarna urvattnas genom att alltför unga, oerfarna och lågaktiva medlemmar kommer med på kurser som de egentligen inte är mogna för; kanske bara för att det inte finns tillräckligt urval.

Medlemskommunikation

Ett tydligt fast system för hur medlemmar ska kontaktas behöver implementeras. Delar av systemet kan behöva vissa tekniska lösningar. Listan nedan kan därför ses lite som en önskelista. Många delar kan dock lösas manuellt i en övergångsperiod.

- Smidig digital medlemsansökan
- SMS/mejl/FB-bekräftelse direkt efter medlemskap.
- ”Min sida” där medlemmen själv kan uppdatera, anmäla sig, betala medlemsavgiften/bekräfta medlemskap, gå ur och annat.
- System för medlemsuppföljning [Är medlemmen med på uppföljningsaktivitet? | Påminna dagen efter | Nästa nya möte | Medlemmen har missat aktiviteter i två veckor | Påminnelse | Dags för årsmöte! | Dags att bekräfta medlemskap!]
- Föreningens sida [Digital årsrapport, uppdatera styrelseuppgifter, kontakta medlemmar]

Riktig UNF-verksamhet

Med bra verksamhet lockar vi nya människor, får folk engagerade, medlemmar vill stanna i organisationen och vi blir ännu starkare.

Verksamhet för engagemang

Vi arrangerar mängder av verksamhet. Det gemensamma intresset samlar och aktiverar medlemmarna. Valet av aktivitet spelar mindre roll. Det viktiga är att verksamheten har vissa speciella egenskaper som kännetecknar riktig UNF-verksamhet.

Verksamhet som frizon

För vissa medlemmar och andra ungdomar är vår verksamhet extra viktig. För deltagare med erfarenhet av missbruk i sin omgivning är det värdefullt med en nykter miljö fri från en störande alkoholnorm.

Verksamhet med UNF-smak

Verksamhet i UNF kan vara nästan vad som helst. Det spelar ingen större roll om det handlar om handboll, disco, lan eller hantverk. Det viktiga är att vi ger verksamheten vår identitet eller vår smak. Vi

antar att vi skulle börja ha handboll som aktivitet. Vi skulle kanske inte vara bäst i världen på att spela handboll och kanske inte vinna VM. Däremot har vår handboll andra egenheter. I vår handboll får alla vara med, ingen får sitta på bänken hela tiden, alla får vara med och bestämma, alla känner sig välkomna, vi har inget läktarvåld och naturligtvis är det ingen som börjar dricka på handbollsläget. Det är alla dessa saker som ger handbollen UNF-smak och det är det som vi skapar metoder för. När vi hittat essensen av detta kan vi lätt byta ut handbollen mot vad som helst; som exempelvis lan som i bilden.

Riktig UNF-verksamhet med kvalitetskoden IGLOR

För att verksamheten ska få de egenskaper vi önskar planerar vi aktiviteter utefter en kvalitetskod. Målet är att varje aktivitet ska innehålla så många som möjligt av kodens delar.

Ideologisk

Denna del är obligatorisk och ska innehålla alla tre delar.

Demokratisk Det ska vara möjligt för medlemmar och deltagare att påverka innehållet i våra aktiviteter.

Solidarisk Våra aktiviteter är öppna och tillgängliga för alla.

Nykter Våra aktiviteter utmanar alkoholnormen och är naturligt fria från alkohol och andra droger.

Givande

Efter aktiviteten ska deltagarna nöjt känna att den har gett något, att den lärt dem något eller att de upplevt något.

Lockande

Aktiviteten ska locka nya deltagare och få de som deltagit att vilja komma tillbaka.

Omvärldsförbättrande

Aktiviteten är opinionsbildande och en del av vår kamp för en bättre värld.

Resursgivande

Aktiviteten gör att vi i framtiden kan få tillgång till resurser som lokaler, kontakter eller pengar.

Utvalda aktiviteter

För att bättre kunna locka, inspirera och stötta deltagare i vår verksamhet väljer vi ut ett antal aktiviteter som vi blir extra duktiga på. Inom dessa aktiviteter ser vil till att vara förberedda med material, metoder, utbildningar och nätverk. När vi väljer dessa aktiviteter har vi några saker vi vill att de ska uppfylla så många som möjligt av.

En aktivitet ska förslagsvis vara:

Populär – en av poängerna är att locka nya deltagare och medlemmar.

Visuellt stark – det ska vara enkelt att visa upp den och verksamheten får gärna i sig själv leda till resultat som kan visas upp såsom exempelvis uppträdanden, konstverk, filmer.

Profilkopplad – aktiviteter som automatiskt kan kopplas till vår profil är extra värdefulla. Ofta kan aktiviteterna göras mer profilinriktade genom att exempelvis ha ett tema på en föreställning.

Utvecklingsbar – det bör finnas utrymme för att utveckla, uppdatera och fördjupa aktiviteten så att det hela tiden finns något att arbeta vidare med. Det ska gå att lära sig mer och hitta nya områden.

Praktisk – det ger ofta en starkare upplevelseeffekt och mer effektivt lärande om det går att lära sig aktiviteten genom praktiskt genomförande.

Unik – för att inte smälta in i bruset av andra aktiviteter är det gynnsamt om UNF är ensamma om att erbjuda aktiviteten; åtminstone på den aktuella orten eller på det sättet som UNF gör det.

Återvinningsbar – för att effektivt kunna använda aktiviteten bör den enkelt kunna kopieras och spridas i hela landet. Den bör därför inte vara beroende av lokala förutsättningar eller enskilda personer.

Utbildning och praktik kopplad till verksamhet

För att se till att vi är konkurrenskraftiga när det gäller de utvalda metoderna gäller det att, utöver material och metoder för att väva in UNF-känslan i metoden, se till att det hela implementeras och att det finns utbildade personer i metoderna. Några exempel på möjligheter:

- Specialvarianter av UNF:aren tas fram för praktisk koppling.
- Ledarutbildningar speciellt avsedda för metoderna skapas på olika nivåer.
- Utbildning kan efter hand genomföras som praktik på andra orter som redan arbetat in metoden.
- I stil med exempelvis nittiotalets café Solsting i Borgholm starta enstaka fasta återkommande aktiviteter i landet dit engagerade kan sommarjobba/praktisera som en del i sin utbildning, som peppning, för att lära sig utbilda andra och så vidare. Exempel kan vara café, klubb, underhållningsteam på camping, eventgrupper, barndiscoturné och turné på stadsdelsdagar.
- Metodvisa samlingar där grupper får visa upp resultatet av sin verksamhet. Jämför exempelvis med Junis teaterfestivaler där de får uppträda för varandra, utbyta erfarenheter och få idéer. Exempel skulle kunna vara filmfestivaler och teatersamlingar.
- Upptredanden och uppvisningar har flera värden. Delvis är det peppande för gruppen, det kan skapa kontakt med föräldrar som gärna ser på, ett bra sätt för även NBV att visa upp sin verksamhet och dessutom är det naturligtvis rekryterande då nya kan bli intresserade.

Föreningen är en viktig byggsten

Engagemanget i lokala föreningar är en styrka på många sätt. Delvis för att visa upp en tydlig lokal närvaro på orten och vara en plattform för verksamhet och engagemang. Föreningen är också en viktig demokratisk skola för medlemmarna.

Föreningen ett kraftfullt verktyg för engagemang

Det hävdas tidvis att föreningen som engagemangsform är utdöende och att människor väljer andra former för sitt engagemang. Det visar sig dock allt som oftast att föreningens huvuddrag ändå återkommer i olika sammanhang. Vid samarbeten och projekt framkommer med tiden behovet av ledning, dokumentation, ekonomisk styrning och medlemsinflytande. Detta gör att våra kunskaper och erfarenheter kommer väl till pass i många sammanhang. Föreningen fortsätter att vara vårt självklara val för organisation. Vi håller oss uppdaterade och utvecklar verktyg, metoder och bildning för att hålla våra former för föreningsdemokrati uppdaterade och aktuella.

Alternativa former

Även om föreningsformen är den rådande håller vi koll på alternativa former för demokratisk påverkan och engagemang såsom nätverk, verksamhetsgrupper, aktionsgrupper, forum och annat.

En demokratisk skola

Den parlamentariska demokratin är systemet som gäller i stora delar av samhället såsom kommuner, regioner, landsting och på riksnivå. Även i många andra föreningar och organisationer är det samma demokratiska principer som gäller. Därför är vår demokratiska uppbyggnad en värdefull förberedelse för medlemmarnas vidare liv som påverkande individer.

Värva föreningar

Vi utvecklar material för att presentera föreningen som form. Vi beskriver fördelar och argument för att välja just föreningsformen. Materialet presenterar även fördelarna med att ha en förening i just UNF. Detta material kan användas för att presentera formen för nya medlemmar. Det kan också användas för att presentera just UNFs fördelar i kontakten med befintliga externa föreningar som kan tänkas formas om till UNF-föreningar.

Utbildning i demokrati

I UNF får alla utbildning i föreningsteknik, demokrati och påverkan. Även i aktivitetsgrupper och exempelvis skolmetoder vävs dessa aspekter in. Även om personerna inte väljer att bli medlemmar efteråt är det värdefullt att de kan minnas att det är UNF som gett med positiva upplevelser och dessutom lärt upp dem i viktiga kunskaper som demokrati, påverkan, argumentation och föreningsteknik. När UNF någon gång träffar på dessa i en ny roll som kommunpolitiker, tjänsteman, möjlig sponsor eller annat kommer dessa insatser troligen vara till vår fördel.

Utbildningsmässigt borde det på sikt funka så att det är de enskilda medlemmarna som utbildas i föreningsteknik och att de växer in i befintliga föreningsstyrelser där det alltid finns några erfarna kvar från tidigare år.

Föreningsgrundutbildning

Grundutbildning för medlemmar som kan genomförs i föreningen eller som kurs. Kan innehålla uppdragsspecifika delar för kassör, sekreterare, ordförande, revisor, valberedare. Dessa kan vara återkommande så att varje medlem kan samla på sig färdigheter för flera roller även om denne inte innehar den posten i sin styrelse.

FSS och ordförandesamlingar

Föreningsstyrelsesamlingen är just en samling och inte en utbildning. Den är till för peppning, erfarenhetsutbyte, idéspredning och praktiskt stöd från distrikt och andra. Den delen som är av utbildningsart är snarare fortbildning och övning för styrelsen som helhet. Samlingen är i grunden inte rätt plats för ren rollutbildning för styrelseledamöter. Ordförandesamlingarna har den viktiga funktionen att uppmärksamma den viktiga rollen som ordförande lite extra med speciella former för erfarenhetsutbyte. Det kan ibland vara lockande av logistiska skäl att låta ordförande och övriga styrelseledamöter samlas samtidigt. Görs detta mot rekommendation är det viktigt att tänka på att ordförandesamlingen genomförs avskilt. Av pedagogiska skäl ska naturligtvis inte "pausaktiviteterna" för övriga göras alltför lockande.

Kamp mot droger

Vi kämpar för en bättre värld och är övertygade om att ett steg på vägen är att färre använder alkohol och andra droger. Kampen mot droger är det som särskiljer oss från många andra organisationer. En del av lösningen är att fler blir medlemmar och påverkar genom sitt personliga ställningstagande.

Vi påverkar samhället

Vi påverkar aktivt i samhället. Vi talar med politiker, besöker myndigheter, gör aktioner och påverkar opinionen. Vi är partipolitiskt obundna men vi är politiskt aktiva.

Målgrupper

Detta är våra främsta målgrupper i påverkansarbetet:

Kommuner och myndigheter

Genom politiker och tjänstemän kan vi påverka i frågor som serveringstillstånd, ordningsfrågor och även fritidsfrågor. Vi påverkar genom samtal, besök, fikastunder och uppföljning till kampanjer. En klassiker som ölutköpskontroll följs upp med samtal med berörda instanser. När vi arbetar mot denna målgrupp är vi extra pålästa i ämnet och uttrycker oss genomtänkt och seriöst. Helst har våra företrädare speciella kunskaper och använder material som framtagits centralt.

Allmänhet

Gentemot allmänheten visar vi främst upp vår verksamhet som en viktig del för ungdomar med missbruk i sin omgivning, vårt förebyggande arbete i bland annat skolor och för en diskussion där vi

visar vårt ifrågasättande av alkoholnormen. Vit jul och skolavslutningar är exempel på tillfällen då alkoholnormen är tydlig. I kontakten med denna målgrupp är vi seriösa och pålästa.

Central expertis och lokal påverkan

Tillsammans med övriga IOGT-NTO-rörelsen har vi spetskompetens när det gäller drogfrågan och politisk påverkan. Vi påverkar på riksnivå med lobbying, personliga kontakter, rapporter och kampanjer. Vår styrka är också vår lokala närvaro och kunskap. Påverkansarbetet ges extra slagkraft genom att lokala unga medlemmar kontaktar politiker, gör kampanjer, skapar aktiviteter och påverkar allmänheten. Våra centrala spetskompetenser stödjer vårt lokala arbete med kunskaper, rapporter, utbildningar, verktyg och återkommande kampanjer som de lokala medlemmarna kan delta i.

UNF i skolan

Skolan är en viktig arena för oss. Här finns nästan alla i våra främsta målgrupper samlade på en och samma plats. Här berättar vi om vår organisation, om vår verksamhet och hittar nya medlemmar. Vi stöttar också skolan i deras förebyggande arbete. Gentemot skolan är vi seriösa och tydliga med våra mål med samarbetet.

Rekrytering

Vi förklarar för skolan att det är en viktig skyddsfaktor för ungdomar att ha en meningsfull fritid och känner att de har möjlighet att påverka samhället omkring dem. Detta är just det som vår verksamhet kan hjälpa till med. Naturligtvis är vår verksamhet fri från alkohol och andra droger.

Förebyggande arbete

Vi har förmåga att stötta skolan i sitt förebyggande arbete. Det förebyggande arbetet genomförs av utbildade personer och utgår från beprövade metoder.

Metoder och verktyg

En metod som används på försök tillsammans med NBV är Trivselgerillan. Eventuellt blir även forskning och vidare utveckling av metoden aktuellt. Parallellt med denna huvudmetod utreds andra metoder och verktyg som kan användas som komplement. Detta kan exempelvis vara metoder för enklare insatser, föräldradiskussioner, utbildning av skolpersonal och tips för ANDT-insatser i skolan.

Verksamhet i rörelsen

Vår ambition är naturligtvis att en person ska kunna vara medlem i IOGT-NTO-rörelsen hela sitt liv. För att lösa detta samverkar UNF med övriga rörelsen.

Junis

Målet måste vara att alla Junis -medlemmar vill fortsätta att vara aktiva och bli medlemmar i UNF. Det finns en del saker vi kan arbeta vidare på för att lösa detta.

- Synkad verksamhet - Vissa verksamheter borde kunna gå att fortsätta med även i UNF-ålder. Detta skulle kunna göra att en medlem kan fortsätta med den verksamhet som den blev medlem för och utveckla den ytterligare.
- Viktiga förebilder - Det är viktigt att de Junis-ledare som är medlemmar i UNF verkligen känns som UNF:are för Junismedlemmarna. De ska kunna berätta om sitt UNF-liv, om hur de själva bestämmer, vad det finns att lära sig och så vidare.
- Är Junis-ledaren aktiv i sin UNF-förening får Junis-medlemmen naturligt en vilja att också vilja vara medlem i den föreningen.
- De Junis-ledare som är medlemmar i UNF ska känna att det finns en naturlig plats hos UNF. De ska själva kunna uppleva verksamhet, delta i utbildningar och vara med i en förening.

IOGT-NTO

Målet är att många UNF:are ska fortsätta sitt engagemang i IOGT-NTO. Här är exempel på lösningar.

- Vissa verksamheter skulle gå att samordna mellan äldre UNF:are och IOGT-NTO-medlemmar. Kanske kan de äldre medlemmarna i en UNF-förening helt enkelt fortsätta sin verksamhet som en del av en befintlig IOGT-NTO-förening eller genom att starta en ny specialanpassad.
- Stora delar av påverkansarbetet skulle kunna göras av UNF och IOGT-NTO tillsammans. Detta särskilt grupper med äldre UNF:are som skapat en aktionsgrupp eller liknande.

NSF

Då scouterna har en egen struktur där medlemmarna kan vara med i alla åldrar finns inte riktigt samma naturliga övergångskoppling. Däremot kan många aktiviteter, kampanjer och verksamheter samordnas.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Beslutsunderlag kommunikationsguide (punkt 8, bilaga § 14:16)

Bakgrund

Föregående FS-mötet var Jim Gustavsson på besök och presenterade kommunikationsguiden som ska sätta riktlinjer för vårt framtida kommunikationsarbete. Efter diskussion gjordes medskick om att ordförandena skulle göra en processplan fram till mars-fs. Detta har tyvärr inte gjorts då det glidit förbi samtliga ordföranden.

Uppföljning

Det här är självklart ett viktigt uppdrag och det är synd att det glidit mellan stolarna och för att göra det tydligt vem det är som ska göra vilket arbete föreslår jag att vi tydligt delegerar uppdraget till en person.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att   ge Max Johansson i uppdrag att presentera en processplan kopplat till
                     kommunikationsguiden

Max Johansson

Andre vice förbundsordförande

2017-02-28, Stockholm

Rapport attitydpåverkansgruppen (punkt 8, bilaga § 14:17)

Uppdrag

På förbundsstyrelsens möte i maj så tillsattes Max Johansson och Malin Andersson tillsammans med generalsekreteraren som styrgrupp för attitydpåverkanssatsningen. Styrgruppen har ansvar för den allmänna strategiska och taktiska inriktningen av projektet utefter de medskick som har getts tidigare i processen.

Upplägg

Sedan det senaste förbundsstyrelsemötet har gruppen ändrat form och leds nu av Max Johansson istället för Malin Andersson. Gruppen har också lyckats gå i land med en rekrytering av projektsamordnare. Gruppen har valt att rekrytera Jim Gustavsson till projektsammordnare för projektet.

Jim har lång erfarenhet av Trivselgerillan och framförallt ett stort engagemang för att få metoden att växa och i längden bli inkomstbringande vilket vi tror kommer vara avgörande för framtida framgång.

Vi har deltagit på NBV:s förbundskonferens och gjort presentation av upplägget på projektet. En skriftlig överenskommelse tillsammans med NBV nationellt har inletts och utkast diskuteras i skrivande stund.

Dock kan jag meddela att vi ligger lite efter den projektplanen vi klubbade på Januari FS i och med att projektsamordnaren var på plats 2 månader senare än planerat.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Max Johansson

Stockholm, 2017-02-28

Uppföljning arbetsplansmål (punkt 8, bilaga § 14:18)

Introduktion

På majmötet 2016 fick Olle Gynther – Zillén uppdraget att kontinuerligt till varje möte följa upp de arbetsplansmål som finns uppsatta genom beslutet ”att Olle Gynther - Zillén utses till ansvarig för att presentera ett underlag till varje FS-möte med uppföljning av arbetsplansmål och indikatorer, samt ett förslag på vilka arbetsplansmål som ska diskuteras på mötet”.

Problembild/Nulägesanalys

Läget idag ser ljus ut på kongressuppdragsfronten men detta ljus vägs upp av det ofantliga mörker som arbetsplansmålen summeras. Till detta möte vill jag dock lyfta blicken och hålla den bakåt på hur du som ledamot använt och tagit till dig av informationen i denna kontinuerliga uppföljning. Som verksamhetsberättare har denna uppföljning varit i princip ovärderlig men tråkigt nog är vi inte alla verksamhetsberättare. Det är också lätt problematiskt att detta är ett FS-beslut att detta ska vara ett diskussionsärende.

Lösning/Förändringar

Det känns lite som att denna uppföljning är en självklarhet och något som bör ha gjorts från början.

Frågeställningar att diskutera

I mitt uppdrag ingår också att lyfta arbetsplansmål, men det kommer jag inte göra till detta möte ty jag vill skona er från att bliva färgade inför arbetsplansdiskussionen.

- Har du som ledamot kunnat använda dig av denna uppföljning?
- Uppfyller denna uppföljning det yttre revisoriska syftet?
- Hur kan uppföljning förbättras för kommande förbundsstyrelser?

Uppföljning

Uppföljning görs till varje möte enligt uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera diskussionen.

Olle Gynther - Zillén

Toppen av Skinnarviksberget, 2017-02-28

[illegible]

Organisation

Organisation	Red	Blue	Green	Total
Organisation 1	400	100	0	500
Organisation 2	200	100	0	300
Organisation 3	0	0	0	0
Organisation 4	0	0	0	0
Organisation 5	0	100	50	150
Organisation 6	0	0	0	0
Organisation 7	100	0	0	100
Organisation 8	100	0	0	100
Organisation 9	100	0	0	100
Organisation 10	100	0	0	100
Organisation 11	100	0	0	100
Organisation 12	100	0	0	100
Organisation 13	100	0	0	100
Organisation 14	100	0	0	100
Organisation 15	0	100	0	100
Organisation 16	0	0	0	0
Organisation 17	0	0	0	0
Organisation 18	0	0	0	0

Utkast Finansieringsutredning (punkt 8, bilaga § 14:19)

Bakgrund

På kongressen beslutades att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att till kongressen 2017 utreda andra relevanta tillvägagångssätt att finansiera vår organisation. På förbundsstyrelsens möte i september tillsattes en grupp för att bereda frågan bestående av Malin Andersson, Isabelle Benfalk och Eric Tegnander. På förbundsstyrelsemötet i september lämnades en halvtidsrapport till förbundsstyrelsen.

Analys

Gruppen har sedan tidigare presenterat tankar om de olika nyckelspårarna och det som nu tillkommit analysen är den framtidsspaning vi har gjort. Den kan en läsa mer om hur vi reflekterat kring i den bifogade utredningen. Utifrån den sammanvägda utredningen föreslår vi konkreta vägar framåt för kongressen att ta ställning till.

Resultat

Se bifogad utredning. Den input vi skulle vilja ha från förbundsstyrelsen är:

- Håller du med om de vägval som utredningen föreslår?
- Finns det andra medskick du vill göra?

Uppföljning

Finansieringsutredningsgruppen presenterar sitt slutgiltiga förslag på förbundsstyrelsens möte i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att låta diskussionen göra medskick för det fortsatta arbetet

Finansieringsutredningsgruppen, genom Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-27

Finansieringsutredning (punkt 8, bilaga § 14:20)

Bakgrund

UNF är ekonomiskt en väldigt lyckligt lottad organisation. Vår finansiering har sedan lång tid tillbaka varit stark och välfungerande, dels genom de överskott som Miljonlotteriet genererat och dels genom de olika offentliga stöd vi får ta del av. I den bästa av världar hade den finansieringen fortsatt för evigt. Tyvärr har det sedan en tid tillbaka blivit tydligt för oss att vi inte längre kan ta de intäkter vi haft tidigare för givna. Framförallt räknar vi med att överskottet från lotteriet kommer att minska gradvis i takt med att lotterimarknaden konkurrensutsätts mer och mer. Alla prognoser talar ett tydligt språk: Vi kan inte lita på att få in lika mycket lotteripengar i framtiden.

Att hitta en finansiering för vår verksamhet är naturligtvis oerhört viktigt. Vår verksamhet kostar pengar och kommer fortsätta kosta pengar även i framtiden. Att förändra världen är inte gratis och därför behöver vi på olika sätt säkra våra framtida intäkter. Som ett steg i det arbetet valde kongressen i Lund att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda andra relevanta tillvägagångssätt att finansiera vår organisation. Vi har under mandatperioden arbetat med den utredningen och det här är resultatet.

Metod

Gruppen har, i framtagandet av denna utredning, arbetat under två delmoment. Det första momentet bestod utav en omvärldsbevakning och en historisk tillbakablick, för att kunna plocka fram ett antal nyckelspår för vidare utredning. Moment två bestod utav en framtidsspaning.

Moment ett började med att vi vände våra blickar utåt till vår omvärld för att få svar på frågan: hur finansierar andra sin verksamhet? Vi tittade på bland annat Scouterna, Sverok, RKUF, SSU, Sveriges Elevkårer och IOGT-NTO. Vi blickade även tillbaka i UNFs historia för att se hur vi har finansierat vår verksamhet tidigare. Resultatet av detta använde vi för att plocka ut ett antal nyckelspår att utreda djupare.

Moment två gick ut på att istället blicka framåt. Hur kommer framtidens finansiering se ut? Inte bara för UNF, utan generellt.

Resultat - Nyckelspår

Bidragssökning, nationellt

Här finns det två olika delar, dels att optimera de bidrag som vi redan får i grundstöd och dels att se över nya bidrag. Vad gäller att optimera de bidrag vi redan får så gäller det två bidrag från myndigheter: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Socialstyrelsen. Socialstyrelsen har det redan från UNF:s håll bedrivits ett arbete för att optimera, vilket har genererat ett högre bidrag, därför kommer vi inte gå in mer på det. MUCF-bidraget är simpelt i sin uppbyggnad och går att optimera på två sätt: Öka antalet föreningar och betalande medlemmar.

Gällande andra bidrag än de vi får idag så finns det inga som skulle kunna vara en del av UNF:s grundfinansiering utan de bidrag som finns är för projekt och specifik verksamhet. Det finns massor av sådana här bidrag som på olika sätt matchar med verksamhet som UNF vill göra eller gör. Det har dock varit olika under åren i vilken utsträckning UNF faktiskt söker dessa pengar. På grund av framförallt två anledningar så kan det vara svårt att göra: Det tar tid och ansökningstiderna passar inte in med hur och när UNF planerar sin verksamhet. Det senare ser vi är en operativ detalj som avgörs av varje förbundsstyrelse hur de väljer att lägga upp sin planering, men vi ser ändå att det finns möjligheter för att kunna anpassa en verksamhetsplaneringsprocess för att ta hänsyn till att kunna söka bidrag för verksamhet. En lösning på det första problemet skulle kunna vara att ha en anställd som är en Finansieringskoordinator. Tjänsten skulle kunna jobba både med ansökan och inrapportering av nationella bidrag, men även kunna hjälpa distrikt och föreningar med ansökan av lokala bidrag. Det stora problemet med en sådan tjänst är att den de facto skulle söka bidrag för att täcka finansieringen av sin egen tjänst. Det behöver i sig inte vara ett hinder. Det här är något som skulle kunna fungera väl om en har tydlighet i direktiven och en bra person på posten.

Postkodlotteriet

Postkodlotteriet drivs av Postkodstiftelsen som delar ut sitt överskott till ett antal organisationer varje år, däribland Scouterna. De ger ut bidrag både som projektstöd och som basstöd men vi kommer enbart behandla basstöd här eftersom det är det kontinuerliga stödet som behövs för en stabil ekonomisk situation.

Beloppen som delas ut är relativt stora även om de varierar från år till år. Scouterna fick 2014 sju miljoner kronor medan de fick tolv miljoner kronor 2015. Det minsta bidraget som delades ut 2015 var fem miljoner kronor (och gick till Childhood). Det finns en rad olika krav för att kvalificera för att få basstöd från Postkodstiftelsen. UNF har i stort inga problem att uppnå dem, men det finns ett krav som är problematiskt. Det krävs nämligen att en är medlem i FRII (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) och har ett så kallat 90-konto. UNF är tekniskt sett medlem och har ett 90-konto, men som en del av IOGT-NTO-rörelsen, inte som egen

organisation. Vi skulle därmed inte kunna söka om stödet som egen organisation, utan enbart med resten av organisationerna i IOGT-NTO-rörelsen. Varpå vi kommer till huvudproblematiken: UNF, och resterande IOGT-NTO-rörelse, finansieras idag till absolut störst del av Miljonlotteriet som naturligt har Postkodlotteriet som konkurrent. Vi skulle därmed inte kunna finansieras av båda utan skulle behöva frånga det ena för att kunna välja det andra. Miljonlotteriet ger UNF både en högre avkastning än vad Postkodlotteriet skulle kunna ge och stödet är mer stabilt. Därför är vår slutsats om Postkodlotteriet att det inte är värt för UNF att försöka få basstöd från dem.

Bidragssökning, lokalt

Det finns en rad olika instanser som såväl medlemmar, föreningar och distrikt kan söka pengar ifrån för att göra den verksamhet de vill. I de flesta fall är det bidrag till specifika projekt men det finns även bidrag hos kommun och landstings för ordinarie verksamhet. Att lokal bidragssökning är något positivt är utom tvekan. Det ger självständighet till föreningar och distrikt, en makt över sin egen ekonomi och minskar till beroendet till förbundet. Det är ett bra alternativ om distriktsbidrag eller föreningsbidrag från förbundet i framtiden skulle komma att minska på grund av försämrade ekonomi. Nackdelen är att det tar tid och energi. Det är inte heller lika över hela Sverige utan det kan skilja väldigt mycket vad för olika typer av bidrag som finns, vad de har för krav, hur stora belopp de ger och vilken verksamhet de premierar. UNF borde absolut arbeta med bidragssökning lokalt, men det är inte något förbundet i någon större utsträckning kan påverka utan måste komma ifrån föreningar och distrikten själva. Det UNF-förbundet kan göra är att se till att verktygen för ett bra bidragssökningsarbete finns tillgängliga.

Bidrag för ANDT-förebyggande arbete

Något som skiljer UNF från de flesta andra ungdomsorganisationer är att vi både generellt med vår verksamhet och specifikt med riktade insatser jobbar drogförebyggande. Vi strävar efter att förebygga ungdomars drogkonsumtion och försena alkoholdebuten. Eftersom det även är mål för såväl myndigheter som kommuner så torde det finnas bidrag för att stötta sådant arbete.

Om vi ser till bidrag på nationell nivå finns det Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Socialstyrelsen får UNF pengar av varje år redan och där har det redan bedrivits ett arbete för att optimera vårt bidrag. Folkhälsomyndigheten har bidrag en kan söka, men det är i projektform och ska involvera en ANDT-förebyggande metod. Det är absolut en möjlighet, men inget som kommer att kunna vara en del av UNF:s grundläggande finansiering.

Om en ser ett antal år tillbaks i tiden så har det funnits mycket pengar ute i kommunerna för att söka för ANDT-förebyggande arbete. Nu kan det skilja väldigt mycket från kommun till kommun och från landsting till landsting hur ANDT-arbetet organiseras och om en väljer att ha en form som involverar bidrag. Det finns bidrag att söka ute i landet men precis som med övriga lokala

bidrag så kan form, krav och belopp skilja sig väldigt mycket. Det är därför inte heller något som förbundet kan påverka utan ägandeskapet bör ligga i distrikt och föreningar.

Rörelsegemensam insamling

2015 så bildades IOGT-NTO-rörelsens ideella förening vilket var startskottet på en satsning som UNF gör tillsammans med övriga organisationer i IOGT-NTO-rörelsen för att bli en riktig aktör inom insamling, likt UNICEF, Hjärtlungfonden eller Läkare utan gränser. Tanken är att på det sättet få finansiering av det viktiga arbete som vi bedriver i våra organisationer både i och utanför Sverige. Det här är något som redan är igång och som UNF redan investerar pengar i, men vi ville ändå lyfta upp det i utredningen.

Fördelar som finns med den här satsningen är att ge individer möjlighet att stötta nykterhetsrörelsen och vårt arbete utan att bli medlem. Det skapar på det sättet också en annan typ av engagemangsform. Insamlingen marknadsför och uppmärksammar även rörelsen och vår verksamhet samtidigt som den bidrar till finansiering. Men det kan såklart även finnas nackdelar: Ett centralt insamlingsarbete kan bidra till en ökad centralisering av organisationen, det kan därmed bli svårt för att få ett ägandeskap lokalt när insamlingen inte blir direkt kopplad till den verksamhet som bedrivs. Men den största nackdelen är att vi inte kan garantera att det kommer att lyckas. Det kan vara så att vi är försent ute på marknaden, att vi är för otydliga aktörer att skänka pengar till eller att våra frågor inte framstår som lika konkreta och akuta som andra insamlingsorganisationer. Förhoppningen är dock att det redan under kommande mandatperiod kommer att ge utdelning på de investeringar som har gjorts inom det här området.

Sälja tjänster och utbildningar

Vår grundläggande analys är att det bör finnas ett särskilt syfte eller expertis inom organisationen på det området som tjänsten eller utbildningen skulle innefatta för att det ska finnas en stark relation mellan organisationen och den.

Vad gäller utbildningar skulle vi konkurrera med ett flertal andra ideella organisationer som redan gör detta, om än primärt internt. Förutom utbildningar inom ANDT så finns det få ämnen som UNF skulle ha tydlig koppling till. Demokrati och solidaritet finns det andra organisationer som har som tydligare fokus. Eftersom ANDT-undervisning visats vara kontraproduktivt, så är frågan om det finns en annan målgrupp än elever att genomföra ANDT-föreläsningar för. Att sälja utbildningar internt skulle motverka syftet att öka vår ekonomiska stabilitet. Utbildningar skulle troligen inte kunna inbringa större summor pengar och vår slutsats är därför att det inte är ett område att jobba vidare med.

Vad gäller tjänster finns det fler möjligheter. Framförallt om en kan sälja genomförandet av en ANDT-förebyggande metod till skolor eller kommuner. Det har en tydlig koppling till UNF som

organisation, bidrar till vårt syfte samtidigt som det är något det inte finns några vidare bra aktörer inom. Ett sådant här projekt har redan startats upp av förbundsstyrelsen under mandatperioden.

Sälja materiella ting

Vår grundläggande analys har varit att affärsverksamheten bör gynna organisationens syfte, kunna marknadsföras till dess medlemmar (och därmed ha ett starkt lokalt ägandeskap) och det bör finnas ett särskilt syfte eller expertis inom organisationen på det området för att det ska finnas en stark relation mellan organisationen och företaget. Det område som uppfyller ovanstående kriterier, där UNF har ett tydligt syfte och som attraherar vår egen medlemsbas är alkoholfria drycker/drinkar. Det skulle ge oss möjlighet att styra de alkoholfria alternativ som finns på marknaden och är en bra fortsättning på ett lyckat Almedalsdrinkkoncept. Det finns egentligen inga starka aktörer med ett helhetsgrepp om alkoholfritt. Det skulle också hjälpa oss att lyfta frågan om bra alkoholfria alternativ, alkoholnormen och allmänt gynna UNF:s vision. Men den stora frågan är huruvida det är en tillräckligt lukrativ bransch för att se som ett finansieringsalternativ. Det skulle också kräva mycket pengar och kompetens för att starta upp en sådan verksamhet, som UNF inte riktigt har. Vår slutsats är därför att detta är en bra idé i grunden, men utifrån det ekonomiska perspektivet så kommer vi inte att föreslå ett genomförande.

Bank

På UNF:s kongress 2015 så beslutades det att den här utredningen skulle genomföras utifrån en motion som föreslog att IOGT-NTO-rörelsen skulle driva en bank. Vi tänkte därför kort bemöta det förslaget i utredningen.

Det som framförallt lyftes i motionen var att vi som nykterhetsrörelse har stora tillgångar vilket i sig skulle säkerställa lönsamheten i att driva en bank. IOGT-NTO-rörelsen har dock inte tillräckligt stora tillgångar för att få en bra lönsamhet, också för att en stor del av rörelsens tillgångar inte är i likvida medel utan är i form av fastigheter. Det finns också ett hårt regelverk för hur en driver en bank från Finansinspektionen. IOGT-NTO har tidigare drivit Eldsjäl Fond AB och gick då med ett betydande underskott. Om inte det vore nog, så var den här motionen även uppe på IOGT-NTO:s kongress 2015 där ombudsförsamlingen sa nej. Om inte vi som enad nykterhetsrörelse har tillräckliga tillgångar för att driva en bank så har UNF det ensamma definitivt inte. Därför är att driva bank inte ett nyckelspår värt att eftersträva.

Resultat - Framtidens finansiering

Utöver de konkreta förslagen och metoderna ovan har vi också gjort en mer allmän trendspaning på finansieringsområdet. Syftet med den här delen av utredningen är att ge en bild av vad vi tror kan bli framtidens finansieringsmetoder och därför är vi här inte lika konkreta som tidigare. Vår

förhoppning är istället att här kunna så ett frö som kan leda till något, inte nästa år utan snarare nästa decennium.

Omvärldsanalys

En ökad digitalisering ger bättre möjligheter till finansiering. Det är idag lättare än någonsin tidigare att utbyta information och nå fram till olika människor. Vi är dock övertygade om att vi fortfarande bara är i början på utvecklingen av vad Internet kan ge oss. När det gäller ekonomiska frågor blir detta extra tydligt, eftersom utvecklingen fortfarande pågår. Vi har ännu inte nått slutpunkten för digitaliseringen och vi tror att framtiden fortfarande rymmer många tekniska framsteg på det här området.

Anslagen från det offentliga till civilsamhället har under de senaste decennierna i praktiken minskat. Ingen önskar mer än oss att den trenden ska vända, men just nu har vi svårt att se ett ljus i den tunneln. Vi uppfattar inte att något av de stora politiska partierna driver frågan och som det ser ut just nu är våra påverkansmöjligheter här små. Det går därför inte på något vis att förlita oss på större offentliga intäkter i framtiden. Om utvecklingen fortsätter som tidigare kommer den snarare att minska.

I en global tid räknar vi med att folk kommer se ett större värde i det lokala. Vi tror att fler människor i framtiden kommer vara intresserade av att stötta det lokala föreningslivet ekonomiskt. Om vi agerar på rätt sätt kan en sådan utveckling vara klart positiv för oss eftersom vi är en folkrörelse med runt hundra aktiva föreningar. Till skillnad från organisationer som endast har ett fåtal föreningar eller är svaga på lokalplanet kan vi bygga relationer till människor där de bor och också få dem att bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Detta gäller såväl privatpersoner som företag.

Framtidsspaning

Framtiden innebär förändringar och som modern folkrörelse måste vi hänga med i tiden. Det innebär att vi måste vara uppfinningsrika och våga ta initiativ när det gäller vår finansiering. Samtidigt får vi inte börja tumma på våra ideologiska principer för pengarnas skull. Att göra avkall på nykterhet, demokrati och solidaritet är att urholka våra grundläggande värderingar och utan dem rämnar vår rörelse.

Utifrån de här grundläggande tankarna har vi funderat brett på vilka spår som skulle kunna vara aktuella i framtiden.

- Höjda medlems- och deltagaravgifter – Går bort. Medlemmars möjlighet till delaktighet ska inte styras av hur mycket pengar de eller deras föräldrar har på banken.
- Investering i fonder och aktier – Vi ser inte det som en rimlig metod för att skapa intäkter från ett år till ett annat. Risken är alldeles för hög.

- Sälja föreläsningar – Vi tror inte att det är en omöjlig intäktskälla. Vi ser det dock som att man behöver komma upp i ett väldigt stort antal föreläsningar för att generera tillräckligt överskott.
- Crowdfunding – Vi kan absolut se det som en möjlig intäktskälla, framförallt på lokalplanet. Föreningar skulle redan idag kunna låta folk i lokalsamhället skänka pengar till exempelvis resor.
- Sälja föreningsnära tjänster som till exempel mötesordförandeskap – Vi ser inte en potential för det att bli en större intäktskälla, men välkomnar initiativet som ett sätt att få betalt för något vi ändå gillar att göra. Det går även att tänka sig olika typer av digitala tjänster, portaler och appar.
- Lokala företagssamarbeten – Vi ser att det kan finnas en potential här. Vi har ett gott och tydligt syfte och dessutom ett gott varumärke hos allmänheten på många håll i landet. Här måste dock den lokala verksamheten stå i centrum och då är det viktigt att våra föreningar kan hantera den kontakten. I dagsläget tror vi att det är väldigt få föreningar som har den förmågan.
- E-sport i form av utveckling och managing av spelare – Vi bedömer det som svårt att finansiera vår verksamhet på det här sättet men välkomnar liknande uppfinningsrikedom, framförallt eftersom det finns en koppling till verksamhet vi redan har idag.
- Sälja eventupplevelser – Det är ingen omöjlighet för distrikt och föreningar att finansiera verksamhet genom att erbjuda olika typer av event och upplevelser. Vi är duktiga på att arrangera saker och i vissa distrikt och föreningar skulle detta säkert kunna inbringa intäkter.
- Kommunsamarbeten – Vi tror att det finns en potential att tjäna pengar på att på olika håll ha mer fördjupade samarbeten med kommuner. Möjligen kan man i framtiden göra en central satsning för att sprida en sådan metod.
- Utveckling och försäljning av alkoholfria drycker – Vi ser kanske inte en blomstrande intäktskälla, men det ligger onekligen i linje med våra intressen att utveckla en sådan verksamhet. Efterfrågan verkar också vara tilltagande, vilket bådär positivt.

Slutsats och vägen framåt

Det finns en del alternativ för UNF att välja för att säkra upp den framtida finansieringen, vilket har framgått ovan. Vilket, eller vilka, av ovanstående utredda alternativ vi bör välja kan självklart diskuteras. Dock är det klart att vi borde agera så fort som möjligt för att säkra upp den framtida finansieringen av vår verksamhet. Något som återkommit flera gånger under utredningen är att vi i gruppen inte vill att denna utredning ska bli något som ligger och dammar på en hylla. Vi vill med denna utredning säkerställa att vi tar ansvar för den framtida finansieringen. Detta avsnitt av utredningen syftar därför till att peka ut de alternativ vi i utredningsgruppen tror på.

Till att börja med vill vi lyfta möjligheterna kring att optimera hur vi söker bidrag på nationell nivå, men även på lokal nivå. Det är en åtgärd som kräver relativt lite av oss och kan ge snabb effekt. På lokal nivå ser vi att distrikten kan börja jobba mer projektbaserat och söka bidrag för dessa projekt. Distrikten kan även finslipa ansökningarna för landstingsbidragen och se till att landstingsbidraget ses som en självklarhet. Att söka bidrag för en verksamhet vi idag redan utför ser vi som ett relativt enkelt sätt att säkra finansiering. På nationell nivå har vi lekt med tanken att eventuellt ha en kansliresurs i form av en finansieringskoordinator. Denna lösning är som vi ovan resonerat kring inte helt problemfri, men den framtida finansieringen är en fråga värd att prioritera.

Ett annat alternativ vi ser som värt att fortsätta med i framtiden är arbetet kring attitydpåverkan som finansieringsmetod som har inletts under denna mandatperiod. Vi ser det som självklart att detta arbete ska fortsätta under en längre tid framöver, bland annat för att det är ett smart sätt att få betalt för att arbeta med de frågor och den verksamhet som UNF ändå bör jobba med. Ett arbete kring rörelsegemensam insamling har även inletts och detta är något vi också ser som självklart att fortsätta med. Att hitta olika vägar och alternativ kommer att vara avgörande för UNFs framtida finansiering.

Utöver dessa konkreta sätt att säkra den framtida finansieringen vill vi nämna hur vi ser på framtiden. Utredningsgruppen är eniga kring att ansvaret för att säkra upp den framtida finansieringen och att ständigt ha kontroll över den finansiella situationen ligger på förbundsstyrelsen. Inte bara den nuvarande förbundsstyrelsen, utan även alla framtida förbundsstyrelser. Om finansieringsfrågan inte ägnas tillräcklig uppmärksamhet och respekt kan det leda till förödande konsekvenser för UNF. Vi vill därför skicka med en stark uppmaning till nuvarande och framtida förbundsstyrelser att ta frågan på allvar och inte vara fega gällande möjligheten att ta till konkreta lösningar.

Det är tydligt att UNF behöver ta kontroll över situationen angående den framtida finansieringen. Det behövs en tydlig väg framåt, och denna utredning ger en bra grund för att fatta ett sådant beslut. Utifrån detta ser vi fem konkreta vägar som UNF bör gå vidare på nu:

- En fortsatt satsning på det rörelsegemensamma insamlingsarbetet. Pengar för detta är avsatta i förbundsstyrelsens förslag på budget.
- En fortsatt satsning på attitydpåverkande projekt som finansieringsmetod. Pengar för detta är avsatta i förbundsstyrelsens förslag på budget.
- Förbundsstyrelsen bör se över hur UNF som organisation kan söka bidrag på ett bättre sätt.
- I linje med det bör förbundsstyrelsen också se över möjligheterna att införa tjänsten Finansieringskoordinator.

- Alla förbundsstyrelser bör aktivt arbeta med finansieringsfrågan. Därför ser vi att framtida förbundsstyrelser i UNF bör ha det som tydligt uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför kongressen besluta:

Att	förbundsstyrelsen ska se över verksamhetsplaneringsprocess och verksamhetsuppbyggnad för att på ett mer effektivt sätt använda bidrag för att finansiera UNF:s verksamhet
Att	förbundsstyrelsen ska se över möjligheten att införa tjänsten Finansieringskoordinator på kansliet, samt
Att	alla förbundsstyrelser i början av sin mandatperiod ska se över aktuella förutsättningar och möjligheter för finansiering

Förslag på arbetsordning för kongressförhandlingarna (punkt 8, bilaga § 14:21)

Bakgrund

På styrelsens möte i januari diskuterade vi vad vi vill se i arbetsordningen för kongressen i Karlstad. Vi pratade bland annat om olika diskussionsformer och om hur vi vill att förhandlingarna ska vara. Eric Tegnander och Maria Emilsson fick därefter i uppdrag att återkomma till det här mötet med ett första förslag på arbetsordning.

Syfte

Syftet med det här underlaget är att ge en första bild av hur arbetsordningen kommer att se ut och hur diskussionerna på kongressen kommer att vara upplagda. Vi välkomnar alla frågor och en bred diskussion under mötet. Ännu är det långt kvar till en av kongressen antagen arbetsordning.

Avväganden på vägen

Efter att styrelsen gjorde medskick på mötet i januari har gruppen sammanträtt två gånger, båda gångerna över telefon. I arbetet har vi varit tvungna att själva göra en del avväganden för att kunna landa i ett färdigt förslag. Här följer några exempel.

Diskussionsformerna – När det gäller diskussionsformerna uppfattade vi att styrelsen vill se någon form av diskussion där ombudsförsamlingen är uppdelad i mindre grupper. Dock vill man inte se gruppdiskussioner på exakt samma sätt som tidigare. Vi har i vårt förslag försökt kombinera det dynamiska torget med den kontroll som ändå finns i gruppdiskussioner. Resultatet kallar vi för roterande samtalsgrupper.

Talartids- och inläggsbegränsningar – Vi har uppfattat att alla vill ha en kongress med så många talare som möjligt. Vi vill inte hamna i ett läge där en liten skara människor tar upp nästan all talartid. Därför har vi valt att lyfta med flera olika begränsningar som vi tycker underlättar ett klimat där många olika människor tar plats i talarstolen.

Språket i arbetsordningen – Vi har uppfattat att vi som styrelse vill ha en mer lättsam ton i våra kongresshandlingar. Vi har därför försökt göra dokumentet mindre formellt och mer roligt att läsa. Det har ibland gjort att vissa saker låter mer som självklarhet, att vi ska göra på ett visst sätt, än förslag på hur vi skulle kunna göra. Det är något vi fortfarande tittar på och tacksamt tar emot input på.

Strukturen på arbetsordningen – Vi har aktivt valt att ha med färre punktlistor än tidigare års arbetsordningar. Precis som med språket har vi nog inte nått hela vägen fram än och det är möjligt att vissa stycken kommer behöva punktlistor för att bli begripliga.

Resultatet

Vi presenterar här ett första förslag på hur arbetsordningen skulle kunna se ut. Vi förutsätter att styrelsen kommer ha åsikter och ändringsförslag och det kommer självklart ske förändringar fram tills och till och med under mötet i maj. Vi tycker dock att det här förslaget på väldigt många sätt ringar in det förbundsstyrelsen och andra parter har önskat. Vi vet också att den på vissa sätt är olika tidigare arbetsordningar.

Framåt

Diskutera vårt förslag och kom med ändrings- och utvecklingsförslag så återkommer vi med ett mer färdigt förslag till styrelsens möte i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att	låta diskussionen utgöra medskick för gruppens fortsatta arbete
Att	ge gruppen i uppdrag att återkomma till styrelsens möte i maj med ett färdigt förslag på arbetsordning

Arbetsordningsgruppen genom

Eric Tegnander

Ystad, 2017-02-26

Arbetsordning för kongressen 2017 (punkt 8, bilaga § 14:22)

Rättigheter

En får inte göra vad som helst under förhandlingarna. I stadgarna står det att alla medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen har yttranderätt. Förslagsrätt har alla ombud, förbundsstyrelsen, granskningsutskottet samt valberedningen. Rösträtt har bara du som är ombud eller du som är ombudersättare och ersätter ett ombud som inte är på plats. Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Talarlistor

Eftersom vi är många som vill tala på kongressen är det viktigt att ha en talarlista. På den här kongressen kommer vi att ha två talarlistor för att göra det lättare för förstagångstalare att komma in i diskussionen. Den som skriver upp sig på talarlistan och inte har talat innan i en fråga kommer hamna på den första talarlistan. Den som skriver upp sig på talarlistan och *h*artalat innan i frågan kommer att hamna på den andra talarlistan. Den första talarlistan går alltid före den andra talarlistan.

Talartidsbegränsning

Vi är som sagt många som vill tala på kongressen. För att alla ska komma till tals på ett bra sätt och för att diskussionerna ska gå framåt kommer vi att arbeta med talartidsbegränsning. Om du föredrar ett ärende för kongressen så finns ingen talartidsbegränsning, men dra inte ut på saker i onödan. Om du talar för första gången i en fråga har du två minuter att tala. Om du talar för andra gången i en fråga har du en minut på dig att prata. Under hela kongressen har du totalt 180 minuter på dig att prata. Detta inkluderar inte föredragningar. Gäster har ingen talartidsbegränsning.

Det viktigt att mötet lägger tid på det som ombuden tycker att vi ska lägga tid på. Därför kommer det finnas en föreslagen tidsåtgång för varje ärende. När den tidsåtgången är uppnådd kommer mötet gå direkt till omröstning om streck i debatten. Om streck i debatten inte genomförs kommer frågan lyftas automatiskt till omröstning igen efter var femte talare.

Inläggsbegränsning

Vi vill se kongressförhandlingar där så många som möjligt är uppe i talarstolen. Därför kommer varje person få göra max fem inlägg under varje punkt. Detta inkluderar inte föredragningar.

Mötesformer

Roterande gruppsamtal

Det är mycket som ska diskuteras under kongressen. För att hinna med att ha så mycket diskussioner som möjligt kommer vi genomföra den största delen av våra diskussioner i en form som kallas för roterande gruppsamtal.

Roterande gruppsamtal går ut på att diskutera de förslag som finns och få fram de bästa förslagen tills det är dags att fatta beslut. Det går till så att ombuden blir indelade i åtta olika grupper. I varje grupp kommer det då finnas 12-13 personer. Grupperna fördelas sedan mellan 8 skärmar där skärm 1 till 4 är olika men skärm 5 till 8 är identiska med skärm 1 till 4. Grupperna roterar sedan ett varv mellan skärm 1 till 4 eller skärm 5 till 8. Vid varje skärm finns 1-2 processledare som leder diskussionen. Varje grupp tillbringar 15 minuter på varje skärm. Av de 15 minuterna är 10 minuter reglerad talartid och 5 minuter fri tid. Vid gruppdiskussionerna får varje inlägg ta 45 sekunder. Detta för att alla ska hinna tala minst en gång. På det här sättet får alla ombud och alla distrikt se och diskutera alla ursprungsförslag.

Under de fria fem minuterna på varje skärm får ombuden möjlighet att yrka bifall. Detta görs genom att skriva sitt ombudsnummer på anvisad plats vid förslaget. För att ett förslag ska bli lyft i plena behöver det få bifall från totalt 25 ombud under de roterande gruppsamtalen. Om förslaget inte får 25 bifallsyrkanden på gruppsamtalen *kan* ett förslag lyftas i plena om en majoritet av ombuden i plena röstar för det. De förslag som inte får 25 bifallsyrkanden på gruppsamtalen eller lyfts upp i plena avslås därefter. Ursprungsförslaget lyfts alltid automatiskt. Detta gäller dock inte motioner.

Plena

Plena går till så att en pratar och alla andra lyssnar. Det är i plena alla beslut fattas och i de flesta fall gäller enkel majoritet.

Ordningsfrågor

Ordningsfrågor är frågor som handlar om hur den demokratiska processen ska gå till under mötet. Ordningsfrågor ska alltid lämnas in i skrift till en funktionär och gå genom mötespresidiet innan de behandlas av mötet. Exempel på ordningsfrågor kan vara sakupplysningar, begäran om streck i debatten och alternativa förslag på mötesordning. Om det behövs kommer ordningsfrågan behandlas direkt och bryter då den ordinarie talarlistan. Om man har andra praktiska frågor ska en vända sig till en funktionär.

Reservationer

En reservation gör du om du vill att det ska framgå i protokollet att just du var emot att ett visst beslut fattades. Reservationen ska lämnas in skriftligt och vara försedd med namn, ombudsnummer, aktuell fråga och vad i beslutet det är du vänder dig emot. Motiveringar kan också lämnas. Reservationer ska lämnas in senast 24 timmar efter beslutet eller, om det är sista dagen, innan kongressen avslutas. Mötespresidiet läser vid lämplig tidpunkt upp vilka personer som har reserverat sig och mot vilket beslut.

Alla frågor utom de nedanstående behandlas av de roterande gruppsamtal:

Mötesformalia

Verksamhetsberättelse

Ekonomisk berättelse samt fastställande av resultat och balansräkning

Revisionsberättelse samt ansvarsfrihet

Övriga ersättningar

Medlemsavgift

Tid och plats för kongressen 2019

Val

Diskussionsunderlag Strategiutredning (punkt 8, bilaga § 14:23)

Bakgrund

I januari presenterade strategiutredningsgruppen ett första utkast på utredningen. Förbundsstyrelsen fick tillfälle att ge sina synpunkter på det som lyfts i utredningen. Utifrån det som sades på det mötet har gruppen nu reviderat utkastet. Det som var i fokus under januarimötet var främst att lösningsförslagen kändes kraftlösa. Vi diskuterade därför vilka andra lösningsförslag vi såg, och har också adderat dessa förslag i utredningen. Vi har också utvecklat en del modeller och försökt vara mer konkreta, eftersom det var något som efterfrågades under janurimötet.

Frågor att fundera på

Vi vill att förbundsstyrelsen ska känna sig bekväm med att presentera utredningen på kongressen, och att stå för det som står där i. Därför vill vi att ni funderar på om ni tycker att det saknas något i utredningen, eller om ni vill att något ska förändras/förbättras.

För att utredningen inte ska bli ett dokument som ligger och dammar på någon hårdisk någonstans på kansliet vill vi att förbundsstyrelsen diskuterar vad de vill göra med utredningen, och om de finns en vilja att föreslå något till kongressen.

- Tycker du att det saknas något i utredningen?
- Är det något i utredningen du vill förändra?
- Vad anser du att förbundsstyrelsen kan göra för att ta ansvar för att skapa en mer strategisk långsiktighet i organisationen?
- Finns det något konkret som du vill att förbundsstyrelsen föreslår till kongressen?

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera diskussionen

att ge strategiutredningsgruppen i uppdrag att följa upp och presentera förslag på proposition till kongressen till förbundsstyrelsens möte i maj.

Strategiutredningsgruppen, genom Isabelle Benfalk
Labruden, 2017-02-28

Strategiutredning (punkt 8, bilaga § 14:24)

Isabelle Benfalk, Malin Andersson, Nicole Steegmans och Olle Gynther-Zillén, på uppdrag av förbundsstyrelsen 2015-2017.

Bakgrund

På kongressen 2015 i Lund fick förbundsstyrelsen i uppdrag:

”att utreda olika alternativ för UNF att nå gemensam strategisk långsiktighet samt,

att presentera resultatet av utredningen till kongressen 2017 och utifrån resultatet presentera eventuella förslag på strategisk långsiktighet”.

Till att börja med vill vi klargöra vad vi avser med strategisk långsiktighet. Vi har tolkat det som att strategisk långsiktighet innebar att vi ska utreda olika alternativ för hur UNF kan uppnå en gemensam riktning och målbild. Uppdraget har arbetsgruppen valt att definiera som att utreda sätt för hur vi tillsammans arbetar för en långsiktig utveckling av organisationen.

Nedan följer en beskrivning av hur gruppen har arbetat, men först hur den kom till. På förbundsstyrelsens möte 26-28/9 2015 tillsattes en grupp som skulle genomföra utredningen och presentera ett utkast till förbundsstyrelsen. Gruppen har under tiden som gått sett lite olika ut. Från en början bestod gruppen av Isabelle Benfalk, Sanna Wiede, Eric Tegnander och Olle Gynther - Zillén. Senare, efter avhopp, tillkom Nicole Steegmans och Malin Andersson.

Under processens gång har gruppen tillsammans valt att angripa uppdraget på lite olika sätt. Till en början vände vi våra blickar utåt till vår omvärld. Vi ville se om det fanns någon organisation eller något företag som hade knäckt den problematik som UNF idag upplever angående strategisk långsiktighet. Vi tittade på organisationer i det unga civilsamhället som liknar oss, men även organisationer som inte liknar oss. För att inte begränsa oss så valde vi även att titta på organisationer som inte organiserar ungdomar, utan vuxna. För att ge oss själva ännu större ramar valde vi att titta på företag, bland annat Volvo. Tyvärr så gav detta oss inte särskilt mycket. Istället valde arbetsgruppen att gräva djupare i de problem som vi själva upplever. Självklart slängde vi inte resultatet från vår omvärldsbevakning, vi har snarare låtit det influera och inspirera oss.

Vi gjorde denna djupdykning i vår kära organisation i tre steg, och utifrån tre frågeställningar.

1. Vilka strategiska problem ser vi i UNF idag?
2. Vilka lösningar ser vi skulle fungera bäst för UNF?
3. Vilka modeller skulle vi kunna använda för att få en gemensam riktning för UNF?

Det är gruppens svar på dessa frågor som har blivit denna utredning.

Trevlig läsning!

Vilka strategiska problem ser vi i UNF idag?

Strategiutredningsgruppen har analyserat organisationen för att se vad det är som gör att vi inte har en strategisk långsiktighet. Den bild av de problem som finns har sedan tagits med i resten av processen. Problemen kan sammanfattas i ett antal problembilder som ni kan läsa om nedan.

Kongressens arbetsplan är inte förankrad i resten av organisationen

Den arbetsplan som antas på kongressen är för UNF som organisation – för förbund, distrikt, föreningar och medlemmar. Tanken är att vi tillsammans arbetar för att uppnå den. Vi ska tillsammans uppnå samma mål och alla kan vi bidra i olika former för att det ska ske. Men av olika anledningar så finns det ingen känsla av ägandeskap hos distrikt och föreningar för arbetsplanen utan det blir oftast förbundsstyrelsen som känner ägandeskap för den. Varför det är så har mycket med att det inte görs tillräckligt för att förankra arbetsplanen och att medlemmar inte känner att de är med från början i den processen. För även om implementeringen av arbetsplanen efter kongressen är en bidragande faktor, så är en inkluderande process för framtagande av arbetsplan ännu mer viktig. Att medlemmar känner sig delaktiga i hur arbetsplanen utformas, inte bara på kongressen utan från start och får vara med och sätta agendan. Det finns ingen tydlig koppling till dem och deras verksamhet utan det utgår väldigt mycket från förbundets perspektiv. Syftet med arbetsplanen blir då också otydligt.

Konsekvenserna av det här blir många. Framförallt gör det att arbetsplanen inte uppnås, för förbundsstyrelsen kan omöjligt göra det arbetet själva. Men det gör också att vi inte får till folkrörelsekänslan där vi känner att vi driver en kamp tillsammans, att vi som medlemmar i UNF får UNF att nå framåt. Jag som enskild medlem känner då inte ägandeskapet i att jag är med och hjälper UNF att lyckas. Det gör också att klyftan mellan förbund och distrikt blir stort, för att det känns som att vi jobbar med olika saker och inte mot samma mål. Vi ser oss själva som enheter, inte en del av en helhet. Vi som organisation går åt olika håll för vi upplever inte att vi har enats om, eller att det berör alla, vilket håll vi ska gå.

Överlag har vi bara att vinna på att förbundets arbetsplan är mer förankrat i hela UNF. Det gör både arbetet att nå våra mål lättare och det förändrar på hur vi ser oss själva, vår förening och vårt distrikt. Det ger meningsfullhet, en känsla av kamp och att bidra.

Det finns en lucka mellan visionen och arbetsplanen

UNF:s arbetsplan består i någon form av ett antal mål för vad organisationen ska uppnå inom en tvåårsperiod. Över det dokumentet så har vi en vision som står för vart vi vill nå i slutändan: En demokratisk och solidarisk värld fri från droger. I övrigt har vi olika plattformar och program som berättar om vad vi vill att det ska ske för samhällsförändring och vad vi tycker i olika frågor. Men det finns inget perspektiv i riktning mellan två år och ändamålet. Det gör också att det inte alltid

finns en tydlig koppling mellan vad vi vill uppnå i arbetsplanen och vår vision. Arbetsplanen ger oftast inte heller utrymme för att tänka långsiktigt. Det gör att vi förväntar oss snabba resultat och när vi inte får det så byter vi riktning. Vi går inte rakt mot vår vision, vi sicksackar istället. Det bidrar också till att vi inte känner att vi kommer någonstans och får svårt att se att det vi gör faktiskt bidrar till oss som organisation och vårt arbete mot vår vision.

Engagemangstiden inom UNF är kort

Eftersom UNF är en ungdomsorganisation så är det naturligt att vi har en högre rotation av medlemmar än vad en vuxenorganisation har, men till en viss gräns. Det är ett problem som innebär att det är få individer som sitter kvar i styrelser i mer än en mandatperiod, att stora delar av ombudsskaran byts ut från årsmöte till årsmöte och kongress till kongress samt att kompetens, bildning och engagemang måste skapas på nytt hela tiden. En del av den här problematiken ligger i att UNF har en väldigt stel organisationsstruktur, där det kan vara svårt att engagera sig om en inte sitter i en styrelse.

Konsekvensen av det här blir att engagemang i frågor samt kompetens blir tydligt kopplat till vissa individer, och när de individerna försvinner så försvinner även kompetensen och drivet i en viss sakfråga. Det innebär även att en fråga som var förankrad hos medlemmar för ett år sen kanske inte är förankrad längre om det inte hela tiden bedrivs ett aktivt förankringsarbete. Inom styrelser så innebär bytet av människor att mycket av långsiktigheten och bevarandet av kompetens hänger på överlämningar mellan styrelser. Med människor som slutar engagera sig så tappas inte bara kompetens utan även erfarenhet. Erfarenhet som om den inte förs vidare gör att vi kan upprepa gamla misstag eller försöka återuppfinna hjulet.

Det är också svårt att ha en långsiktig riktning när stora delar av den aktiva medlemskåren byts ut mellan årsmöten och kongresser. Med nya medlemmar så kommer nya tankar, vilket givet är positivt. Men det gör också att så som majoriteten av medlemskåren såg på organisationen och dess framtid ett år inte alls behöver vara samma nästa år. Det är något som är svårt att anpassa sig efter.

Avsaknad av gemensam ideologisk riktning

UNF är en del av en folkrörelse, vilket är något fantastiskt. Med det innebär att vi är en stor samling av människor som kämpar för att förändra särskilda saker i världen och i samhället. Det är något oerhört kraftfullt i det. Men vi har tappat en del av folkrörelsekänslan. Vi, som rörelse, gör få gemensamma kraftsamlingar för att påverka en särskild gemensam fråga. Vi känner inte den gemenskapen att vi tillsammans ska förändra världen. Delvis för att vi som rörelse har tappat förankringen i vår ideologi och vision. Alla UNF:s engagerade medlemmar bör kunna UNF:s vision, men är den förankrad i hur våra medlemmar ser på världen, i deras driv och engagemang? Det saknas reflektion och tanke kring vad vår vision faktiskt innebär för den förändring vi vill se i

samhället. Vi har plattformar för att närmre beskriva det, men de har inte bidragit till den diskussionen. Konsekvensen av det blir att vi går från att vara en organisation där engagemang går till att omvärldsförbättra och organisationsförbättra, till engagemang för att konsumera verksamhet och utveckla individen. Syftet med att göra saker kommer då inte från en medveten tanke om att förbättra världen, om att utveckla demokrati, solidaritet och nykterhet. Syftet blir att göra saken i sig.

Det finns också en splittring inom organisationen där olika grupper av medlemmar värderar olika problem och lösningar olika. Det är naturligt att det är så här och det i sig är gynnsamt för utbyte mellan individer. **Att ha en bred verksamhet för en bred målgrupp, med individer som tänker och resonerar på olika sätt är i sig en styrka och det ska vi inte gå miste om.** Men det har också gjort att vi försöker göra allting samtidigt och att vi blir rädda för att begränsa oss. I något skede måste organisationen få en förståelse för att vi inte är bäst på allt och kan inte vara det heller och då måste vi lära oss att fokusera och prioritera. Det blir också ett problem när det skapar förakt mellan olika delar av organisationen och vi lägger energi på att jobba mot varandra istället för att jobba för en bättre värld.

Förutom den ideologiska aspekten stärker en gemensam riktning möjligheterna för vad vi kan åstadkomma. Vi blir mer resurseffektiva när vi alla jobbar tillsammans mot samma mål. En gemensam riktning skapar gemenskap kring vad olika individer och olika instanser i rörelsen kan bidra med. Det kan hela den splittring som finns mellan olika instanser i organisationen. Det kan ge tydlighet kring vad vi alla vi kan och bör bidra med.

Vilka lösningar ser vi skulle fungera bäst för UNF?

Förankring av arbetsplanen

Det finns ett flertal lösningar för att på ett bättre sätt förankra arbetsplanen hos distrikten, föreningarna och medlemmarna. Mycket av det arbetet handlar om att redan i framtagandet av förslag på ny arbetsplan involvera UNF landet och låta förslaget diskuteras på flera olika arenor och inte bara under kongressveckan. Det behöver finnas en tydlig plan för hur förankringen ska genomföras både inför kongressen och efteråt.

Redan i ett tidigt stadie bör distrikten och medlemmarna involveras med en tydlig tidsplan där de får chansen att vara med från början till slut.

Arbetsplanen bör redan på förbundssamlingen diskuteras på en abstrakt nivå där medlemmarna sätter agendan och där förbundsstyrelsen tar till sig de tankar och åsikter som finns.

Det är också viktigt att distrikten får en chans att diskutera förbundets arbetsplan i förhållande till sina egna mål och därför bör det diskuteras på distriktsårsmötet och distriktsstyrelsen.

Arbetsplanen i sig själv kan också utformas på ett sätt som gör den lättare att förstå för den som inte är lika insatt och som också bidrar till att den är lättare att förankra. Genom att skapa en tydlig struktur och ett tydligt mål för mandatperioden och där distriktens roll framgår skulle göra arbetsplanen lättare att förankra.

Det finns en lucka mellan visionen och arbetsplanen

Det finns olika sätt att se på problematiken och aktuella dokument, utifrån det finns det olika former av lösningar. Nedan listas fyra olika sätt att se på lösningen och handlingsplaner därefter. De är dock inte ömsesidigt uteslutande varandra. ☐

- UNF behöver ha en utstakad riktning för organisationen som har ett längre perspektiv än arbetsplanen. Arbetsplanen måste ha en tydlig koppling till den utstakade riktningen och riktningen måste i sin tur ha en tydlig koppling till visionen. En sådan riktning skulle kunna ta sig form av exempelvis det strategidokument eller långsiktiga mål som nämns under nästa avsnitt av den här utredningen. ☐
- Kopplingen mellan arbetsplanen och visionen måste förtydligas. I framtagandet av arbetsplanen så måste visionen ha en central roll där processen utgår ifrån. Strukturen av arbetsplanen måste då också ses över för att tankegången från vision till arbetsplansmål ska vara tydlig. ☐
- UNF:s plattformar i solidaritet, demokrati och nykterhet borde vara steget mellan vision och arbetsplan. För att det ska fungera måste plattformarna bli tydligare i sin roll och sitt sammanhang och det skulle behöva finnas en röd tråd från vision till plattform till arbetsplan. ☐
- Arbetsplanen är bara ett mellansteg. Det vi egentligen vill uppnå är att UNF:s verksamhet ska arbeta mot vår vision och för att säkerställa det är det istället hur vi bygger och organiserar vår verksamhet vi måste titta på för att säkerställa en ideologisk grund. Det är visionen och ideologin vi tydligare måste implementera.

Ingen av dessa är rätt eller fel. Det handlar istället om vad som UNF som organisation lättast kan arbeta utefter.

Engagemangstiden inom UNF är kort

Lösningar på detta har olika nivåer; det handlar dels om hur vi gör så att engagemangstiden inom UNF blir längre men det handlar också om hur vi förebygger problemen som uppstår på grund av att engagemangstiden är kort. När det gäller att förlänga engagemangstiden så handlar det om hur

engagemangstrappan ser ut i UNF och vilka strukturer det finns i organisationen för det. Den frågan är inte inom ramen för den här utredningen då det är en annan typ av översyn om hur ett medlemskap i UNF ska se ut och utvecklas. Vi vill dock ändå nämna det här.

Om en istället tittar på hur vi kommer runt den problematik med att ha förutsättningar för att ha ett långsiktigt tänk som uppstår på grund av detta så kan en del göras för att säkerställa bra överlämningar mellan styrelser. Tydliga mallar, instruktioner eller verktyg för detta hade kunnat vara ett sätt att underlätta så att inte information och tankar tappas för att det kommer en ny styrelse. Det kommer att hjälpa, men inte ersätta den effekt en förlängning av engagemangstiden skulle kunna ge.

Avsaknad av gemensam ideologisk riktning

Visionen är det som håller oss samman men vägen dit ser olika ut för många. Genom att tillsammans ta fram en gemensam riktning om vart organisationen är på väg så skulle vi kunna lösa många av de ovanstående problemen. Ett första steg i detta är att börja diskutera UNF:s långsiktiga arbete i organisationen och skapa en kultur av att det är viktigt och naturligt att prata om. Den splittring som idag finns bland medlemmar bör hanteras för att vi ska kunna enas och tillsammans bli mer effektiva för att uppnå bästa möjliga resultat för att komma ett steg närmare en demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Det finns olika modeller för att ta en gemensam riktning och det finns att läsa mer om i nästa avsnitt.

Värt att lyfta att strategisk långsiktighet inte är något som händer på en dag. Kommer inte kunna besluta oss fram till långsiktighet, och ingen kommer kunna göra det åt oss. Det är ett krävande arbete som krävs för faktiskt uppnå långsiktighet.

Vilka modeller skulle vi kunna använda för att få en gemensam riktning för UNF?

Strategiutredningsgruppen har identifierat tre olika modeller för att få en gemensam riktning för UNF som förbund.

Ideologisk riktning

En tydlig gemensam riktning alla i UNF redan delar är den ideologi som organisationen bygger på. Att använda den för att ta styrning har fördelen att det väldigt tajt knyter an till vad vi som organisation syftar till och riktningen blir därför inte så fristående. Det exakta tillvägagångssättet kan det finnas olika varianter på, men innebörden är att öka den ideologiska medvetenheten hos medlemmar och i verksamheten. Visionen blir då den gemensamma riktningen. Tre tillvägagångssätt vi har identifierat för detta. Vi ser att det säkerligen finns fler angreppspunkter och att dessa heller inte är ömsesidigt uteslutande:

- ☐ Utöka arbetet med plattformarna genom att göra dem mer tillgängliga och inkorporera dem i verksamheten och i bildningsmoment. En farhåga vi sett är att dessa dokument kan bli väldigt otydliga och svåra att använda. Hur plattformarna förhåller sig till visionen kan bli oklart. ☐
- Tydligare koppla alla styrdokument till visionen. I alla styrdokument ska det framgå ett resonemang kring hur innehållet syftar till att uppnå UNFs vision. Det här för att öka medvetenheten om hur alla aspekter i det UNF gör i det stora hela har visionen som sitt ändamål. Det sätter även en kultur att visionen är grunden till allt. Antalet medlemmar som regelbundet eller överhuvudtaget läser UNFs styrdokument är dock begränsat därför skulle troligen resultatet av detta vara begränsat. ☐
- Se över strukturen i UNFs verksamhet för att tydligare ha en ideologisk grund. Har UNFs verksamhet en uppenbar ideologisk grund så både beror det på och orsakar en ideologisk medvetenhet hos medlemmar. I det stora hela är det ju exakt det vi vill. Drivs alla i UNF hela tiden i det vi gör och producerar av UNFs vision så kommer också det bli en långsiktig riktning för UNF. Självklart är den redan det i nuläget, men det finns kanske ett behov av förstärkning. Nackdelen med det här tillvägagångssättet är att det inte riktigt är ett tillvägagångssätt utan snarare ett perspektiv att utvärdera verksamheten utifrån. Det är inte att bara lägga till eller ändra formuleringar i ett dokument utan det är att göra en helhetsöversyn över hur en implementerar UNFs ideologi i verksamheten. Däremot blir vinsterna av det investerade arbetet desto större.

Fördelen med att framhäva visionen och UNFs ideologi som tydligare strategisk riktning är att det för den enskilde medlemmen inte behöver bli just strategiskt. Alla medlemmar kan på något sätt resonera kring UNFs vision och grundsatser om de får dem presenterade för sig, oavsett vilka förutsättningar individen har. Det finns både operativa, taktiska och strategiska nivåer att ta av. Nackdelen med ideologin som strategisk riktning är att det är en diffus riktning, individer kan ha olika tolkningar av den och den är långsiktig inom ett tidsspann som inte är hanterbart.

Strategidokument

Den andra modellen vi identifierat är att ha ett gemensamt dokument med en målbild för hur UNF ska se ut om ett antal år. Detta kallas vanligtvis för ett strategidokument. Fördelarna med denna modell är att det skulle vara en utförlig bild av vart UNF är på väg. Ytterligare en fördel vi ser är att det öppnar upp för en flexibilitet i tolkningen av det långsiktiga målet. Lyckas en med denna modell ger det också en god insikt i vart vi vill och det finns också en pedagogisk styrka i att skilja operativa dokument från strategiska. Det blir överlag lättare att arbeta med ett sådant dokument samtidigt som det verkligen skapar en känsla av att vi har det långsiktiga under

kontroll. Riskerna vi ser med detta är att det kan uppstå tolkningsvakuum för de som jobbar med dokumentet, men också för dem som arbetar utifrån dokumentet. Det finns även en del orosmoln kring hur en skulle ta fram ett sådant dokument, hur en gör det tillgängligt för medlemmar och hur en undviker att det blir ett dokument som bara används på förbunds nivå.

Långsiktiga mål i arbetsplanen

Den tredje modellen vi identifierat är att ha långsiktiga mål i arbetsplanen. Med detta menar vi att ha mål i arbetsplanen som sträcker sig längre än till nästa kongress. Detta skulle ge uppföljning över flera år och inte ett behov av att implementera två dokument, alltså både arbetsplanen och ett strategidokument. Skillnaden från ovanstående modell är att detta innebär en förenkling av ett strategidokument. Att vi inte i samma utsträckning sätter en målbild kring vart vi ska, utan att vi istället pekar ut en riktning utan en målbild. Visserligen kan de långsiktiga målen i arbetsplanen ha en strategisk höjd och måla upp en målbild, men det är inte nödvändigt. Vi ser att de långsiktiga målen kan vara konkreta och mätbara.

Fördelen med denna modell är att arbetsplanen, oftast, är ett ständigt aktuellt dokument då det pratas om på varje kongress. Risker som vi ser är dock att de långsiktiga målen behandlas som arbetsplansmål och därmed eventuellt byts ut mellan kongresser och långsiktigheten faller.

Ytterligare en risk är att målen blir inaktuella i och med att UNF som organisation förändras vilket kan leda till att vi blir inflexibla i vårt sätt att arbeta och tvingas till att uppnå dessa mål. En tredje risk är att målen kan bli för konkreta och operativa, och därmed också kortsiktiga och syftet uppfylls inte.

Distriktens arbetsplaner

En annan modell vi identifierat är att ha strategiska mål i distriktens arbetsplaner. Detta skulle ge möjlighet till både uppföljning över flera år samt att kunna följa upp hur det går ute i landet och på så sätt hitta behov av punktinsatser tidigt. Detta skulle ge en chans till att agera proaktivt istället för reaktivt. Däremot har distriktet årsmöte varje år och deras mål kan därför se olika ut från år till år och om ett distrikt känner ägandeskap för strategiska arbetsplansmål ett år så innebär detta inte per automatik att distriktet känner samma ägandeskap på kommande år. En annan risk är att det kan bli svårt att hitta en rimlig strategisk nivå dels för arbetsplanen som dokument men också som distrikt.

Kulturförändring

En modell en kan använda sig av för att lösa de problem som finns kopplat till bristen på strategisk långsiktighet är ett utökat arbete kring kultur inom organisationen.

Idag är den genomsnittliga tiden en är medlem i UNF relativt kort. För att göra den längre behöver UNF bland annat bli bättre på att vara aktuella för ungdomar i olika åldrar. Vi tror dock att en kulturförändring behöver ske för att det ska bli någon verklig skillnad i den genomsnittliga medlemstiden. Idag har vi ett ganska stort problem med ”konsumtionsengagemang”. I stor utsträckning är det accepterat att bara konsumera vår verksamhet, utan att vara med och skapa den. Självklart ska det vara okej att lägga sitt engagemang på den nivå en vill, men om majoriteten av medlemmarna gör det kommer ingen verksamhet skapas. Vi tror att om medlemmarna får skapa verksamheten kommer de vilja stanna kvar längre i organisationen för att deras engagemang blir värdefullt på ett annat sätt. Kort sagt tror vi att en sådan kulturförändring kan bidra till att engagemangstiden blir längre och på så sätt kan vi skapa en mer hållbar långsiktighet i organisationen.

Den andra kulturförändringen vi vill se är kopplat till medlemmars syn på långsiktighet. Vi vill gärna se att långsiktighet börjar ses som en självklarhet hos alla medlemmar, det ska sitta i ryggraden. Oavsett vart en är engagerad, på förbunds-, distrikts-, eller föreningsnivå, ska långsiktighet vara någonting som kommer naturligt i allt en gör. Vi upplever inte att den synen finns idag. Som tidigare nämndes i denna utredning kommer strategisk långsiktighet uppnås på en dag, och vi kommer inte heller kunna besluta oss fram till det. Kulturen inom UNF kommer därför vara en viktig grundsten i processen kring att uppnå en mer strategiskt långsiktig organisation.

Hur en ska uppnå en kulturförändring är verkligen inte givet. Visserligen sitter vi i en relativt bra position eftersom det är rätt enkelt att skapa traditioner inom UNF, och därmed också kulturer och normer på sikt. Ett sätt att arbeta för en förändring är att skapa kulturbärare inom organisationen genom att prata om vikten av strategisk långsiktighet, och att se till att det är ett ständigt aktuellt ämne.

Överklagan AU (punkt 9, bilaga § 14:25)

Bakgrund

På arbetsutskottets möte i september togs det beslut om att inte ge ytterligare bidrag till WFAD för 2017. På deras begäran överklagas det beslutet här.

Analys

Motiveringen till arbetsutskottets beslut var att det tidigare har funnits 150 000 kronor under 2015 och 2016 avsatta i UNF:s budget för att ge bidrag till specifika insatser som WFAD skulle göra kopplat till UNGASS. Sådana pengar fanns inte avsatta för 2017, varav vi såg det som meningen att vi inte skulle ge fortsatta bidrag (utöver medlemsavgift) till WFAD. Vi vill inte heller att ännu fler organisationer ska bero av att UNF varje år ger dem extra finansiering och vi ser att det lätt utvecklas till en fortsatt förväntan att vi ska bistå med ekonomiskt stöd.

Resultat

Deras bidragsansökan och action plan för 2016-2019 bifogas här.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att   ta ställning till WFAD:s överklagan

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-27

Bidragsansökan WFAD (punkt 9, bilaga S 14:26)

Det är nödvändigt att de krafter och den narkotikasyn som WFAD representerar gör sig än mer hörda i den narkotikapolitiska debatten framöver. I april beslutade FN:s medlemsstater om en ny deklARATION, som kompletterar andra befintliga beslut, där de förbinder sig att arbeta för att både minska efterfrågan och tillgången på narkotika. Beslutet togs under generalförsamlingens särskilda högnivåsession om narkotika, UNGASS, i New York. Den nuvarande handlingsplanen mot narkotika löper mellan 2009-2019. FN:s medlemsländer har förbundit sig att implementera planens åtgärder fram till 2019 då en utvärdering skall ske och en ny plan mejslas fram. 2019 kommer att bli ett väldigt intressant och viktigt år för hur världen väljer att ta sig an narkotikaproblemen. Därtill kommer de årligen återkommande mötena mellans FNs medlemsländer i The Commission on Narcotic Drugs (CND).

Utmaningen är opinionsbildningen och hur denna skall kunna bedrivas på ett så effektivt sätt som möjligt med mycket knappa resurser. WFAD skulle, tillsammans med sina medlemsorganisationer, kunna spela en ännu större roll i den narkotikapolitiska debatten om de organisatoriska och resursmässiga förutsättningarna vore bättre än vad som är fallet idag.

Mot den redovisade bakgrunden hemställer jag om att UNF beviljar WFAD ett ekonomiskt bidrag för verksamheten avseende 2017, helst i nivå med vad som varit fallet för 2016 (150 000 kronor reds anm).

World Federation Against Drugs – Life Unchained

World Federation Against Drugs, WFAD, är en paraplyorganisation med över 200 medlemsorganisationer runt om i världen. Medlemmarna i WFAD ställer sig alla bakom de grundläggande principerna, både kring mänskliga rättigheter och de narkotikapolitiska ställningstagande som WFAD tar¹. WFAD bildades 2009 som ett resultat av det första World Forum Against Drugs. Från 2009 till 2014 drevs WFADs arbete med befintliga resurser på två av de organisationer som var med och grundade WFAD (IOGT-NTO och RNS). Trots detta växte WFADs medlemsskara med en takt som för högre än förväntat, under första halvåret av 2014 hade WFAD 100 medlemsorganisationer. Samtidigt började förberedelserna för det största globala narkotikapolitiska mötet på närmare 20 år, United Nations General Assembly Special Session on the World Drug Problem, UNGASS. Styrelsen såg ett behov av att ha personal som arbetade med medlemsutveckling lokalt samt samordning inför UNGASS mötet. Efter samtal med framförallt de svenska medlemsorganisationerna som delade den analys som styrelsen gjorde av behovet att ha personal gick fyra av WFADs medlemmar in med ett större bidrag till WFAD för att möjliggöra en anställning av en generalsekreterare för WFAD under 2015 och 2016.

Tillskottet av resurser till WFAD har lett till att organisationen växt både i antal, aktiviteter på lokalt och regionalt plan samt att WFAD har haft möjlighet att påverka den internationella

¹ <http://wfad.se/about-wfad>

debatten. På drygt två år fördubblade WFAD antalet medlemsorganisationer, idag har WFAD över 200 organisationer som medlemmar runt om i världen. Vidare har WFAD genomfört regionala konferenser, två på den afrikanska kontinenten och två i Latinamerika. Detta för att nå våra målsättningar att stärka våra medlemmar i deras lokala, nationella och regionala arbete. Det finns en outnyttjad potential att fånga upp synergieffekter från våra medlemmar, till exempel i regioner där vi har många medlemmar kan vi tillsammans göra kartläggningar av situationen och därmed kunna bedöma behovet och göra actionplaner i regionen. Ett sådant projekt startades 2015 i Balkan där fyra organisationer under 2015 gjorde en kartläggning av situationen och startar under 2017 att gemensamt arbeta utefter den analysen. Projektet har stärkt organisationerna i Balkan både i deras organisatoriska kapacitet och har även bidragit till att öka deras trovärdighet nationellt och regionalt. 2016 beviljades projektet ett treårs stöd från Forum Syd. Även om narkotikadebatten har varit intensivt globalt de senaste åren så förs den narkotikapolitiska debatten av medlemsstater och deras position bestäms på hemmaplan, därav är det av yttersta vikt att våra medlemmar även har kapacitet att påverka respektive regering och beslutsfattande organ.

Huvudfokus för WFADs arbete mellan 2014 och 2017 var dock främst den internationella debatten, 2016 var ett speciellt år i den internationella narkotikadebatten, det största internationella mötet på närmare 20 år gick av stapeln den 19-21 april, 2016. Mötet planerades redan 2012 och förberedelserna har varit intensiva sen 2014. Styrelsen med uppgift att förbereda mötet har sedan dag ett framhållt vikten av ett aktivt deltagande från civilsamhället. WFAD har spelat en aktiv roll i förberedandet, både genom att föra fram våra åsikter men även genom att möjliggöra att våra medlemmar får sin röst hörd. Nedan är ett axplock av de aktiviteter som vi har genomfört i UNGASS förberedelserna.

- WFAD är medlem genom Linda Nilsson i Civil Society Task Force, CSTF, som var den officiella förbindelsen mellan civilsamhället och UNGASS förberedelserna. WFAD representerade den globala rösten för prevention. Sedan 2014 har WFAD spelat en viktig roll både genom att föra fram vikten av prevention i förberedelserna för UNGASS och genom att vara en del av den Task Force som har tagit strategiska beslut inför UNGASS, både i skriftligt material och val av talare från civilsamhället.²
- Som medlem i CSTF har vi genomfört ett antal konsultationer med organisationer som är verksamma inom prevention. Detta har medfört att WFADs kunskap och kontaktytor inom prevention har ökat.
- WFAD genomförde det femte World Forum Against Drugs i Wien i mars i anslutning till det årliga mötet av CND. Detta möjliggjorde att många av WFADs medlemmar kom till Wien och kunde spela en viktig roll i ett avgörande skede i UNGASS förberedelserna.
- WFAD har varit initiativtagare till att ta fram rapporten Future of Drug Policy – Real Solutions Grounded in Global Evidence inom nätverket Drug Policy Futures. Rapporten blandar den teoretiska bakgrunden med faktisk implementering och vittnen från verkligheten och är tänkt att både vara ett inspel i UNGASS debatten med även fungera som stöd för politiker.³

² <https://www.cstfondrugs.org/>

³ <http://drugpolicyfutures.org/publications/>

- WFAD var närvarande och förde fram organisationens synpunkter på de flesta av de förberedande mötena inför UNGASS. Vi har arrangerat Side events under såväl de ordinarie CND mötena som på både intersessional möten och reconvened CND.
- WFAD deltog på UNGASS mötet, både genom att möjliggöra för ett flertal av medlemsorganisationerna att vara på plats för att föra fram åsikter från olika delar av världen, och genom att WFADs generalsekreterare var del av den svenska regeringens delegation till UNGASS.

Perioden 2014-2016 var intensiva år i den internationella narkotikadebatten på grund av UNGASS mötet. Under andra halvan av 2016 påbörjades två processer, dels implementeringen av UNGASS dokumentet, dels planeringen för den nya globala aktionsplanen som ska börja gälla 2019. WFAD har en viktig roll att fylla i dessa processer. Civilsamhällets röster behövs för att medlemsländerna ska implementera de åtagande som de signerade under UNGASS förhandlingarna, det globala narkotikaproblemet kommer inte att komma närmare en lösning utan att vi förvandlar orden till faktisk handling. Vidare behövs WFADs röst i förhandlingarna inför den nya aktionsplanen för att säkerställa att preventionen förblir grundpelaren i narkotikapolitiken. Vi behöver satsa mer på att söka synergieffekter mellan våra medlemsorganisationer på ett mer lokalt plan.

Vad ska bidraget användas till?

Bidraget söker vi för att finansiera basverksamheten för WFAD. WFAD är idag en av de största aktörerna på den internationella arenan inom narkotikapolitik och behöver personal och resurser för att både föra fram vår talan internationellt och för att samla våra medlemmar för att fånga upp den lokala kunskapen. Det finns i dagsläget ingen finansiering för exempelvis arbetet inom Civil Society Task Force, en förutsättning för att delta i den internationella debatten är att vi har personal för att följa debatten och delta i möten, både med skriftliga inspel och vara på plats. Vidare behöver vi även en basfinansiering för att starta upp lokala projekt som senare kan finansieras med projektmedel, exempelvis med svenska biståndspengar eller med Europeiska fonder.

Se vidare den av kongressen fastslagna aktionsplanen för 2016-2019 för en mer detaljerade redogörelse av WFADs målsättningar för de närmsta åren.

Övriga inkomstkällor

Medlemsavgifter
Fonder
Projektmedel
Konsultationer

WFAD Action plan 2016 – 2019 (punkt 9, bilaga S 14:27)

World Federation Against Drugs - Life unchained

The World Federation Against Drugs (WFAD) is dedicated to identifying and promoting effective and affordable laws, policies and programs consistent with modern culture and values that limit illegal drug use and illegal drug trafficking. These initiatives build on a century of international efforts to limit the use of illegal drugs, incorporated into three major treaties accepted by virtually every country in the world and managed by the United Nations. The treaties require coordinated international efforts that reject the use of drugs outside of tightly controlled medical practice.

The last half of the 20th Century saw the emergence of the modern drug abuse epidemic, characterized by exposure of entire populations to a wide variety of drugs of abuse used by potent routes of administration, especially smoking, shooting and snorting. The drug epidemic is global. A critical challenge for the 21st Century is to find more effective ways to reduce illegal drug use and the illegal drug trafficking that fuels the epidemic. This challenge is great because the drugs of abuse effectively hijack the human brain's reward centers subverting the essential values and behaviors that are necessary for the survival of individuals, families, communities and nations. All humans are vulnerable to this biological threat but the most vulnerable groups are youth and the disadvantaged.

At the heart of the WFAD approach is the commitment to a balance of efforts in law enforcement and efforts in prevention and treatment. These efforts are inspired and improved by a dedication to research into the nature and consequences of illegal drug use and into the efforts to reduce illegal drug use. WFAD works to find better ways to link the systems of criminal justice and treatment and prevention system to reduce illegal drug use more than either can achieve alone.

WFAD is rooted in the Swedish drug policy experience, which grew out of the Swedish drug abuse epidemic. From this experience Sweden developed a balanced and restrictive drug policy that enjoys broad support across the political spectrum in Sweden. The hallmarks of this policy are a commitment to the drug-free standard, in contrast to a "responsible use" standard for illegal drugs, and the use of the criminal justice system to enforce the no-use standard and to serve as an engine of recovery for drug users. This strong no-use policy has produced one of the lowest rates of illegal drug use in the developed world.

The goal of WFAD is to harness the awesome power of the world's NGOs to reverse the drug abuse epidemic by supporting the drug-free goal and the drug abuse prevention treaties of the United Nations. WFAD focuses especially on the UN Convention on the Rights of the Child, which recognizes the obligation of all nations to protect children from both drug use and drug sales.

WFAD is the unified voice for civil society organizations working for a drug free vision

6th World Forum Against Drugs

The 1st World Forum Against Drugs was organized in 2008. The most important outcome of the Forum was the creation of the organization World Federation Against Drugs in June 2009. As one of the first tasks as a new organization, WFAD organized the 2nd World Forum Against Drugs in May 2010. The 3rd Forum was held in May 2012 and the 4th in May 2014. The 5th Forum is planned to be held in Vienna, Austria on the 12-13 of March, 2016.

The World Forum is an important meeting point for researches, politicians, civil servants, people active in treatment and prevention and the civil society, all of whom strive for a balanced and restrictive drug policy. The Forum provides an arena for exchanging knowledge and experience, to describe new research and inspire to new methods of prevention plus vast opportunities for networking for NGOs from around the world.

The 6th Forum will be focusing on providing input to the development of the Global Action plan on Drugs 2019 – 2029. The 6th World Forum Against Drugs is planned to be held in May, 2018 in Stockholm, Sweden.

Aim

The main aim of the Forum is to gather support for a restrictive and balanced drug policy. More specifically, the aims of the Forum include:

- To spread new methods of prevention and recovery oriented treatment and share best practices;
- To attract new WFAD member organizations;
- To increase the understanding of the UN Drug Control Conventions;
- To examine the Rights of the Child in order to develop better methods to protect children from illegal drugs and trafficking;
- To share ideas about lobbying and advocating against legalization of drugs; and,
- To learn new strategies for implementation of effective programs.

Regional networks and meetings

WFAD is a global organization with headquarter in Sweden and over 160 member organizations around the world. In some areas of the world we have cluster of member organizations, for example in Pakistan and in Southeast Africa. Africa is the continent where WFAD has most members, over 60 member organizations.

The Board member of North America, Robert L. DuPont, has started a regional network in the Americas to have monthly Skype meetings to discuss actions and drug policy in the region. This is a model that should be developed in other areas of the world as well. With the assistance of the

secretariat of WFAD the regional networks can develop actions and plan meetings needed in the specific area.

To be able to build the network and the capacity of the regional network WFAD plan to host regional meetings. The aim of regional WFAD meetings is to support and work with governments, community leaders and NGOs to strengthen, support and encourage the UN Drug Control Conventions in order to have a balanced drug policy of prevention, treatment and law enforcement.

During 2014-2016 WFAD conducted regional meetings in Nigeria, Mexico and Argentina, which has resulted in an increase in membership in these regions. The regional conferences can also be a way to promote and influence the national drug policy debate since it often puts the drug problem higher on the agenda.

WFAD's ambition is to host two regional meetings yearly to connect with the regional context and build a regional network of NGOs in various parts of the world. The first regional meetings will be planned where WFAD has cluster of member organizations willing to arrange a meeting together with WFAD.

Aim:

The general objectives of the regional meetings and networks are:

- To strengthen the network of WFAD members in that region;
- To analyze the drug abuse situation in the region;
- To examine the Rights of the Child in order to develop better methods to protect children;
- To exchange ideas about lobbying and advocating against legalization of drugs;
- To increase the understanding of the UN Drug Control Conventions;
- To share the best practices in prevention, treatment and recovery;
- To learn new strategies for implementation of prevention and treatment programs.

Participation in the global debate on drug policy

Since the foundation of WFAD the organization has taken an active role in the global debate on drug policy. WFAD has been present at the yearly CND meeting, arranged side events and have taken active part in the debate at the CND. All in line with the mission of WFAD to be the unified voice of civil societies around the world working with the vision of a drug free world.

The development internationally is worrying with some countries taking steps to legalize cannabis which will challenge the three international drug conventions which WFAD sees as the cornerstones of international cooperation around the world drug problem.

Since 2014 there has been a lot of focus on the preparations for the UNGASS meeting. As a result the global debate on the world drug problem has been more intense than usual. This has influenced the work of WFAD, more resources on the global debate has been needed. The UNGASS meeting will be followed by another high level meeting in 2019, where the new action plan for the world drug problem will be adapted for the period of 2019-2029. We do the assessment that the intensity of the international drug debate will continue, and the voice of WFAD is needed in the international debate.

Aim:

- Promote and encourage participation of WFAD members in the international debate;
- Build and strengthen the capacity of members to take part in the international debate;
- Spread knowledge and experience between members;
- Continue to work for good representation of WFAD and its members in global networks of Civil Society, like the Civil Society Task Force;
- Put special focus on informing and actively work against the current trend of legalization of cannabis;
- Continue our engagement in the network Drug Policy Futures.

Develop and carry out projects together with our members

In 2015 WFAD applied and got funds together with four of our member organizations in the Balkans. The aim of the project was to map the activities done both by the civil society and the government to do a needs assessment in the area of recovery in the region. Another aim was also to identify if there was need for capacity building within the member organizations involved in the project. This has been seen as a feasibility study to further look into the possibility of WFAD to do projects with our members with the main aim to strengthen their capability and sustainability.

The lack of resources is a common problem for many of WFAD members, many organizations are doing a lot of work with very limited resources. We see a great potential to develop the work and find synergies by coordinating our efforts. Further many of the member organizations of WFAD are relatively new organizations and have asked for assistance in developing the organizational capacity.

The main aim of the project is therefore to develop methods to identify how we can cooperate better on an operational level and also to be able to assist in the capacity building of the members. The main idea is that we in this way can assist members to be more sustainable and better suited to apply funds to also secure their financial sustainability.

Aim:

- Use the existing knowledge and experience to strengthen the organizational capacity of member organizations;
- Promote cooperation between organizations active in the same area or in the same field of work;
- Develop projects together with you members in the same spirit as the above.

Sustainability of the organization

WFAD was founded in 2009 as a result of the 1st World Forum Against Drugs. During the planning phase of the 2nd, 3rd and 4th Forum a project manager and administrative staff were hired. The website of WFAD was constructed during the planning for the 2nd Forum. The site is administered by a webmaster who is employed on a part time basis. From 2009 to 2014 was the administration handled by the Swedish National Association for a Drug-free Society, one of the founders of WFAD. In 2014 a General Secretary was hired to handle the administration and develop the organization.

WFAD has in the meantime grown and has over 160 member organizations all over the world. WFAD has members in all six continents of the world and thus has a strong foothold for recruitment and expanded growth. The member organizations are also crucial for spreading the message of WFAD globally to its target group. To be able to influence the international drug policy debate WFAD needs to show that the public opinion around the world is not in favor of a legalization of drugs.

To boost the power of the world's NGOs, WFAD needs to be a powerful organization, both in quality and in quantity of its members, and WFAD also need to have a secretariat to be able to coordinate the work of member organizations and board members around the world. As WFAD grows in members there is also a need to coordinate on regional level to better be able to capture regional aspects and challenges.

One of the main obstacles for WFAD to develop has been the lack of sustainability in the organization, primarily in financial means. WFAD core funding is today consisting of a few Swedish member organizations who contribute and a Swedish insurance company who is providing funds. However, this might not be possible to fund the organization like this long-term

and other alternatives needs to be developed in order to secure that an office of WFAD can be functioning.

Aim:

- ☐ Secure core funding for WFAD;
- ☐ Build the organizational capacity of WFAD secretariat in Sweden;
- ☐ Build regional capacity and coordination of the six continents;
- ☐ Develop a long term strategy for the development of WFAD.

Beslutsunderlag UNF Kronoberg (punkt 9, bilaga S 14:28)

Bakgrund

UNF Kronobergs distriktsstyrelse har hört av sig till förbundsstyrelsen, och skrivit följande:

”Igår hade vi DS-möte, och beslutade enligt ett förslag till alla tre förbunden i Kronoberg att mottaga 1/3 av vår kursgård, allt för att vi och Junis faktiskt ska stå på lagfarten och på riktigt äga Kursgården. Den har tidigare på pappret ägts av IOGT-NTO Kronoberg, vilket leder till att de kan sälja gården om de får för sig att vilja det. Vi och Junis har dock setts som rättmätiga ägare, och vi har haft mandat i kursgårdsstyrelsen.

Dessutom finns det personer inom IOGT-NTO Kronoberg som tycker att det är rätt sak att göra, och därför tycker vi att det är ännu viktigare att faktiskt stå på lagfarten som ägare.

Det vi egentligen vill är att FS godkänner att vi tar emot en gåva på 1/3 av fastigheten Dansjö 6:15 av Kronobergs distrikt av IOGT-NTO.”

Distriktsstyrelsen har också skickat en underskriven kopia av protokollet från DS-mötet till kansliet. Jag ser ingen anledning att inte besluta så som distriktsstyrelsen föreslår.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna att UNF Kronoberg tar emot en gåva på en tredjedel av fastigheten Dansjö 6:15 av Kronobergs distrikt av IOGT-NTO.

Isabelle Benfalk

Labruden, 2017-03-02

Uppdragsgivningsmodell (punkt 9, bilaga § 14:29)

Bakgrund

Uppdragsgivningsmodellen beslutas om varje möte för att besluta om kansliets utvecklande uppdrag.

Analys

Jag har gjort en genomgång av verksamhetsplaneringen för 2017 och lagt till de projekt här där blockansvariga har uttryckt ett behov av att ha de som utvecklingsuppdrag. Det är en stor del av de projekt som är efter kongressen. Det är bra att detta görs nu så att det finns framförhållning i tjänstemännens uppdrag.

Resultat

Se bilaga. Förändringar är gulmarkerade.

Uppföljning

Malin kommunicerar uppdateringar till tjänstemännen.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta den reviderade uppdragsgivningsmodellen

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-27

UPPDRAGSGIVNINGSMODELL		
LÖPANDE UPPDRAG		
Uppdrag	Tilldelad tjänsteperson	Processtillstånd
Medlemsregister	JBP	
Resebokningar	JBP	
Medlemsservice	JBP	
Extern finansiering	GS	
Omvärldsbevakning	EL	
Motdrag	AO	
Kommunikationsärenden	EL	
Administration och ekonomiska förfaranden	GS + JBP	
HR	GS + JL + LG	
Sköta marknadsföringen för bildningsinsatser	EL	
UTVECKLINGSUPPDRAG		
Uppdrag	Tilldelad tjänsteperson	Förtroendevald beslutsmandat
Vit jul - helhet	JL	AB
Värkning - helhet	HB	MJ
Uppdragsgivning och arbetsledning VU - helhet	JL	MJ
FÅM - helhet	EL	MA
DÅM - helhet	EL	MA
Grafisk profil	EL	MJ
Föreningskit	EL	MJ
Påverkanskit	EL	IB
Skapa kvalitativt material för alla verksamhetsområden	HB	LN
Utvecklingsarbete HR	GS	LN
Almedalen	JBP	IB
VU-system inför kongress	JL	MJ
System för att Vuars målsättningar ska ta avstamp i distriktens arbetsplaner	JL	MJ
Undersöka nytt medlemssystem	HB	MJ
Nytt UNFaren-material	HB	LN
Kommunikativt strömlinjeforma allt material i UNF	EL	LN
Värningskampanj UNG 2.0	HB	MJ
UNF till alla	HB	MJ
Kommunranking	EL	OGZ
Hur jobbar jag med media?	EL	AB

Beslutsunderlag Verksamhetsutvecklersystem (punkt 9 , bilaga § 14:30)

Bakgrund

Under förbundsstyrelsemötet i Januari fick förbundsstyrelsens möjlighet att diskutera olika frågeställningar som verksamhetsutvecklersystems-gruppen presenterade. Under mötet togs det upp lite olika saker som förbundsstyrelsen skulle vilja förändra.

Resultat

De förändringar som har gjorts är följande:

1. Små korrigeringar i text för att förtydliga hela dokumentet.
2. Förtydligande om ansvaret mellan förbundet och distrikt.
3. Förändring i hur processen och när omfördelning görs
  - Istället för att per-automatik alltid inleda en omfördelningsprocess innan september borde processen vara mer flexibel och framförallt bara öppnas om en ordentlig omfördelning ska göras. Problemet med nuvarande upplägg är att "omfördelningsprocessen alltid är igång". Egentligen från första kontakten med distrikt i Maj tills beslutet är verkställt 6 månader efter FS-mötet. Vilket skapar en stress både för distrikt och anställda. Istället borde förbundsstyrelsen en gång per år se över behovet att göra en omfördelning istället. Och då kunna ta ställning till om det ens finns grund för att göra en omfördelning.

Uppföljning

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

att anta förslaget till Verksamhetsutvecklersystem

Max Johansson genom "Verksamhetsutvecklersystems-gruppen"

Lucas Nilsson, Maria Emilsson, Jonas Larsson

Stockholm, 2017-02-28

Verksamhetsutvecklarsystem

Inledning

UNF är en organisation som bygger på lokala medlemmars engagemang och en resurs för att stötta detta är verksamhetsutvecklare. Utgångspunkten är att UNF ska skapa trygga och hållbara anställningar för vår personal samtidigt som distrikten ska ha mycket inflytande över hur dessa resurser tas tillvara.

I verksamhetsutvecklarsystemet regleras:

- Syfte med verksamhetsutvecklare
- Ansvarsfördelningen mellan arbetsgivaren och uppdragsgivare
- Fördelningsprinciper
- Process för ändring av fördelningen

Syfte med verksamhetsutvecklare

Fördelningen av verksamhetsutvecklare utgår ifrån några syften om varför och till vad vi har anställda lokalt i landet. Dessa är:

Stöd till styrelsen

- Verksamhetsutvecklaren ska stödja distriktsstyrelsen, som grupp, i ett gott utvecklingsarbete av den lokala verksamheten.

Stärka organisationen

- Verksamhetsutvecklaren ska möjliggöra medlemskap i UNF för många unga och aktivt bidra
- till att UNF växer i medlemmar och styrka. Arbetet innebär att förverkliga det engagemang och de verksamhetsidéer som medlemmar har med målet att distrikten ska bli större och starkare.

Upprätthålla gynnsamma relationer

- *Verksamhetsutvecklaren ska stå för stabilitet i distriktet och är en kontaktyta för långsiktiga*
- *relationer mellan UNF och viktiga samarbetsaktörer. IOGT-NTO-rörelsen och bidragsgivare är prioriterade.*

Arbetsgivare

UNF-förbundet är arbetsgivare och därmed ansvarig för rekrytering, arbetsledning, utbildning samt administration. Det innebär bland annat ett ansvar för frågor som sjukskrivningar, löner, tjänstledighet, utvecklingssamtal och att de anställda får relevant utbildning för att kunna göra sitt jobb på ett bra sätt.

Arbetsgivaren har det ekonomiska och juridiska ansvaret för UNF:s verksamhetsutvecklare och har därmed det formella ansvaret att anställa och skriva avtal. Arbetsgivaren är ansvarig för rekryteringsprocessen som genomförs tillsammans med distrikten genom dialog. Om en tjänst ska avslutas ska dialog föras med det berörda distriktet.

Uppdragsgivare

Distriktens engagemang och uppdragsgivning är avgörande för att den resurs som verksamhetsutvecklaren är, ska tas till vara på bästa möjliga sätt. Distriktsstyrelserna är verksamhetsutvecklarens närmaste kontakt och har som ansvar att uppdragsge verksamhetsutvecklaren, vilket i praktiken innebär att garantera verksamhetsutvecklaren arbetsuppgifter.

God uppdragsgivning kännetecknas av ett samarbete som är anpassat efter verksamhetsutvecklarens individuella förutsättningar, regelbundna avstämningar med uppdragsgivaren samt tydliga förväntningar och mål mellan parterna.

Vid bristande uppdragsgivning ansvarar förbundet för att resursen ändå används, genom att ta över uppdragsgivningen. Förbundet ansvarar tillsammans med distrikten för att skapa förutsättningar för att distrikten ska kunna uppdragsge på ett bra sätt.

Förbundet täcker kostnader som är direkt kopplade till att verksamhetsutvecklaren ska kunna utföra sitt arbete. Det inkluderar t.ex. kontorshyra, kontorsmaterial och vissa resekostnader. Förbundet täcker inte utlägg som verksamhetsutvecklaren gör som en del av distriktets verksamhet t.ex. arrangemang och andra satsningar som distriktet gör.

Fördelningsprinciper

Målet för de personella resurserna i landet är att de ska nyttjas så produktivt som möjligt för att UNF ska växa och utvecklas. Utgångspunkten är därför att skapa den bästa lösningen för organisationen som helhet och inte för varje enskilt distrikt.

UNF:s förbundsstyrelse ska vid fördelningen av verksamhetsutvecklare utgå från följande Grundförutsättningar:

- Inget distrikt ska ha mer än en heltidstjänst
- Alla distrikt ska ha meningsfull tillgång till verksamhetsutvecklare

För att avgöra hur fördelningen av tjänster ska se ut ska förbundsstyrelsen göra en analys av historia, nutid och framtid för att på så sätt bedöma distriktens utvecklingspotential och behov utifrån följande parametrar:

- Drivkraft – stabilitet och engagemang från medlemmarna samt en vilja att utveckla distriktet och möjlighet att använda den anställda resursen
- Betalande medlemmar – verksamhetsutvecklare per betalande medlem
- Verksamhetsomfattning – inkluderar antal rapporterade föreningar, föreningsverksamhet, medlemsökning och arbete med detta samt utbildningar och andra aktiviteter som genomförs i distriktet

Grunden för verksamhetsutvecklarna är att de som resurs ska stötta ideellt engagemang, inte att brist på ideellt engagemang ska ersättas med anställda. Att det finns ideellt engagerade medlemmar och verksamhet att stötta är också en förutsättning för att den anställda ska få en hållbar och meningsfull arbetssituation. Därför innebär mer drivkraft, betalande medlemmar och verksamhet en högre andel anställd resurs. Distrikt med mindre av detta har också rätt till stöd med målet att distriktet ska växa i drivkraft och engagemang och fullt ut kunna använda en anställd resurs på sikt.

Fördelningen utgår från dessa principer men i praktiken handlar det om ett pussel som behöver läggas för att fördelningen som helhet ska fungera på ett effektivt sätt. I en sådan fördelning behöver hänsyn tas till praktiska förutsättningar som samverkansmöjligheter och geografi. Målet är alltid att stärka UNF som organisation i sin helhet.

Upplägg av tjänsterna

Varje verksamhetsutvecklare är en gemensam resurs för att stärka UNF som helhet.. Majoriteten av arbetsdagarna disponeras av distrikten men utöverdagarna för personalvård och utbildning kan specifika satsningar eller rörelsesamarbeten som gynnar organisationen i sin helhet prioriteras. Detta sker i samråd med distrikten.

Vid fördelning av verksamhetsutvecklare kan det finnas delar av en tjänst som blir en övergripande resurs som inte är direkt knuten till ett distrikt. Denna används då enligt samma syften som övriga verksamhetsutvecklare och uppdragsges av förbundet för att täcka upp för andra verksamhetsutvecklare eller erbjuda förstärkning i distrikt. När det finns en övergripande resurs ska det kommuniceras tydligt till distrikten med information om hur den är upplagd.

Processen för hur fördelningen kan och får ändras

Ramarna för antalet tjänster sätts i budgeten som beslutas av kongressen vartannat år.

Budgeten sätter en riktlinje och förbundsstyrelsen kan som med övriga delar av budgeten göra justeringar i detta. Utifrån de fördelningsprinciper som kongressen fastställer ser förbundsstyrelsen regelbundet till att se över om en ny fördelning behöver tillämpas.

Processen för beslut om ny fördelning ser ut enligt följande:

- Beredning – Förbundsstyrelsen ska minst en gång per år öppna upp och se över om en ny fördelning behöver inledas. Om Förbundsstyrelsen inte anser att en omfördelning ska genomföras avslutas processen. Inför beredningen görs ett insamlingsarbete och sammanställning av information för att skapa underlag för FS att ta ställning till.
- Input & diskussion – en första diskussion tillsammans med berörda distrikt som ingår i en omfördelning påbörjas. Berörda distrikt får i det här läget möjlighet att inkomma med input inför fördelningen.
- Beslut – styrelsen fattar ett slutgiltigt förslag om antal tjänster och fördelning som sedan offentliggörs.
- Verkställande – Förhandling med facket och förändringar av tjänster. Fördelningen träder i kraft så snabbt som möjligt dock absolut senast 6 månader efter fattat beslut.

Make UNF great again! – förslag till arbetsplan 2017-2019 (punkt 9, bilaga § 14:31)

Bakgrund

På förbundsstyrelsens möte i september tillsattes en grupp bestående av Malin Andersson, Isabelle Benfalk och Anneli Bylund för att påbörja arbetet med framtagande av en arbetsplan till kongressen i Karlstad. På förbundsstyrelsens möte i januari fattades beslut om övergripande riktning, struktur och målgrupp.

Förbundsstyrelsen beslutade:

- att anta riktningen som ”den övergripande inriktningen för arbetsplanen ska vara att fokuserad på att stärka distrikt, skapa ett större ideologiskt engagemang samt att vara en stark drogpolitisk aktör” för arbetsplanen.
- att anta strukturen till ”arbetsplanen ska vara att den har 2-3 övergripande mål, 3-4 under sig. Dessa undermål har en tydlig koppling till de övergripande målen. Indelningen i arbetsplanen blir alltså efter de övergripande målen. Arbetsplansmålen ska vara konkreta och tydliga i sin innebörd” för arbetsplanen 2018-2019.
- att anta målgruppen till ”arbetsplanen bör vara för hela organisationen” för arbetsplanen 2018-2019

Processen

Arbetsplansgruppen har tittat på beslutet om de övergripande riktningarna och har haft diskussioner om vad som behöver göras för att uppnå dem. Sedan tittade gruppen på förbundsstyrelsens tankar och förslag, samt vad medlemmar har lyft i en facebook-diskussion. Efter det har gruppen gjort en avvägning om vad UNF som organisation behöver idag för att utvecklas, vilket resulterade i ett antal riktningar under varje övergripande mål. Som sista steg i den här processen gjorde gruppen en prioritering och smalnade av. Nästa steg i processen var att formulera ett förslag på de övergripande målen och de underliggande målen.

Bakomliggande analys

Under processens gång arbetade gruppen med att titta på målen med olika perspektiv. Då arbetsplanen ska rikta sig till hela organisationen har gruppen lagt stor vikt vid att alla medlemmar oavsett engagemangsnivå ska kunna titta på arbetsplanen och se att de kan bidra till att uppnå den. Därför har gruppen arbetat med olika perspektiv gällande hur målen är

formulerade och hur de kan uppfattas. Vi har också valt att ge mer kampann i arbetsplanen för att lyfta upp att vi är en ungdomsorganisation som vågar ta för oss och driva vår agenda.

Gruppen har också valt att inte använda mål som explicit styr distrikt eller föreningar, samt utesluttat mål som har ett förbundsperspektiv. Gruppen har eftersträvat en strategisk höjd och har således också utesluttat mål som varit detaljstyrande. Slutligen har målen setts över så att de hör ihop, bygger på varandra och stärks av varandra för att skapa en enhetlighet och riktning för arbetsplanen.

I processen att välja vilja underliggande mål som skulle hade gruppen en diskussion om vilka områden som är viktigast för att uppnå de övergripande riktningarna. Nedan är gruppens analys.

Stärka distrikt – När gruppen diskuterade vad som gör ett distrikt stark kom den fram till att det viktigaste var; att öka i medlemsantal, fler föreningar, engagerade medlemmar och utvecklande engagemangsformer. UNF som organisation har en världsförbättrande agenda och för att vi ska kunna göra världen ännu bättre behöver vi fler medlemmar som engagerar sig och större möjligheter till att som individ utvecklas i sitt engagemang. Antalet föreningar behöver dessutom ökas för att kunna erbjuda forum för medlemmar att engagera sig. Dessa komponenter anser gruppen är grunden för att ett distrikt ska bli starkt.

Skapa ett större ideologiskt engagemang – I diskussionen kring ett större ideologiskt engagemang gjorde gruppen slutsatsen att det som behövs för att uppnå detta är; att fler medlemmar vet varför de har valt nykterhet, att det finns en ideologisk koppling till UNF:s verksamhet, att vi aktivt arbetar med vår ideologi och har verksamhetsformer för det, samt att UNF behöver samlas kring vår ideologi. Om UNF vill förändra världen krävs det en förändring inifrån. UNF:s medlemmar behöver veta vad UNF står för och vad UNF som organisation vill uppnå för att den världsförbättrande andan ska spridas utåt från organisationen.

Vara en stark drogpolitisk aktör – För att bli en stark drogpolitisk aktör tror gruppen att det krävs att UNF tar anspråk på våra sakfrågor och enar UNF i kampen om en drogfri värld. UNF behöver bli organisationen som vågar sätta krav och driva en agenda. UNF behöver också vistas där unga vistas, tala ungas språk och föra ungas talan. Därför ser gruppen att stärkt ungdomsperspektiv, mobilisering av UNF:s medlemmar, att UNF vågar sätta agendan och ställa krav, samt moderniserar sitt arbete och ha högre drogpolitisk kunskap.

Resultat

Se bilaga

Uppföljning

Arbetsplansgruppen har förberett pass till kongressförfesten där deltagarna får diskutera förslaget till arbetsplan. Gruppen har också förberett ett underlag till distriktens årsmöten för att öppna upp med tidiga diskussioner ute i landet. Gruppen kommer sedan ta med sig input från kongressförfesten, förbundsstyrelsen och distriktsårsmötena och förbereda ett slutgiltigt förslag till förbundsstyrelsemötet i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta den föreslagna arbetsplanen

Arbetsplansgruppen, genom Anneli Bylund

Karlstad, 2017-02-27

Arbetsplan för Ungdomens Nykterhetsförbund 2018-2019 (punkt 9, bilaga § 14:32)

“UNF:s vision är en demokratisk och solidarisk värld, fri från droger”

I kampen för att uppnå vår vision måste UNF vara den som pekar ut en riktning, och sedan visar vägen. För att vi ska kunna göra det krävs det att vi är enade och starka, på flera olika sätt.

För att vi ska framstå som starka för vår omvärld måste ideologin vara djupt rotad inom organisationen. Allt vi gör ska ha en koppling till vårt syfte, vår ideologi. När ideologin är en självklarhet hos varje medlem är vi alla överens om vilken vår riktning är, alla rör åt samma håll.

Vår röst måste vara stark för att vi ska kunna uppnå vår vision. Vi ska stå enade i den drogpolitiska kampen och vår röst är den som ekar högst.

Vi måste också vara starka till antalet. Ju fler vi är, desto lättare blir det att uppnå resultat. När vi är fler hörs vi mer, vi gör mer och vi syns mer. Varje person som ansluter sig till vår kamp och vår ideologi gör att vi kommer ett steg närmare till att uppfylla visionen.

För ett starkare UNF.

UNF:s medlemmar stärks och utvecklas i sitt ideologiska engagemang och ställningstagande.

Det är vår ideologi som förenar oss och som skiljer oss från andra organisationer. Varje medlem i UNF har gjort ett medvetet, nyktert ställningstagande, men också ett ställningstagande för en demokratisk och solidarisk värld. När vår ideologiska övertygelse och vårt ställningstagande blir starkare, blir också UNF som organisation starkare. Därför ska UNF arbeta för att varje medlem ska knyta an till ideologin. Vi måste skapa ett engagemang kring vår ideologi. För att göra det måste vi se förbi vårt traditionella arbete, inte köra i samma hjulspår och våga prova något nytt. Genom den verksamhet vi skapar bygger vi en bättre värld, och var och en som kallar sig för UNF:are vet om det.

- UNF utvecklar och sprider verksamhet med tydlig koppling till demokrati, solidaritet och nykterhet.
- Alla UNF:s medlemmar har tagit ett aktivt, nyktert ställningstagande
- UNF har tydliga sätt att engagera sig i UNF:s verksamhetsområden
- UNF når nya personer genom vår ideologi

Genom fler engagerade medlemmar och mångsidig verksamhet blir UNF kraftfullare som organisation.

Utan medlemmar skulle UNF inte finnas. Medlemmarna är därför den viktigaste byggstenen i skapandet av en stark organisation. Desto fler vi är som står enade på vägen mot visionen, desto snabbare kommer vi dit. UNF behöver bli fler, men vi behöver också bli bättre på att vårda de medlemmar vi redan har. Genom en bred verksamhet med utvecklande engagemangsformer är ett engagemang i UNF relevant under hela medlemstiden. När vi låter människor växa och utvecklas hos oss skapar vi engagerade medlemmar som känner ägandeskap för de frågor som är våra. Engagerade medlemmar producerar och deltar på verksamhet och bidrar därför till att UNF blir större och starkare än någonsin förut.

- UNF har 4000 betalande medlemmar
- UNF har 130 rapporterande föreningar
- UNF skapar verksamhet som är utvecklande och engagerande
- UNF har attraktiva engagemangsformer som passar en bred målgrupp

UNF:s medlemmar samlas i den drogpolitiska kampen och är de ledande unga rösterna i debatten.

UNF är en del av en större rörelse, som tillsammans driver den drogpolitiska kampen framåt. Men det som skiljer oss från vara likasinnade är vårt perspektiv. Vi är ungdomar, och vi behöver prata som ungdomar, agera som ungdomar och påverka som ungdomar. UNF ska prata om det som är viktigt för målgruppen. För att göra det behöver vi uppdatera vårt drogpolitiska arbete, och sluta spela efter vuxnas regler.

Ensam är stark, tillsammans är vi starkare. För att åstadkomma den stora skillnaden måste vi samlas kring en fråga, tillsammans. När vi mobiliserar oss kan vi prata som en enda stor enhet, och få större slagkraft. Genom bildade medlemmar får vi också en hög trovärdighet, en röst värd att lita på.

- UNF enas kring och driver en alkoholpolitisk nyckelfråga
- UNF etablerar sig som en ung, radikal röst inom det drogpolitiska fältet
- UNF bedriver ett drogpolitiskt arbete som är betydelsefullt för unga
- UNF:s medlemmar känner sig trygga i att debattera drogpolitiska frågor

Beslutsunderlag: Drogpolitiska programmet (punkt 9 , bilaga § 14:33)

Bakgrund

På förbundsstyrelsens möte i januari tilldelades Anneli Bylund och Eric Tegnander ansvaret att lägga förslag på en revidering på det drogpolitiska programmet. Gruppen kompletterades med Ellen Hjort och Simon Schönbeck.

OMG, vad har hänt?

Den tillsatta gruppen kände en stor glädje i revideringen och charmas av möjligheterna att eliminera syftningsfel, överflödiga ord och felaktig grammatik, vilket det drogpolitiska programmet gottade sig i. Förutom att se över dokumentet rent grammatiskt har gruppen också sett över helheten, förbättrat flödet i texten, lagt till meningar för att förtydliga, samt flyttat om, tagit bort och lagt till hela stycken.

För att det ska bli överskådligt presenteras dokumentet i tre kolumner och olika färgmarkeringar. Dock kommer inte varenda liten justering vara markerad då dokumentet har genomgått en omfattande revidering. Det står längst upp i bilagan vad de olika markeringarna innebär och här är vad som finns i de olika kolumnerna:

- Kolumn 1 är kommentarer på vad vi har gjort och varför.
- Kolumn 2 är det nuvarande drogpolitiska programmet
- Kolumn 3 är gruppens förslag på nytt drogpolitiskt program.

Uppföljning

Gruppen tar med sig input och förslag från förbundsstyrelsen och kongressförfesten och presenterar ett slutgiltigt förslag till förbundsstyrelsens möte i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att anta drogpolitiska programmet med gjorda ändringar

Anneli Bylund
Karlstad 2017-02-28

Kommentarer	Antaget 2015	Förslag 2017
	Tillägg: fetmarkerat <u>Ändring: Understruket i både ny och gammal version för att se vad som ändrats</u> <i>Förflyttning av stycke: Kursiverat</i> Strykningar: Genomstruket Allt ovan är markerat med gult.	Tillägg: fetmarkerat <u>Ändring: Understruket i både ny och gammal version för att se vad som ändrats</u> <i>Förflyttning av stycke: Kursiverat</i> Strykningar: Genomstruket Allt ovan är markerat med gult.
	Drogpolitiskt program	Drogpolitiskt program
	Vägen mot en solidarisk och demokratisk värld fri från droger Drogpolitiskt program för Ungdomens Nykterhetsförbund Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997 Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999 Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001 Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003	Vägen mot en solidarisk och demokratisk värld fri från droger Drogpolitiskt program för Ungdomens Nykterhetsförbund Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997 Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999 Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001 Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003

	Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005 Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007 Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011 Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013 Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015	Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005 Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007 Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011 Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013 Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015 Reviderat vid UNF:s kongress i Karlstad 2017
	UNF:s syn på droger I denna inledande del sammanfattar UNF vår syn på drogproblematiken och de begrepp som relevant kan spegla såväl alkohol som andra drogers skadeverkningar på samhället och människan.	UNF:s syn på droger I denna inledande del sammanfattas UNF:s syn på drogproblematiken och de begrepp som relevant kan spegla såväl alkohol som andra drogers skadeverkningar på samhället och individen
	UNF:s drogdefinition UNF definierar droger med utgångspunkt i preparatets egenskaper. Droger har en berusande, beroendeframkallande och giftig effekt på människan. Effekten av droganvändande är också passiviserande då den begränsar möjligheterna till engagemang, förmågan att förändra samhället och utveckla sig själv.	UNF:s drogdefinition UNF definierar droger med utgångspunkt i preparatets egenskaper. Droger har en berusande, beroendeframkallande och giftig effekt på människan. Effekten av droganvändande är också passiviserande då den begränsar möjligheterna till engagemang, förmågan att förändra samhället och att utveckla sig själv.

Gjort främst språkliga ändringar och kapat lite	Droganvändande Det finns många olika orsaker till att människor använder droger och dessa bör ses i ett sammanhang. För att göra detta beskriver UNF hur och varför människor använder droger som en samverkan mellan fyra faktorer:	Droganvändande Det finns många olika orsaker till att individer använder droger. Dessa orsaker sammanfattar UNF inom fem huvudsakliga områden som bör betraktas i relation till varandra.
Har valt att prata om individ istället för människa. Texten har förenklats och tydliggjorts	Människan Varje människa bär på vissa individuella egenskaper som påverkar hur drogkonsumtionen utvecklas. Genetiska förutsättningar och personlighetsdrag har betydelse. Varje person gör också utifrån sina förutsättningar och sin situation ett val att använda eller inte använda droger. . skadas.	Individ Varje individ bär på vissa personliga egenskaper och genetiska förutsättningar som påverkar om och hur drogkonsumtionen utvecklas. Alla individer gör val utifrån sina förutsättningar och den situation de befinner sig i om att använda eller inte använda droger.
Har bytt rubrik. Gjort texten lite enkl	Medel Drogens egenskaper och styrka har naturligtvis betydelse. Drogen ger en berusande effekt som ofta vill upplevas igen och kan därigenom leda till ett psykiskt beroende. Den andra delen av beroendet är den fysiska effekten av drogen. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har gjort människan mer eller mindre passiv styr det dennes liv	Substans Olika droger besitter olika egenskaper som har betydelse för hur de påverkar individen. Drogen ger en berusande effekt som individen ofta vill uppleva igen och detta kan leda till ett psykiskt beroende. Vissa droger skapar ett starkt behov hos kroppen och detta kallas för ett fysiskt beroende. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har passiviserat individen styr det dennes liv.

Har i stort sett skrivit om hela stycket för att få ett bättre flöde och förtydliga.	Miljö Människor påverkas av sin omgivning. Familjens, vänners, lärares och förebilders inställning till droger påverkar vår egen uppfattning. Det är det som kallas det sociala arvet. En otrygg omgivning där droger förekommer och är accepterade ökar risken för att människor börjar använda droger. Är droger lätta att få tag på, och accepterade i samhället, ökar användandet och därmed antalet människor som	Miljö Individer påverkas av sin omgivning. Inställningen till droger hos familj, vänner, lärare och förebilder påverkar ens uppfattning. Acceptansen och åtkomligheten för droger i en individs omgivning, såväl som i samhället i stort, påverkar sannolikheten att personer ska konsumera droger. Ju fler personer som befinner sig i den typen av otrygga miljöer, desto fler kommer att skadas av droganvändande.
Har ändrat något i meningsuppbyggnaderna	Marknad En av de mest drivande mekanismerna bakom användandet av droger är drogindustrin. De har som syfte att tjäna pengar genom att sälja mer droger och arbetar därför för att öka droganvändandet. En fri drogmarknad leder till sänkta priser och ökat användande. Därför får en oreglerad, eller mindre reglerad, drogmarknad väldigt farliga effekter på människors droganvändning.	Marknad En av de mest drivande krafterna som uppmuntrar till droganvändande är drogindustrin. . Industrins syfte är att tjäna pengar genom att sälja mer droger och därför arbetar de för att öka drogkonsumtionen. En fri drogmarknad leder till sänkta priser och ökat användande av droger. Därför får en mindre reglerad eller en oreglerad marknad väldigt farliga effekter på människors droganvändning.
Lagg till ett stycke om situation då gruppen upplevde att det också är en påverkade		Situation Situationen en individ befinner sig i påverkar droganvändande och ofta finns det en stark förväntan på individen att konsumera alkohol eller andra droger. I sociala sammanhang finns det ofta normer av droganvändande vilket tillsammans med grupptryck kan

faktor		leda till ett droganvändande.
	Drogskador Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper. .	Drogskador Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper.
	Medicinska skador Droger skadar människor både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från magsår, hjärtsvikt och leverskador till försämrat immunförsvar, depressioner samt psykoser. Människor får fysiska skador som följd av olyckor eller misshandel där droger är den utlösande faktorn. Spädbarn kan få obotliga fosterskador av den gravidas drogkonsumtion	Medicinska skador Droger skadar individen både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från magsår, hjärtsvikt och leverskador till försämrat immunförsvar, depressioner och psykoser. Individer kan också få fysiska skador som följd av olyckor eller misshandel där droger är den utlösande faktorn.
Har skrivit om stora delar av stycket för att få det att låta bättre.	Sociala skador Fysisk och psykisk misshandel, ekonomiska problem samt utanförskap är exempel på sociala skador. Skadorna är inte begränsade till droganvändaren själv, utan droganvändandet leder ofta till sociala problem för såväl den som lever i ett missbruk som de i dennes närhet. Andra exempel är att personer som lever i och kring missbruk kan få sämre självförtroende, prestera sämre i skolan eller på arbete samt har en ökad risk för eget missbruk.	Sociala skador Drogkonsumtion bär ofta en hög social kostnad då droganvändande är associerat med bland annat våld i nära relationer och socialt utanförskap. Fysisk och psykisk misshandel samt utanförskap är exempel på sociala skador. Droger används av många för att fly från verkligheten och hindrar därför individer från att ta itu med problem i sina liv. Personer som lever nära missbruk kan få sämre självförtroende, prestera sämre i skolan eller på arbetet, samt har en ökad risk för eget missbruk.
Lade till text för att lyfta	Ekonomiska skador	Ekonomiska skador

den privata aspekten av ekonomiska skador och tog bort den sista meningen för att den blev onödig	Droger kostar samhället flera miljarder kronor varje år. Det är dyrt att vårda de som skadats till följd av eget eller andras drogmissbruk. Om någon får leverskador eller blir misshandlad får det ekonomiska konsekvenser, bland annat i form av vård och läkemedel. Andra kostnader utgörs av skadegörelse, sjukfrånvaro och förlorad arbetsinkomst. Många skador och kostnader som aldrig hade behövt uppstå gör det för att någon av de inblandade har varit påverkad av droger.	Droger kostar samhället flera miljarder kronor varje år. Det är dyrt att vårda de som har skadats till följd av sitt eget eller andras droganvändande. Om någon får leverskador eller blir misshandlad får det ekonomiska konsekvenser, bland annat i form av vård och läkemedel. Ekonomiska skador slår också hårt mot individen i form av sjukfrånvaro, höga utgifter och förlorad arbetsinkomst, vilket kan bidra till eller fördjupa utanförskap. Många onödiga skador och kostnader uppstår för att någon inblandad är påverkad av droger.
Skrivit om för att förtydliga just den politiska och samhällsliga aspekten.	Politiska skador Droger passiviserar människor och är ett hinder för att alla tillsammans ska hjälpas åt att förbättra tillvaron. Droger får människor att fly bort ifrån verkligheten och skapar problem för både användaren och människor runt omkring. Under påverkan och efterverkan av droger kan inte människor ta itu med problem i sina liv eller ta del i samhället. Droger hindrar människor från att delta i den demokratiska processen. I ett välfungerande samhälle är alla delaktiga och ingen är påverkad av droger.	Politiska skador Droger passiviserar människor och är ett hinder för att alla tillsammans ska hjälpas åt att förbättra tillvaron. Genom sociala och ekonomiska skador innebär individens drogmissbruk en större svårighet för missbrukare och människor i deras närhet att delta i demokratiska processer. Detta leder till att de politiska skadorna på samhället ökar för varje person som påverkas av drogernas övriga skadeverkningar. I ett välfungerande samhälle är alla delaktiga och ingen är påverkad av droger.
	Drogpolitiska samband Det finns flera avgörande samband för vilka politiska åtgärder som är motiverade att använda. Viktiga sådana är:	Drogpolitiska samband Det finns flera avgörande samband för vilka politiska åtgärder som är motiverade att använda. Viktiga sådana är:

Har lagt till alkoholnormen här då vi tycker att det är ett viktigt analysverktyg i den drogpolitiska debatten.		Alkoholnormen <i>Det finns en stark norm kring alkohol som innebär att alkohol ses som en naturlig och central del av samhällslivet. Alkoholnormen gör att människor som vill avstå från alkohol, om så bara för en kväll, exkluderas eller pressas att anpassa sig efter normen. På det viset påverkas människor i normens riktning utan att reflektera. Det aktiva valet att avstå försvåras och leder till en högre alkoholkonsumtion. Dessutom exkluderas de som avstår från alkohol och hamnar utanför. För att alla människor ska känna sig trygga och välkomna måste istället alkoholnormen ständigt kritiseras och de sociala privilegier som alkoholen ger måste ifrågasättas.</i>
Har gjort mindre språkliga förändringar och tog bort sista meningen för att vi upplevde att den inte hör hemma här.	Totalkonsumtionsmodellen Det finns ett samband mellan den totala konsumtionen alkohol i samhället och omfattningen av alkoholskadorna. Ökad totalkonsumtion av alkohol ger ökade skador och samma förhållande gäller för andra droger. Totalkonsumtionen av alkohol påverkar antalet våldsbrott och antalet intagna med skrumplever, bukspottskörtelinflammation, alkoholpsykos och alkoholförgiftning. Konsumtionsökning leder också till att fler riskerar att hamna i missbruk och beroende, vilket i sin tur innebär fler familjer där barn växer upp med missbruk. Detta betyder att samhället behöver en alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens konsumtion. En solidarisk	Totalkonsumtionsmodellen Det finns ett samband mellan den totala konsumtionen av alkohol i samhället och alkoholskadornas omfattning. Ökad totalkonsumtion av alkohol ger ökade skador och samma förhållande gäller för andra droger. Totalkonsumtionen av alkohol påverkar till exempel antalet våldsbrott och antalet intagna på sjukhus med skrumplever, bukspottskörtelinflammation, alkoholpsykos och alkoholförgiftning. Konsumtionsökning leder också till att fler riskerar att hamna i missbruk och beroende, vilket i sin tur innebär att fler barn och ungdomar växer upp i missbruksmiljö. Detta betyder att samhället behöver en

	alkoholpolitik gör det svårare för alla att få tag i alkohol. En sådan politik räddar liv.	alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens konsumtion.
Har gjort mindre språkliga ändringar	Preventionsparadoxen Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot den grupp med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att drogproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa dem som har störst problem med drogerna, det vill säga missbrukare eller de som är beroende. Faktum är dock att "måttlighetskonsumenter" som grupp betraktad åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.	Preventionsparadoxen Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot de med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att alkoholproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa de som har störst problem med drogen, det vill säga risk- och missbrukare. Faktum är att "måttlighetskonsumenter" som grupp åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.
Förtydligat vad det innebär	Desintresseringsprincipen Så länge det finns ekonomiska intressen av att öka alkoholkonsumtionen kommer den att vara svårare att hålla nere. Desintresseringsprincipen går ut på att genom till exempel reglerad import, tillverkning och försäljning hålls enskildas vinstintressen borta från alkoholhanteringen. Företag och branschorganisationer har vinstintressen som står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan och måste därför fräntas inflytande över drogpolitiken.	Desintresseringsprincipen Så länge det finns ekonomiska intressen av att öka alkoholkonsumtionen kommer den att vara svårare att hålla nere. Desintresseringsprincipen går ut på att exempelvis genom reglerad import, tillverkning, försäljning och reklam, hindra drogindustrin från att påverka tillgänglighet, pris och människors inställning till droger. Företagens och branschorganisationernas vinstintressen står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan och måste därför fräntas allt inflytande över drogpolitiken.

Skrivit om i stort sett hela stycket för att det ska bli begripligt.	Den triangulära preventionsmodellen Ett effektivt och framgångsrikt preventionsarbete bör omfatta tre olika områden. Dessa är politiska åtgärder för att kontrollera tillgången och hanteringen av droger, utbildningsinsatser för att öka förståelsen för drogproblem och -politik, samt mobilisering av civilsamhället att delta i det förebyggande arbetet. Denna utgångspunkt kallas för den triangulära preventionsmodellen	Den triangulära preventionsmodellen Ett effektivt och framgångsrikt preventionsarbete bygger på tre grunder: Politiska åtgärder, utbildning och mobilisering av civilsamhället. De politiska åtgärderna ska syfta till att kontrollera tillgången och hanteringen av droger. Utbildningsinsatserna ska öka kunskapen hos unga och allmänheten om de problem droger medför. Civilsamhällets roll kan se ut på olika sätt, men en viktig del är att erbjuda möjligheter till en aktiv och utvecklande fritid. Sammantaget kallas den här utgångspunkten för den triangulära preventionsmodellen.
Har gjort mindre grammatiska ändringar	UNF:s lösningar Det är enkelt att se de problem som droganvändandet skapar för samhället och för enskilda människor, men det är en större utmaning att presentera politiska förslag som leder till att dessa problem minskar. UNF presenterar nedan vår syn på den konkreta drogpolitiken. Förslagen är uppdelade på sex olika områden och presenterar hur politiken på dessa områden bör se ut och vilka politiska åtgärder som behövs för att skapa en positiv samhällsutveckling. Utgångspunkten är ett normkritiskt perspektiv som ifrågasätter alkoholens dominerande roll på många områden och strävar efter att främja nykterhet.	UNF:s lösningar Det är enkelt att se problem droganvändande skapar för samhället och för enskilda människor, men det är en större utmaning att presentera politiska förslag som leder till att dessa problem minskar. UNF presenterar nedan vår syn på den konkreta drogpolitiken. Förslagen är uppdelade på fem olika områden och presenterar hur politiken på dessa områden bör se ut och vilka politiska åtgärder som behövs för att skapa en positiv samhällsutveckling. Utgångspunkten är ett normkritiskt perspektiv som ifrågasätter alkoholens dominerande roll på många områden och strävar efter att främja nykterhet.

Har tagit bort den här delen då den kändes urvattnad	Samhälle och attityder Användningen av droger hindrar en positiv samhällsutveckling och minskar människors frihet och deltagande. Minskat droganvändande är därför viktigt för att få fler aktiva medborgare, tryggare offentliga miljöer och ett mer levande demokratiskt samhälle.	
Gruppen ansåg att normer inte hörde hemma här utan att det var ett perspektiv man behöver ha med sig.	Normer Idag finns en stark norm kring alkohol som innebär att alkohol ses som en naturlig och central del av samhällslivet. Alkoholnormen gör att människor som vill avstå från alkohol, om så bara för en kväll, exkluderas eller pressas att anpassa sig efter normen. Konsekvenserna blir färre egna aktiva val, högre alkoholkonsumtion och att de som avstår från alkohol hamnar utanför. Om alla ska känna sig trygga, välkomna och ha möjlighet att fatta fria val krävs det att alkoholnormen kritiseras. Alkoholens falska fördelar måste ifrågasättas och genomlysas samt att drogfria förebilder lyfts fram. Det görs genom att det finns fler naturliga alkoholfria miljöer och ett brett utbud av fritids- och nöjesaktiviteter som inte förutsätter alkoholkonsumtion	
Gruppen tyckte att det här var mer relevant under	Offentliga rummet En stor del av det offentliga rummet är restaurang- och kroglivet där alkoholkonsumtion ofta står i centrum. Detta leder till att många exkluderas, men skapar också en	

förebyggande insatser, samt att det smälte ihop alldeles för mycket med nyktra mötesplatser	oacceptabel våld och övergreppsrisik. Tryggheten får lida till förmån för drogkonsumtionen. För att motverka detta krävs fler offentliga miljöer som är drogfria och trygga dygnet runt. Det krävs politiska beslut som skapar incitament för och driver en utveckling för ett helt drogfritt näringsliv som inte är beroende av alkoholförsäljning. En annan viktig del är att alla gemensamt arbetar för att göra offentligt ägda lokaler drogfria och offentlig representation drogfri. Unga måste också ges bättre möjligheter att skapa en meningsfull fritid på sina egna villkor samtidigt som det ska vara lätt att välja att dricka alkoholfritt genom att utbudet utvecklas, breddas och görs mer synligt.	
Se ovan	Nyktra mötesplatser Offentliga drogfria miljöer är en viktig komponent i att skapa bra förutsättningar för drogfrihet, men också för att inkludera och välkomna alla oavsett ålder eller förhållande till alkohol. Föreningar och andra delar av det civila samhället är exempel på aktörer som bör skapa drogfria miljöer som genom tydliga regler kring droger blir tillgängliga för alla. Hemmet är en annan plats som borde vara drogfri och varken föräldrar eller andra vuxna ska erbjuda minderåriga alkohol. Målet att skapa drogfria miljöer ska också vara utgångspunkten för alla stora allmänna arrangemang, som sportarrangemang, kulturfestivaler och stadsfester. Kommuner har ett stort ansvar för att det finns drogfria miljöer och ska därför inte	

	<i>finansiera verksamhet som inte är drogfri.</i>	
	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • att inga offentliga medel går till att finansiera alkoholkonsumtion • att föreningslivet är fritt från droger • att det finns alkoholfria fritids- och nöjesaktiviteter för alla unga med goda öppettider • att alkoholförsäljning inte förekommer i samband med idrotts- och kulturarrangemang • att god kvalité och brett utbud på alkoholfritt finns hos alla som innehar serveringstillstånd • att alla barn och unga alltid har rätt till att ha en nykter närvarande vuxen • att det inte ska vara tillåtet för vuxna att erbjuda minderåriga barn alkohol • att samhället ska arbeta för att inga unga ska konsumera alkohol eller andra droger	
Fixat lite grammatik och lagt till en mening.	Förebyggande arbete Ingen människa föds med ett behov att konsumera droger, utan konsumtionen skapas av en kultur som sprids genom omgivningen, marknadsföring och framförallt genom traditioner och normer. En utgångspunkt för att motverka alkohol och andra drogers skadeverkningar är därför att arbeta förebyggande. Det förebyggande arbetets syfte är att fler väljer	Förebyggande arbete Ingen människa föds med ett behov att konsumera droger, utan behovet skapas av en kultur som sprids genom omgivningen, marknadsföring och framförallt genom traditioner och normer. Användningen av droger hindrar en positiv samhällsutveckling, samt minskar människors möjlighet till möjlighet till frihet och deltagande. En

	bort alkohol helt, men även att ge senare alkoholdebuter och minskad alkoholkonsumtion.	utgångspunkt för att motverka alkohol och andra drogers skadeverkningar är därför att arbeta förebyggande. Det förebyggande arbetets syfte är att fler ska välja bort alkohol helt, men även att ge senare alkoholdebut och minska alkoholkonsumtionen.
Har fixat grammatik	Det förebyggande ansvaret Idag skapar kombinationen av en stark alkoholnorm och en ansvarslös alkoholindustri en ohållbar situation. Unga människor har dåliga förutsättningar att göra ett eget aktivt val om de vill börja använda alkohol eller inte. Frågan som ställs är oftast inte om, utan när en ung person ska börja använda alkohol. Samhället och politiken måste ta ansvar och agera för att förbättra förutsättningarna för unga att välja bort droger. En stor del av arbetet bör ske genom satsningar på förebyggande insatser. Dessa insatser ska utgå ifrån allas rätt till en drogfri uppväxt samt att varje individ ges goda förutsättningar att välja drogfrihet och att detta val respekteras. Det är viktigt att det förebyggande arbetet inte går ut över unga människors rättigheter. Unga ska åtnjuta samma grundlagsskydd som övriga medborgare, därför ska de inte utsättas för tvångsliknande drogtester, utan brottsmisstanke	Det förebyggande ansvaret Idag skapar kombinationen av en stark alkoholnorm och en ansvarslös alkoholindustri en ohållbar situation. Unga människor har dåliga förutsättningar att göra ett eget aktivt val ifall de vill börja använda alkohol eller ej. Frågan som ställs är oftast inte om, utan när en ung person ska börja konsumera alkohol. Samhället och politiken måste ta ansvar och förbättra förutsättningarna för unga att välja bort droger. En betydande del i att förbättra ungas förutsättningar är förebyggande insatser. Dessa insatser ska utgå ifrån allas rätt till en drogfri uppväxt, samt att varje individ ges goda förutsättningar till att välja drogfrihet och att det valet respekteras. Det är viktigt att det förebyggande arbetet inte går ut över unga människors rättigheter. Unga ska åtnjuta samma grundlagsskydd som övriga medborgare, därför ska de inte utsättas för tvångsliknande drogtester utan brottsmisstanke.
Har lagt till det här		Vuxnas ansvar

stycket då vi tyckte att det var en viktig punkt som ofta glöms bort.		Vuxna är förebilder för unga och har därmed en viktig roll i att minska ungas alkoholkonsumtion. När vuxna konsumerar alkohol i närheten av sina barn, bjuder dem på alkohol hemma eller köper ut alkohol så sätter vuxna en norm som säger att alkohol är en vital del i livet som vuxen. Alkohol försämrar ens förnuft och att dricka alkohol i barn umgänge skapar en otrygghet för barnen som inget barn ska behöva känna.
Fanns tidigare under samhälle och attityder. Har skrivit om hela texten för att göra en tydligare särskiljning mellan den och nyktre mötesplatser.		Offentliga rummet <i>Det offentliga rummet utgörs av de ytor och platser som vi gemensamt äger, skapar och formar. I bred mening kan vi räkna in allt från gator och torg till restauranger och caféer i begreppet, men även idrottsarrangemang och festivaler. Det är i det offentliga rummet som vi oftast stöter på andra människor. Det gör det till en viktig plats när det gäller att möta andra och utvecklas tillsammans.</i> <i>Tyvärr står alkoholkonsumtion ofta i vägen för just detta. För den som inte vill, kan eller får konsumera alkohol blir förekomsten av just alkohol ett hinder för att kunna delta som alla andra i det offentliga rummet. Som om inte det vore nog leder det också till våld och övergrepp som vi som samhälle inte ska acceptera. Vår trygghet får lida till förmån för drogkonsumtionen. För att motverka detta krävs det fler offentliga miljöer som är drogfria och trygga dygnet runt. I det här arbetet har kommunen ett stort</i>

		<i>ansvar för att det finns drogfria miljöer och ska därför aldrig finansiera verksamhet som inte är drogfri.</i>
Se ovan		Nyktra mötesplatser <i>Nyktra mötesplatser är en viktig komponent i att skapa bra förutsättningar för drogfrihet, men också för att inkludera och välkomna alla oavsett ålder och förhållande till alkohol. Då en av de främsta orsakerna till att unga börjar konsumera alkohol är bristen på givande fritidsaktiviteter är det viktigt att det finns ett bra utbud på detta. Kommunen behöver därför investera i ungas tillgång till nyktra mötesplatser såsom föreningsliv, fritidsgårdar, kulturevenemang och idrott.</i>
Grammatik	Drogperspektivet Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på många sätt och alkoholnormen genomsyrar hela samhället. Därför behöver ett drogperspektiv genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor och ta hänsyn till sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.	Drogperspektivet Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på ett flertal olika sätt och en stark alkoholnorm finns närvarande i hela samhället. Därför behöver ett drogperspektiv genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska därför ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor för att kunna ta hänsyn till sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.

Har lyft fram civilsamhället lite mer och lagt till ytterligare ett stycke som har ett mer tryck på att alkoholindustrin inte borde få jobba förebyggande.	Aktörer Ett framgångsrikt förebyggande arbete finansieras långsiktigt av samhället, men genomförs till stor del av det civila samhällets organisationer. Bland dessa finns många organisationer som är experter på frågorna och har en hög trovärdighet. Alkoholindustrin ska inte ges utrymme att driva förebyggande arbete. Deras drivkraft är att stärka alkoholnormen och sälja sina produkter. Det gör att när de bedriver förebyggande arbete är syftet i de flesta fall att köpa sig trovärdighet och skapa en falsk bild av sig själva som ansvarsfulla. Kampanjerna utgör dessutom oftast indirekt reklam för alkoholdrycker.	Aktörer För att uppnå ett framgångsrikt förebyggande arbete behöver samhället verka långsiktighet i arbetet och långsiktig finansiering. En nyckel för stärkt drogförebyggande arbete är det civila samhällets organisationer. Bland dessa finns många organisationer som är experter på frågorna och har en hög trovärdighet. Civilsamhället är en instans utan vinstintresse, vars drivkraft är världsförbättrande. För att stärka civilsamhällets insats i det förebyggande arbetet behöver kommunen stötta upp med resurser. I det förebyggande arbetet får inte alkoholindustrin ges utrymme. Deras drivkraft är att stärka alkoholnormen och sälja sina produkter, vilket innebär att när industrin bedriver ett förebyggande arbete är deras primära syfte att köpa sig trovärdighet och skapa en falsk bild av sig själva som ansvarsfulla. Deras förebyggande insatser utgör dessutom oftast indirekt reklam för alkoholhaltiga drycker.
Har skilt på forskning och utbildning då dessa är olika saker. Delen om forskning	Forskning och utbildning För att alkoholpolitiken ska vara effektiv behövs forskning om bland annat hur konsumtionen förändras och om vilken effekt det förebyggande arbetet har. Forskningen ska vara oberoende och inte styras eller bekostas av de som har ekonomisk vinning av att människor dricker alkohol. Skolan har ett stort ansvar i det förebyggande och	Forskning Forskning om droger skapar kunskap om mönster och utveckling av droganvändande och detta är nödvändigt för att en effektiv drogpolitik ska kunna bedrivas och utvärderas. För att forskningen ska vara oberoende och tillförlitlig får den inte styras eller bekostas av de som har ekonomisk vinning av att människor konsumerar alkohol och

har i stort skrivits om. Utbildning har mindre grammatiska förändringar	normbrytande arbetet. Skolan är en plats där unga tillbringar mycket tid och det är en självklarhet att all verksamhet kopplad dit ska vara drogfri. I skolans ansvar ligger också att förmedla saklig och normkritisk information om droger som inte bara fokuserar på medicinska aspekter utan framhåller droganvändningens ekonomiska, sociala och politiska konsekvenser. Skolan ska förespråka drogfrihet och får aldrig förutsätta att unga senare ska börja använda alkohol eller andra droger.	andra droger. Utbildning Skolan har ett stort ansvar i det förebyggande och normbrytande arbetet. Skolan är en plats där unga tillbringar mycket tid och det är en självklarhet att all verksamhet kopplad dit ska vara drogfri. Skolans ansvar innefattar att förmedla saklig och normkritisk information om droger. Denna information ska inte bara fokusera på medicinska aspekter utan också framhålla droganvändningens ekonomiska, sociala och politiska konsekvenser. Skolan ska förespråka drogfrihet och får aldrig förutsätta att unga senare ska börja använda alkohol eller andra droger.
Helt nytt stycke om tobak då detta var ett kongressbeslut.		Tobak Nikotin är en beroendeframkallande och giftig substans som finns i tobak, som bland annat innefattar snus, cigaretter och tuggtobak. Denna substans kan agera som en inkörsport till drogbruk och kan öka risken för exempelvis medicinska och ekonomiska skador på individen när det kombineras med drogbruk. När tobak används tillsammans med andra droger, såsom cannabis, kan detta förstärka ett beroende. Tobakskonsumtion kan även försvåra behandling för droganvändande.

Har formulerat om en del av kraven och lagt till några från andra delar i programmet . Har också flyttat om kraven så att dom kommer i samma ordning som texterna De kursiverade kraven kommer från samhälle och attityder	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • att samhället satsar tillräckligt med resurser på förebyggande arbete i det civila samhället • att tvångsliknande drogtestar mot unga inte används om personen inte är brottsmisstänkt • att all forskning inom alkoholområdet utförs och finansieras av oberoende aktörer utan ekonomisk vinning • att alkoholindustrin inte ges utrymme att bedriva förebyggande arbete eller påverka forskning eller utbildning • att alkoholperspektivet genomsyrar alla politikområden så att hänsyn tas till sociala aspekter och folkhälsa • att alla berörda politiker är pålästa i alkohol- och narkotikafrågor • att alla kommuner har uppdaterade drogpolitiska program • att utbildningsväsendet genomsyras av ett omfattande drogförebyggande arbete	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • att samhället ska arbeta för att inga unga ska konsumera alkohol eller andra droger • att tvångsliknande drogtestar mot unga ej får användas utan brottsmisstanke • att alla barn och unga alltid har rätt till en nykter närvarande vuxen • att det ska vara förbjudet för vuxna att erbjuda minderåriga alkohol • att drogperspektivet genomsyrar alla politiska områden så att hänsyn tas till sociala aspekter och folkhälsa • att alla berörda politiker är pålästa i alkohol- och narkotikafrågor • att alla kommuner har uppdaterade drogpolitiska program • att det finns alkoholfria fritids- och nöjesaktiviteter med goda öppettider för alla unga • att samhället satsar tillräckligt med resurser i civilsamhället öronmärkt för förebyggande arbete i det civila samhället • att allt föreningsliv är fritt från alkohol och andra droger • att all forskning inom drogområdet utförs och finansieras av oberoende aktörer som saknar ekonomiskt vinstintresse

		• att drogindustrin inte får utrymme att varken bedriva förebyggande arbete, påverka forskning eller utbildning • att utbildningsväsendet genomförs av ett drogförebyggande arbete
Har flyttat ned det i programmet	Globalt <i>Droger är inte enbart ett problem för Sverige eller för Europeiska unionen, EU. I hela världen drabbas människor av drogers negativa effekter och det är därför viktigt att drogpolitiken inte slutar vid Sveriges gränser.</i>	
Några mindre språkliga förändringar och flyttat över turismdelen till ett eget avsnitt.	Utvecklingshinder <i>Alkohol och andra droger är hinder för människors och samhällens utveckling, vilket märks extra tydligt i utvecklingsländer. Sjukdom, olyckor och sociala problem raserar liv och familjer drabbas hårt när beroende gör att inkomster spenderas på alkohol och andra droger istället för basbehoven för överlevnad. Alkohol är en av de främsta orsakerna till ohälsa och för tidig död i många av världens länder. Turistdestinationer är inget undantag. Turisters höga alkoholkonsumtion och frånvaro av ansvarskänsla vid semestrar eller andra former av resor får förödande konsekvenser för lokalbefolkningen i landet. Alkoholens roll i spridandet av HIV/AIDS, där alkoholen bidrar både till att öka smittorisken, sexuella risktaganden och förvärra symptomen,</i>	

	<i>är ytterligare ett exempel på hur droger slår hårt mot samhällsutvecklingen.</i>	
Inget ändrat	Global alkoholindustri <i>I många utvecklingsländer utan en historisk alkoholtradition saknas kunskap om hur en effektiv alkoholpolitik bedrivs och det finns ingen reglering av försäljning och marknadsföring av alkohol. Alkoholindustrin är otroligt skicklig på att utnyttja detta genom att måla upp en bild av alkoholen som en del av västerländsk framgång, välmående och rikedom. Alkoholindustrin har fått ett tolkningsföretråde och har ofta ett stort inflytande när det gäller utformning av alkoholpolitiken. Sverige måste ta ett stort ansvar att sprida den framgångsrika restriktiva alkoholpolitiken och kritiskt granska vad alkoholindustrin gör utanför Sveriges gränser.</i>	
Inget ändrat	Internationella organisationer och marknader <i>Genom EU är Sverige med och subventionerar produktionen av vin. Detta skapar en överproduktion som tidigare lett till prisdumpning av vin i utvecklingsländer. Det är inte försvarbart att på detta sätt gynna produktion av alkohol samtidigt som användningen av alkohol leder till stort lidande och kostar medlemsstaterna enorma summor varje år. Sverige ska tvärtom genom EU och andra internationella samarbetsorganisationer verka för att priset på alkohol höjs</i>	

	med målet att det ska täcka sina egna kostnader. Världshälsoorganisationen, WHO, antog våren 2010 en global strategi för att minska skadligt alkoholbruk som stödjer de restriktiva alkoholpolitiska metoder som använts i Sverige men som också på flera områden går längre än svensk alkoholpolitik. Sverige har ett åtagande och ett ansvar att bidra till att en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik står högt på agendan och får global genomslagskraft.	
Har lagt till ett par mål och formulerat om ett till två olika mål	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • att alkohol behandlas som en drog och därmed ingår som ett problem i folkhälsopolitiken • att alkohol behandlas som ett utvecklingshinder i biståndspolitiken • att skattemedel aldrig subventionerar alkohol eller alkoholproduktion • att folkhälsa ska stå över ekonomiska intressen och frihandelsavtal • att internationella samarbetsorganisationer främjar en restriktiv drogpolitik • att turismnäringen tar ansvar för att alkoholkulturen i deras verksamhet inte förs över på lokalbefolkningen och/eller skadar närsamhället och invånarna	
Har lagt till ordet exponering.	Tillgänglighet och pris Människor påverkas av sin omgivning och det är något som	Tillgänglighet, pris och

Har gjort en del språkliga justeringar	kanske speciellt gäller unga. Sambandet är ganska enkelt: när alkohol och andra droger finns nära och är lätta att få tag på används de mer och med det blir också drogskadorna större. Därför är en viktig utgångspunkt för drogpolitiken att närheten och tillgängligheten begränsas.	exponering Människor påverkas av sin omgivning och det är något som speciellt gäller unga. Sambandet är enkelt: när vi ofta blir exponerade för alkohol och andra droger, samtidigt som det är billigt och lätt att få tag på, används de mer och det förvärrar också drogskadorna. Därför är en viktig utgångspunkt för drogpolitiken att tillgängligheten, priset och exponering begränsas.
Språkliga justeringar i meningsuppbyggnader på första stycket, samt tillägg av en mening.	Tillgänglighet och monopol De politiska åtgärder som minskar tillgängligheten och närheten till droger har visat sig mest effektiva för att minska drogskadorna i samhället. Det handlar bland annat om att begränsa tiden då alkohol går att få tag på, höga åldersgränser, hårda tullregler och färre ställen där alkohol får serveras och användas. En fri marknad består av aktörer vars fokus är ökad vinst, vilket ofta sker genom ökad försäljning, vilket ligger långt ifrån samhällets intresse av minskad alkoholkonsumtion. Statligt monopol på alkoholhantering är därför en bra metod för att ta tillvara hela samhällets intressen istället för ekonomiska särintressen. Idag har Systembolaget monopol på detaljhandel av alkohol. Liknande monopol ska återinföras på partihandel, import, export och produktion av alkohol. Monopolens överordnade syfte ska vara att successivt minska alkoholkonsumtionen.	Tillgänglighet och monopol En av de tre viktigaste faktorerna för att minska drogkonsumtion är tillgänglighet. Genom att begränsa tillgängligheten på droger minskas användandet. Detta kan göras genom att höja åldersgränsen, införa hårdare tullregler, begränsa försäljningstider och begränsa var droger får säljas och konsumeras. En fri marknad består av aktörer vars fokus är ökad vinst, vilket ofta sker genom ökad försäljning, vilket ligger långt ifrån samhällets intresse av minskad alkoholkonsumtion. Statligt monopol på alkoholhantering samt begränsningar av försäljning och konsumtion i form av serveringstillstånd är därför bra metoder för att ta tillvara hela samhällets intressen istället för ekonomiska särintressen. Idag har Systembolaget monopol på detaljhandel av alkohol. Liknande monopol bör återinföras på partihandel, import, export och produktion av alkohol. Monopolets överordnade

	Minskad alkoholkonsumtion betyder minskade skador och gör att resurser istället kan användas till förbättrad välfärd. Sveriges medlemskap i EU har försämrat möjligheterna för oss att styra över vår egen alkoholpolitik. EU-länder ska inte kunna försvaga andra länders alkoholpolitik och samhället får aldrig acceptera att alkoholindustrin styr eller påverkar skatter, införselkvoter eller marknadsföringsregler.	syfte ska vara att successivt minska alkoholkonsumtionen. Minskad alkoholkonsumtion betyder minskade skador och gör att resurser istället kan användas till förbättrad välfärd. Sveriges medlemskap i EU har försämrat möjligheterna för oss att styra över vår egen alkoholpolitik. EU-länder ska inte kunna försvaga andra länders alkoholpolitik och samhället får aldrig acceptera att alkoholindustrin styr eller påverkar skatter, införselkvoter eller marknadsföringsregler.
Tog bort första meningen då den kändes opassande i dokumentet . Gjort mindre språkliga ändringar, samt lagt till sista stycket.	Försäljning och kontroll UNF har i över 40 år testat butiker och krogars ålderskontroller och resultatet är nedslående. Handeln och restaurangnäringen klarar inte sitt uppdrag och säljer regelbundet till underåriga. Systembolaget är en kontrollerad försäljningsmiljö där ålderskontrollerna kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning, inklusive folköl, ske genom Systembolaget. För att höja åldern för alkoholdebut och göra reglerna tydligare bör åldersgränsen för att köpa alkohol vara 20 år överallt. Serveringstillstånd är samhällets metod för att kontrollera att bara lämpliga uteställen/krogar/restauranger serverar alkoholdrycker. Idag bryts reglerna för servering systematiskt och metoden har havererat. Tillstånden har gått från att vara ett speciellt förtroende till att ses som en rättighet. Ett exempel på att reglerna inte fungerar är den överservering som sker och som leder till brutalt krogvåld och ett mer otryggt	Försäljning och kontroll Handeln och restaurangnäringen klarar inte sitt uppdrag och säljer regelbundet till underåriga. Systembolaget är en kontrollerad försäljningsmiljö där ålderskontroller kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning, inklusive folköl, ske genom Systembolaget. För att höja åldern för alkoholdebut och göra reglerna tydligare bör åldersgränsen för att köpa alkohol vara 20 år överallt. Serveringstillstånd är samhällets metod för att kontrollera att bara lämpliga uteställen, krogar och restauranger serverar alkoholdrycker. Idag bryts reglerna för servering systematiskt och metoden har havererat. Tillstånden har gått från att vara ett speciellt förtroende till att ses som en rättighet. Ett exempel på att reglerna inte fungerar är den överservering som sker och som leder till krogvåld och ett otryggt uteliv. Principen bör vara att serveringstillstånd ges restriktivt och att folkhälsan främjas vid beslut om serveringstillstånd.

	uteliv. Principen bör vara att serveringstillstånd ges restriktivt och att folkhälsan främjas vid beslut om serveringstillstånd. Näringslivets intressen får inte gå före alkohol- och folkhälsopolitiska mål.	Näringslivets intressen får inte gå före alkohol- och folkhälsopolitiska mål. Vi behöver ett drogfritt näringsliv som framförallt är oberoende av alkoholförsäljning. För att uppnå det behöver vi en politik som ger tydliga incitament för förändring. Vi måste som samhälle arbeta på bred front för att de offentliga miljöer som också är offentligt ägda ska vara och förbli drogfria. Slutligen måste den alkoholfria drycken bli lättare välja framför den alkoholhaltiga.
La till en mening om skatt då detta är en viktigt politisk fråga.	Pris Priset på alkohol har en direkt påverkan på hur mycket alkohol som konsumeras och detta gäller särskilt bland unga, som har mindre ekonomiska resurser. Ett högt pris på alkohol innebär att den totala konsumtionen minskar och med detta också alkoholskadorna. Skatt och minimipriser på alkohol är därför viktiga instrument för att minska användningen av alkohol och därmed skadeverkningarna. Målet med priserna bör utgå ifrån en etablerad ekonomisk princip om att en produkt ska täcka sina egna kostnader och det är alkoholen långt ifrån att göra idag	Pris Priset på alkohol har en direkt påverkan på hur mycket alkohol som konsumeras och detta gäller särskilt bland unga, som har mindre ekonomiska resurser. Ett högt pris på alkohol innebär att den totala konsumtionen minskar och med detta också alkoholskadorna. Skatt och minimipriser på alkohol är därför viktiga instrument för att minska användningen av alkohol och därmed skadeverkningarna. Skatten bör höjas samtidigt med inflationen för att det reella priset kontinuerligt ska hållas på en jämn och ökande nivå. Målet med priserna bör utgå ifrån en etablerad ekonomisk princip om att en produkt ska täcka sina egna kostnader och det är alkoholen långt ifrån att göra idag.
Bytt namn till exponering	Marknadsföring Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till	Exponering Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till

då detta är mer talande. Lagt till en mening om alkohol och livsmedel för det behövs.	alkoholprodukter befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag med konsekvensen att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholprodukter förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig. Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att reglerna efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.	alkoholprodukter befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag. Konsekvensen blir att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholprodukter förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Alkohol i livsmedel fungerar som reklam för alkohol, eller som en tidig introduktion till alkohol och ska därför inkluderas i alkohollagstiftning. Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig. Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att de efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.
Två krav har lagts till, de	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

kursiverade kommer från samhälle och attityder	• att tillgängligheten på alkohol ska minskas och vara starkt begränsad • att skatten på alkohol höjs, med det långsiktiga målet att alkoholen bär sina egna kostnader • att modellen för serveringstillstånd görs om så att folkhälsopolitiska intressen prioriteras • att alkoholservering inte sker efter 01.00 • att 20-årsgräns för köp och konsumtion av alkohol införs överallt • att Systembolagets detaljhandelsmonopol bevaras, stärks och försvaras samt innefattar försäljningen av folköl • att monopol återinförs på partihandel, import, export och produktion av alkohol • att alkoholhantering sker ansvarsfullt, utan vinstintresse och med utbildad personal • att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2 l öl, 2 l vin och 1 l sprit • att tillsynsansvariga ges möjligheter och verktyg för kontroll, uppföljning och åtgärder • att ett totalförbud på marknadsföring av alkohol införs • att självreglering aldrig ska ersätta lagstiftning av marknadsföring av alkohol	• att tillgängligheten på alkohol ska minskas och vara starkt begränsad • att alkohol i livsmedel behandlas som alkohol i lagstiftning • att Systembolagets detaljhandelsmonopol bevaras, stärks och försvaras samt innefattar försäljningen av folköl • att 20-årsgräns för köp och konsumtion av alkohol införs överallt • att skatten på alkohol höjs, med det långsiktiga målet att alkoholen bär sina egna kostnader • att alkoholskatten ska formuleras i procent • att modellen för serveringstillstånd görs om så att folkhälsopolitiska intressen prioriteras • att alkoholservering inte sker efter 01.00 • att monopol återinförs på partihandel, import, export och produktion av alkohol • att alkoholhantering sker ansvarsfullt, utan vinstintresse och med utbildad personal • att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2 l öl, 2 l vin och 1 l sprit • att tillsynsansvariga ges möjligheter och verktyg för kontroll, uppföljning och åtgärder • att ett totalförbud på marknadsföring av alkohol införs • att självreglering betraktas som en metod för alkoholindustrin att underminera lagstiftning • att inga offentliga medel går till att finansiera

		<i>alkoholkonsumtion</i> • att alkoholförsäljning inte förekommer i samband med idrotts- och kulturarrangemang • att det finns en god kvalité och ett brett, likvärdigt utbud på alkoholfritt hos alla som innehar serveringstillstånd • att alla som innehar serveringstillstånd ska uppmuntra till ickebruk av alkohol
Har flyttats ned hit		Globalt <i>Droger är inte enbart ett problem för Sverige eller för Europeiska Unionen, EU. I hela världen drabbas människor av drogers negativa effekter och det är därför viktigt att drogpolitiken inte slutar vid Sveriges gränser.</i>
Några mindre språkliga förändringar och flyttat över turismdelen till ett eget avsnitt.		<i>Utvecklingshinder</i> <i>Alkohol och andra droger är hinder för människors och samhällens utveckling, vilket märks tydligt i utvecklingsländer. Sjukdom, olyckor och sociala problem raserar liv. Familjer drabbas hårt när ett beroende bidrar till att inkomster spenderas på alkohol och andra droger istället för basbehoven för överlevnad. Alkoholen spelar stor roll i spridandet av HIV/AIDS, där den både bidrar till att öka sexuella risktaganden, öka smittorisken och förvärrar symtomen vid HIV/AIDS. I många av världens länder är alkoholen en av de främsta orsakerna till ohälsa och för tidig död.</i>

Helt nytt stycke om alkohol och turismnäringen då det var magert försök att nämna det i stycket ovanför.		Turism Turism och den höga konsumtionen av alkohol vid semester har stor inverkan på länder med stark turistnäring. Turister tar med sig ideér, normer och värderingar som påverkar destinationen de reser till. Globalisering, ekonomisk tillväxt, ökad turism och en offensiv alkoholindustri bidrar tillsammans till att fler människor dricker mer och i nya sammanhang. Alkoholens koppling till ohälsa, våld i hemmet, trafikolyckor och dålig ekonomi slår hårt mot länder med svaga sociala skyddsnät och som saknar kapacitet för ett förebyggande arbete.
Inget ändrat		Global alkoholindustri <i>I många utvecklingsländer utan historisk alkoholtradition saknas kunskap om hur en effektiv alkoholpolitik bedrivs och det finns ingen reglering av försäljning och marknadsföring av alkohol. Alkoholindustrin är skicklig på att utnyttja detta genom att måla upp en bild av alkoholen som en del av västerländsk framgång, välmående och rikedom. Alkoholindustrin har tagit tolkningsföreträde och har ofta stort inflytande när det gäller utformning av alkoholpolitiken. Sverige måste ta ett stort ansvar för att sprida sin framgångsrika och restriktiva alkoholpolitik och kritiskt granska vad alkoholindustrin gör utanför Sveriges gränser.</i>
Inga		Internationella organisationer och

ändringar		marknader <i>Genom EU är Sverige med och subventionerar produktionen av vin. Detta skapar en överproduktion som tidigare lett till prisdumpning av vin i utvecklingsländer. Det är inte försvarbart att på detta sätt gynna produktion av alkohol samtidigt som användningen av alkohol leder till stort lidande och kostar medlemsstaterna enorma summor varje år.</i>
Har lagt till ett par mål och formulerat om turismmålet till två olika mål		Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • <i>att alkohol behandlas som ett utvecklingshinder i biståndspolitiken</i> • <i>att turismnäringens alkoholkultur inte förs över på lokalbefolkningen</i> • <i>att turismnäringens alkoholkultur inte skadar närksamhället eller dess invånare</i> • <i>att skattemedel aldrig subventionerar alkohol eller alkoholproduktion</i> • <i>att internationella samarbetsorganisationer främjar en restriktiv drogpolitik</i> • <i>att alkohol behandlas som en drog och därmed ingår som ett problem i folkhälsopolitiken</i> • <i>att folkhälsa ska stå över ekonomiska intressen och frihandelsavtal</i> • <i>att EU ska anta och implementera en restriktiv drogstrategi</i> • <i>att Sverige verkar för en restriktiv drogpolitik</i>

		<i>globalt</i>
Ändrade lite språkligt och en mening.	Stöd vid missbruk Så länge det finns droganvändande så kommer det finnas missbruk och negativa skadeverkningar orsakade av det. UNF menar att ett liv i och nära ett missbruk inte är ett fritt liv. En human politik måste ha total drogfrihet som utgångspunkt. <i>En människas missbruk påverkar även de personer som finns i dennes närhet, särskilt barn och unga.</i> Behandling, stöd och rehabilitering får dock aldrig ställas emot de mer långsiktiga och effektiva åtgärder som handlar om att i förebyggande syfte minska användningen av droger.	Stöd vid missbruk Så länge det finns drogkonsumtion kommer det också finnas negativa skadeverkningar av det. <i>Ett missbruk påverkar både personen som är ett i missbruk och de som lever nära missbruket, särskilt barn och unga påverkas.</i> Ett liv i och nära ett missbruk är inte ett fritt liv. Därför måste en human politik ha total drogfrihet som utgångspunkt. Behandling, stöd och rehabilitering får dock aldrig ställas emot långsiktiga och effektiva åtgärder som handlar om att förebygga och minska användningen av droger.
Flyttade ned det ett snäpp, skrev om och döpte det till anhängigstöd.	Stödresurser <i>Att ha någon i sin närhet med ett missbruk är idag ofta förknippat med skuld och skam vilket gör det till ett tabubelagt och därmed osynligt problem i förhållande till hur utbrett det är i samhället. De professioner som jobbar nära barn och unga ska ha bra kunskap om konsekvenser av att växa upp i en missbruksmiljö. Tillräckliga resurser ska finnas för att ge det stöd som behövs för att synliggöra individen, skapa trygghet och ge möjlighet till personlig utveckling.</i>	
Vi flyttade om lite i texten för	Behandlingsgaranti För att samhället ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda	Behandlingsgaranti För att samhället ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda

bättre flöde.	bra missbruksbehandling och beroendevård krävs ökade resurser. Idag tvingas många som söker hjälp vänta länge på rätt behandling, en väntan som kan ge livsavgörande negativa konsekvenser. Samtidigt säger forskningen att det är lättast att hjälpa någon när personen själv har motivation att göra något åt sitt problem och därför måste en behandlingsgaranti införas. Utöver detta har samhället ett ansvar att ingripa och hjälpa den som genom sitt missbruk riskerar att skada sig själv eller andra.	bra missbruksbehandling och beroendevård krävs ökade resurser. Forskningen säger att det är lättast att hjälpa någon när personen själv har motivation att göra något åt sitt problem och därför måste en behandlingsgaranti införas. Idag tvingas många som söker hjälp att vänta länge på rätt behandling, en väntan som kan ge livsavgörande negativa konsekvenser. Samhället har ett ansvar att ingripa och hjälpa den som genom sitt missbruk riskerar att skada sig själv eller andra.
Lagt till ytterligare info om skadebegränsning för att tydliggöra vad det är.	Skadebegränsning Allas rätt till ett nyktert liv och rätt att få hjälp med att bryta sitt drogberoende ska vara en självklarhet och en utgångspunkt för missbruksvården. Samhället kan därför aldrig nöja sig med kortsiktiga åtgärder. De så kallade skadebegränsande behandlingsmetoderna syftar enbart till att lindra symptomen och underlättar därför fortsatt beroende utan att behandla grundproblemet, drogberoendet. Exempel på sådana insatser är utdelning av sprutor eller långvariga substitutionsbehandlingar. Skadebegränsande åtgärder måste alltid kombineras med möjlighet till behandling för att bryta drogberoendet	Skadebegränsning Allas rätt till ett nyktert liv och rätt att få hjälp med att bryta sitt drogberoende ska vara en självklarhet och en utgångspunkt för missbruksvården. Samhället kan därför aldrig nöja sig med kortsiktiga åtgärder. De skadebegränsande behandlingsmetoderna syftar enbart till att lindra symptomen och underlättar därför fortsatt beroende utan att behandla grundproblemet som lett till beroendet. Exempel på sådana insatser är utdelning av sprutor eller långvariga substitutionsbehandlingar. Skadebegränsande insatser får aldrig ske på bekostnad av annan missbruksvård eller förebyggande arbete. Därför måste alla skadebegränsande åtgärder alltid kombineras med möjlighet till behandling för att bryta drogberoendet. Olika typer av skadebegränsning har olika effekt på droganvändandet och missbrukarna. Sprututbytesprogram

		verkar ha en minimal effekt på droganvändandet i stort, men bidrar till minskad smittspridning. Substitutionsbehandlingar bidrar däremot till att människor som ber om hjälp med sitt missbruk hänvisas till ett annat beroende. Många dör till följd av överdoser på substitutionsdrogerna och dessa läcker även ut i övriga samhället. Substanser som var menade att minska riskerna för de som är beroende blir nya missbrukares primära drog. För att individen ska kunna lämna sitt missbruk och komma tillbaka till ett fritt liv är det nödvändigt att alla i behov av behandling i första hand erbjuds en nykter sådan.
Har lagt till ett helt stycke om stöd till anhöriga då vi tyckte att detta är något speciellt viktigt som saknades i programmet .		Anhörigstöd Ett missbruk påverkar anhöriga och barn och unga påverkas särskilt mycket. Anhöriga hamnar dock i skymundan bakom missbruket och får sällan det stöd de skulle behöva. I det drogförebyggande arbetet och i missbruksbehandlingen behövs därför de anhöriga inkluderas. För att uppnå detta krävs det att de professioner som arbetar inom missbruksvården har en god kunskap om stöttning av anhöriga. Då personer som lever nära ett missbruk står i skuggan av missbruket brukar det vara svårt att hitta och nå ut till dem. Fler barn och unga behöver nås och erbjudas stöd och därför krävs det en omfattande satsning på uppsökande verksamhet. En nyckel i detta är en hög kunskap bland personer som arbetar närmast barn och unga, såsom lärare och fritidspedagoger. Stödet till anhöriga ska prioriteras och

		behöver därför tillräckliga resurser för att synliggöra individen, ge det stöd som behövs, skapa trygghet och ge möjlighet till personlig utveckling.
	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • att missbruksvården utgår ifrån alla människors rätt till ett nyktert liv • att alla som arbetar nära barn och unga har kunskap om konsekvenserna av att leva nära ett missbruk • att alla barn och unga ska ha rätt till lämplig och lättillgänglig stödverksamhet • att alla som söker hjälp erbjuds behandling direkt genom att en behandlingsgaranti införs • att sprututbytesprogram och andra former av skadebegränsning aldrig används utan en tydlig koppling till behandling av beroendet	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: • att missbruksvården utgår ifrån alla människors rätt till ett nyktert liv • att alla i behov av missbruksvård i första hand erbjuds nykter behandling • att alla som söker hjälp erbjuds behandling direkt genom att en behandlingsgaranti införs • att sprututbytesprogram och andra former av skadebegränsning aldrig får användas utan en tydlig koppling till behandling av beroendet • att skadebegränsande insatser aldrig får ske på bekostnad av annan missbruksvård och drogförebyggande insatser • att alla som arbetar nära barn och unga ska ha kunskap om konsekvenserna av att leva nära ett missbruk • att alla barn och unga ska ha rätt till uppsökande, lättillgänglig och lämplig stödverksamhet
Kapade texten rejält då den upplevdes som onödig	Andra droger Alkohol är en laglig drog medan många andra droger är olagliga – narkotikaklassade nationellt eller genom internationella fördrag – vad gäller bruk, försäljning och köp. Till detta	Knark De flesta droger är olagliga och narkotikaklassade. Till detta kommer nya syntetiska droger hunnit klassas som narkotika. Det behövs kommunikation och utbildning om skadorna samt

blandat med saker som ändå nämns någon annanstans	kommer nya syntetiska droger som är lika berusande, beroendeframkallande och giftiga men som inte alltid hunnit klassas som narkotika. I dagens samhälle, i synnerhet bland unga, finns en glorifierad och mystifierad bild av vissa typer av olagliga droger och en okunskap om den negativa påverkan drogerna har på individ och samhälle. Detta måste bemötas med en saklig, tydlig och kunskapsbaserad debatt. Det behövs även kommunikation och utbildning om skadorna samt effektiva åtgärder för att stoppa konsumtionen. Det är tydligt att legalisering inte kommer minska droganvändning och att ett starkt förebyggande arbete är det som har effekt. Att droger brukas är ett problem för hela samhället och därför måste hela samhället vara målgrupp för de informationsinsatser och förebyggande åtgärder som görs. Den kunskap som sprids måste vara saklig och korrekt.	effektiva åtgärder för att stoppa konsumtionen.
Vi upplevde att detta var ett nödvändigt.		Legalisering och avkriminalisering Legalisering och avkriminalisering som verktyg för att minska droganvändande och/eller skador orsakade av droger och droganvändande har i många fall visat sig vara kontraproduktiva. Metoderna leder till en större och en mer organiserad marknad, en större tillgänglighet och mer exponering. Samtidigt som det gör droger och användandet av dessa mer accepterat. Detta i sin tur leder till ett större droganvändande vilket även bidrar till fler alkoholrelaterade skador.

		De metoder som fungerar för att minska drogskador är större satsningar på missbruksvård och de som arbetar med droganvändandet. I de fall där avkriminalisering har lett till en minskning av av drogrelaterade skador har detta varit trots avkriminaliseringen snarare än på grund av den, då de har varit utförda i samband med förhöjda satsningar.
Har gjort mindre språkliga förändringar	Familjeklassificering UNF motsätter sig alla indelningar i lätta och tunga droger då alla droger orsakar stora skador på både individ och samhälle. Allt bruk och försäljning av narkotika bör förbli olagligt för att hålla nere användandet och därmed skadeverkningarna. Det dyker löpande upp nya syntetiska preparat som ofta säljs på nätet, vilket i folkmun slarvigt kallas nätdroger. Innan de hinner klassas som narkotika är de lagliga trots att de orsakar lika mycket skada som redan narkotikaklassade preparat. För att underlätta arbetet med att narkotikaklassa syntetiska preparat ska de familjeklassas. Det innebär att existerande preparat och preparat som ännu inte finns på marknaden som är släkt med varandra (alltså har liknande molekylopsättningar) alla blir narkotikaklassade samtidigt och därmed olagliga.	Familjeklassificering UNF motsätter sig alla indelningar i lätta och tunga droger då alla droger orsakar stora skador på både individ och samhälle. Allt bruk och försäljning av narkotika bör förbli olagligt för att hålla nere användningen och därmed skadeverkningarna. Det dyker löpande upp nya syntetiska droger och innan de hinner klassas som narkotika är de lagliga trots att de orsakar lika mycket skada som narkotikaklassade preparat. För att underlätta arbetet med att narkotikaklassa syntetiska preparat ska de familjeklassas. Det innebär att existerande preparat och preparat som ännu inte finns på marknaden som har liknande molekylopsättningar narkotikaklassas samtidigt och därmed blir olagliga.
Första meningar upplevdes som ytterst	Läkemedelsbehandling Alkohol och många andra droger användes från början som läkemedel men övergick sedan till rena berusningsdroger. Att använda droger som en del av sjukvården är i sig inte fel och	Läkemedelsbehandling Att använda droger som en del av sjukvården är i sig inte fel och därför bör droger fortsättningsvis kunna användas till detta. Narkotikaklassade läkemedel som är ordinerade av läkare ska

överflödig. Några språkliga justeringar.	därför bör droger fortsättningsvis kunna användas till detta. Narkotikaklassade läkemedel som är ordinerad av läkare ska vara lagligt så länge den håller sig inom läkares ordination och läkarna följer de riktlinjer som finns, utskrivningen måste även ske ansvarsfullt. Kontroll och tillsyn måste utövas för att säkerställa att rätt person får rätt dos av rätt preparat under rätt tidsperiod.	vara lagligt så länge det håller sig inom läkares ordination och läkarna följer de riktlinjer som finns, utskrivningen måste även ske ansvarsfullt. Kontroll och tillsyn måste utövas för att säkerställa att rätt person får rätt dos av rätt preparat under rätt tidsperiod.
Styrkte meningar som upplevdes som onödiga och lade till ytterligare ett stycke.	Cannabis Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som drivs på inte minst av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och som menar att den nuvarande politik är en förbudspolitik som straffar missbrukare och står i motsats till god missbruksvård. De försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och legalisering. UNF vill ha en restriktiv och forskningsbaserad politik som värnar missbrukaren och en god vård. Precis som alla andra droger orsakar cannabis skador på både individ och samhället och en ökad tillgänglighet skulle leda till en ökning av dessa skador. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och individens välbefinnande med särskild hänsyn om de som brukar eller riskerar att börja bruka cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande	Cannabis Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som bland annat drivs av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och legalisering. Cannabis förminskar förmågan att tänka nyanserat och nytt, framförallt hos unga användare vars hjärna inte är färdigutvecklad. Detta och substansens högre popularitet jämfört med annan narkotika innebär att förebyggande insatser mot cannabis är extra viktiga för att motverka en passivisering av samhället och särskilt de unga. Liksom andra droger orsakar cannabis skador på både individen och samhället. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och välbefinnande med särskild hänsyn till de som brukar eller riskerar att börja

	arbete är istället viktiga satsningar för att minska skador av cannabis.	bruka cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande arbete är viktiga satsningar för att minska skador av cannabis. Avkriminaliseringen av cannabis används ofta som en metod av cannabisindustrin för att normalisera cannabisbruk. Även att cannabinoider eller delar av dem, används i läkemedel används som grund för att bedriva opinionsbildande arbete för att normalisera cannabisbruk.

Förslag på bildningssystem 2017 – 2019 (punkt 9, bilaga § 14:34)

Bakgrund

På förbundsstyrelsemötet i januari diskuterade förbundsstyrelsen förändringar av UNF:s bildningssystem. Utifrån dessa diskussioner och de omröstningar som genomfördes då har jag sammanställt ett utkast på bildningssystem, som kan ses, exklusive ledarskapskursen, i bilaga 1.

Utkastet är vår tolkning av förbundsstyrelsens vilja, samt *mindre* justeringar av mer redaktionell/förtydligande karaktär. Det är alltså inte representativt för personliga åsikter.

Kongressförfest

Underlaget kommer att på något sätt behandlas och diskuteras under kongressförfesten. Då handlingsstopp är innan kongressförfesten kan vi inte lämna en skriftlig rapport om hur församlingen såg på bildningssystemet; detta kommer istället att återges muntligen under mötet.

Frågan om ledarskapskurs

Förbundsstyrelsen valde att under januarimötet föreslå till kongressen att instifta en ledarskapskurs på lokal nivå. Detta har sedan behandlats av bildningsledare och kansli för att se hur den bäst skulle passa in i bildningssystemet. Vi har landat i två olika modeller för hur denna kurs skulle kunna se ut och vilken roll den skulle kunna ta i bildningssystemet.

De olika förslagen återfinns i bilaga 2. Den första modellen innebär att ledarskapskursen läggs in som ett mellansteg mellan UNF:aren och Specialisterna. Detta för att skapa en mer verksamhetsorienterad ”brygga” mellan UNF:aren som är mer orienterad gentemot gemenskap och Specialisten som är mer orienterad gentemot ideologi och sakkunskap. Därmed blir också bildningsresan i UNF längre – med fyra ”steg” från UNF:aren, upp till Ledaren, vidare till Specialisten och till slut till Höjdaren. Detta förslag innehåller också tre olika inriktningar på Ledaren.

Den andra modellen är att göra ledarskapskursen organisatoriskt parallell till Specialisterna. Bildningsresan blir således inte lika lång och det finns heller inte en lika tydlig koppling mellan gemenskap – verksamhet – sakkunskap. Bildningssystemet blir dock mer lättöverskådligt och mer dynamiskt med denna modell, med färre steg för medlemmar att gå igenom och enklare för distrikt att anpassa efter vad de tycker behövs just nu.

En fördjupad muntlig dragning av de olika modellerna kommer göras under mötet.

Förslag på process

Då frågan om bildningssystemet i övrigt är längre kommen i processen än frågan om ledarskapskurs, föreslår jag en lite okonventionell mötesprocess, då vi delar upp diskussion och beslut i två etapper:

A1 Föredragning av punkten, inklusive sammandrag av kongressförfestens diskussioner men exklusive frågan om ledarskapskurs.

A2 Diskussion om utkastet till bildningssystem, exklusive frågan om ledarskapskurs.

A3 Beslut om att anta (med eventuella ändringar) utkastet till bildningssystem som förslag till kongressen eller återremittera utkastet i sin helhet till förbundsstyrelsens möte i maj, exklusive frågan om ledarskapskurs.

B1 Föredragning av ledarskapskursens utformning, inklusive sammandrag av kongressförfestens diskussioner.

B2 Diskussion om de olika utformningarna av ledarskapskurser.

B3 Beslut om att anta (med eventuella ändringar) en av de två modellerna för ledarskapskurs som en del av förslaget till bildningssystem, alternativt återremittera till förbundsstyrelsens möte i maj.

Förslag på beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

(1) att anta utkastet till bildningssystem (med gjorda ändringar) som förbundsstyrelsens förslag på bildningssystem till kongressen 2017,

alternativt att återremittera frågan om förslag till bildningssystem till förbundsstyrelsens möte i maj 2017.

(2) att anta modell 1 (med gjorda ändringar) som del av förbundsstyrelsens förslag på bildningssystem till kongressen 2017,

alternativt att anta modell 2 (med gjorda ändringar) som del av förbundsstyrelsens förslag på bildningssystem till kongressen 2017,

alternativt att återremittera frågan om förslag till ledarskapsutbildning på lokal nivå till förbundsstyrelsens möte i maj 2017.

Utkast på bildningssystem (punkt 9, bilaga § 14:35)

2015

Bildningssystem

Antaget vid UNF:s kongress i Göteborg

2009

Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011

Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013

Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015

Inledning

UNF är en folkrörelse som präglas av tydliga folkbildningsideal. Det innebär att medlemmar ska kunna förverkliga sina idéer; gå från idé till verklighet. Idealet utgår också ifrån att ambitionen är och ska vara hög. UNF ska lyfta sina medlemmar och med det låta dem växa, både i sig själva och i sin förmåga.

Ur UNF:s vision har ett bildningsuppdrag hämtats och formulerats. Detta tillsammans med några principer och en värdegrund för folkbildning utgör grunden för allt bildningsarbete som UNF bedriver.

Detta bildningssystem är till för att sätta ramarna för detta arbete.

Vision

En demokratisk och solidarisk värld fri från droger.

Bildningsuppdrag

UNF är en samhällsbyggande organisation där alla unga människor är välkomna att i gemenskap och utifrån sig själv växa och utvecklas. UNF ägnar sig åt folkbildning för att medlemmar ska få mötas på jämlika grunder, inhämta kunskap och med det bli aktiva och engagerade medborgare.

Folkbildningens värdegrund

Utifrån tre viktiga perspektiv definieras UNF:s syn på folkbildning.

2017

Bildningssystem

Antaget vid UNF:s kongress i Göteborg

2009

Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011

Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013

Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015

Reviderat vid UNF:s kongress i Karlstad 2017

Inledning

UNF är en folkrörelse som präglas av tydliga folkbildningsideal. Det innebär att medlemmar ska kunna förverkliga sina idéer; gå från idé till verklighet. Idealet utgår också ifrån att ambitionen är och ska vara hög. UNF ska lyfta sina medlemmar och med det låta dem växa, både i sig själva och i sin förmåga.

Ur UNF:s vision har ett bildningsuppdrag hämtats och formulerats. Detta tillsammans med några principer och en värdegrund för folkbildning utgör grunden för allt bildningsarbete som UNF bedriver.

Detta bildningssystem är till för att sätta ramarna för detta arbete.

Vision

En demokratisk och solidarisk värld fri från droger.

Bildningsuppdrag

UNF är en samhällsbyggande organisation där alla unga människor är välkomna att i gemenskap och utifrån sig själv växa och utvecklas. UNF ägnar sig åt folkbildning för att medlemmar ska få mötas på jämlika grunder, inhämta kunskap och med det bli aktiva och engagerade medborgare.

Folkbildningens värdegrund

Utifrån tre viktiga perspektiv definieras UNF:s syn på folkbildning.

Mötet

Folkbildning uppstår i ett möte mellan människor som tillsammans skapar bildning. Mötet uppstår i sin tur ur frivillighet och tar sin utgångspunkt i övertygelsen om varje människas egen förmåga att bidra till en social, gemensam och individuell utveckling. Folkbildning är föränderlig och skiftande över tid; motsatt idén om att det finns ett fast facit.

Jämlikheten

Folkbildningen bygger på en jämlik syn på människan där varje individs kompetens tas tillvara. Något som tar sig uttryck i att deltagare använder sin reella möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt; motsatt en auktoritär utbildning.

Kunskapen

Folkbildningen skapas i en sammansättning av teoretisk, erfarenhetsmässig och praktisk kunskap. Synen på kunskap är att den är föränderlig och beroende av deltagares olika erfarenheter, perspektiv och värderingar; motsatt en statisk syn på kunskap.

Folkbildningens perspektiv ska genomsyra all verksamhet, som därmed ingår i UNF:s folkbildningsarbete, i syfte att uppnå vårt bildningsuppdrag.

Principer för UNF:s bildningsverksamhet

UNF:s bildningsverksamhet tar sin utgångspunkt ur olika principer.

Medlemmens utveckling i fokus

UNF:s bildningsarbete motiveras genom bildningsuppdraget. Där finns ett tydligt fokus på att verksamheten i första hand ska få medlemmar att växa på egna villkor och i gemenskap. Först i andra hand är målet att stärka organisationen genom att få fler och

bättre förberedda ledare, politiker, vänner, opinionsbildare och medborgare.

Mötet

Folkbildning uppstår i ett möte mellan människor som tillsammans skapar bildning. Mötet uppstår i sin tur ur frivillighet och tar sin utgångspunkt i övertygelsen om varje människas egen förmåga att bidra till en social, gemensam och individuell utveckling. Folkbildning är föränderlig och skiftande över tid; motsatt idén om att det finns ett fast facit.

Jämlikheten

Folkbildningen bygger på en jämlik syn på människan där varje individs kompetens tas tillvara. Något som tar sig uttryck i att deltagare använder sin reella möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt; motsatt en auktoritär utbildning.

Kunskapen

Folkbildningen skapas i en sammansättning av teoretisk, erfarenhetsmässig och praktisk kunskap. Synen på kunskap är att den är föränderlig och beroende av deltagares olika erfarenheter, perspektiv och värderingar; motsatt en statisk syn på kunskap.

Folkbildningens perspektiv ska genomsyra all verksamhet, som därmed ingår i UNF:s folkbildningsarbete, i syfte att uppnå vårt bildningsuppdrag.

Principer för UNF:s bildningsverksamhet

UNF:s bildningsverksamhet tar sin utgångspunkt ur olika principer.

Medlemmens utveckling i fokus

UNF:s bildningsarbete motiveras genom bildningsuppdraget. Där finns ett tydligt fokus på att verksamheten i första hand ska få medlemmar att växa på egna villkor och i gemenskap. Först i andra hand är målet att stärka organisationen genom att få fler och

bättre förberedda ledare, politiker, vänner, opinionsbildare och medborgare.

Skilt från formell utbildning

UNF:s bildningsarbete ska i första hand ses som något som är särskilt från den formella utbildning som finns i grundskola och under vidare studier. UNF:s bildningsarbete står för andra värderingar och ska beskrivas och bedrivs utan att förknippas med skolan. UNF undviker ord och metoder som påminner om formell utbildning, som exempelvis ”betyg” och ”lektion”. Istället strävar vi efter att använda begrepp och metoder som tydligare relaterar till UNF:s idéer om folkbildning, som exempelvis ”erfarenhetsutbyten” och ”bildning”.

Frihet i skapandet

UNF tror att bildningens innehåll inte bara kan läsas in, utan att bildning skapas genom att få erfarenheter av praktisk handling, diskussion och upplevelser. Det viktigaste med bildningsverksamheten tycker vi därför är hur det görs, snarare än vad som görs. Att säkerställa kvalitet gör UNF genom att använda folkbildning som metod.

UNF:s bildningssystem

Tydlighet och långsiktighet är viktigt för att UNF som rörelse ska kunna skapa och behålla förståelse för olika delar i bildningsverksamheten. För att skapa denna tydlighet och förståelse hos medlemmar, föreningar och distrikt i hur de kan utvecklas och arbeta med bildning beskrivs här UNF-förbundets bildningsverksamhet i ett system.

Skilt från formell utbildning

UNF:s bildningsarbete ska i första hand ses som något som är särskilt från den formella utbildning som finns i grundskola och under vidare studier. UNF:s bildningsarbete står för andra värderingar och ska beskrivas och bedrivs utan att förknippas med skolan. UNF undviker ord och metoder som påminner om formell utbildning, som exempelvis ”betyg” och ”lektion”. Istället strävar vi efter att använda begrepp och metoder som tydligare relaterar till UNF:s idéer om folkbildning, som exempelvis ”erfarenhetsutbyten” och ”bildning”.

Frihet i skapandet

UNF tror att bildningens innehåll inte bara kan läsas in, utan att bildning skapas genom att få erfarenheter av praktisk handling, diskussion och upplevelser. Det viktigaste med bildningsverksamheten tycker vi därför är hur det görs, snarare än vad som görs. Att säkerställa kvalitet gör UNF genom att använda folkbildning som metod.

UNF:s bildningssystem

Tydlighet och långsiktighet är viktigt för att UNF som rörelse ska kunna skapa och behålla förståelse för olika delar i bildningsverksamheten. För att skapa denna tydlighet och förståelse hos medlemmar, föreningar och distrikt i hur de kan utvecklas och arbeta med bildning beskrivs här UNF-förbundets bildningsverksamhet i ett system.

Bild över UNF:s bildningssystem

FÖRBUNDSNIVÅ

- Höjdaren Globalt
- Höjdaren Förebygg
- Höjdaren Socialt

- Höjdaren Förebygg
- Kamratstödsresa
- Distriktsstyrelsesamling (DSS)
- Distriktsordförandesamling
- Förbundssamling

PÅ UPPDRAG AV FÖRBUNDET

- Specialisten Globalt
- Specialisten Förebygg
- Specialisten Socialt
- Specialisten Droppolitik

- Folkbildaren

FÖRENING- & DISTRIKTSNIVÅ

- UNF:aren
- UNF:aren Avancerad
- Föreningsstyrelsesamling (FSS)
- Egna koncept

Bild över UNF:s bildningssystem FÖRBUNDSNIVÅ

- Höjdaren
- Kamratstödsresa
- Distriktsstyrelsesamling (DSS)
- Distriktsordförandesamling
- Förbundssamling

DISTRIKTSNIVÅ

- Specialisten Droppolitik
- Specialisten Förebygg
- Specialisten Globalt
- Specialisten Socialt
- Ledaren
- UNF:aren
- Föreningsstyrelsesamling (FSS)
- Egna koncept

FÖRENINGSNIVÅ

- Egen bildningsverksamhet

Förenings- & distriktsnivå

UNF:aren

UNF:s grundutbildning riktar sig till alla nya medlemmar. Utgångspunkten är att alla medlemmar ska få resonera och få förståelse för UNF:s uppbyggnad, ideologi och olika verksamhetsområden.

Deltagarna ska också lära sig om UNF:s grundsatser. Syftet är att deltagarna får en förståelse för varför UNF finns.

UNF:aren- Avancerad

Utbildningen bygger på UNF:aren och riktar sig till de medlemmar som vill fördjupa sina kunskaper och sitt engagemang i organisationen. Den låter deltagarna fördjupa sig i UNF:s verksamhetsområden, ideologi och organisationsuppbyggnad. Syftet är att deltagarna ska få utforska UNF och hitta hur de vill utveckla sitt fortsatta engagemang inom UNF.

Föreningsstyrelsesamling (FSS)

Föreningsstyrelsesamlingar har som syfte att samla distriktets föreningsstyrelser. En viktig del av konceptet är att styrelserna träffas och delar med sig av sina idéer, sin verksamhet, sina planer och mål. Det finns även en del i föreningsstyrelsesamlingarna att föreningsstyrelserna ska få bildning i deras styrelsearbete och styrelseposter. En annan del är att föreningsstyrelserna ska få en känsla av det stora och spännande med att vara medlem i UNF. Samlingarnas avslut är också en stor del i hela konceptet då det lämnas utrymme att planera den kommande verksamheten i föreningen.

Egna koncept

Distrikt och föreningar har stor frihet att

arrangera egna koncept för att skapa mer medlemsrelevant bildningsverksamhet. Exempel kan vara att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF.

Distriktsnivå

UNF:aren

UNF:s grundutbildning riktar sig till nya medlemmar. Utgångspunkten är att alla medlemmar ska få resonera och få förståelse för UNF. Syftet är att deltagarna får en förståelse för varför UNF finns, hur man kan engagera sig i UNF och börja bilda relationer inom organisationen.

Föreningsstyrelsesamling (FSS)

Föreningsstyrelsesamlingar har som syfte att samla distriktets föreningsstyrelser. En viktig del av konceptet är att styrelserna träffas och delar med sig av sina idéer, sin verksamhet, sina planer och mål. Det finns även en del i föreningsstyrelsesamlingarna att föreningsstyrelserna ska få bildning i deras styrelsearbete och styrelseposter. En annan del är att föreningsstyrelserna ska få en känsla av det stora och spännande med att vara medlem i UNF. Samlingarnas avslut är också en stor del i hela konceptet då det lämnas utrymme att planera den kommande verksamheten i föreningen.

Egna koncept

Distrikt har stor frihet att arrangera egna koncept för att skapa mer medlemsrelevant bildningsverksamhet. Exempel kan vara att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i

bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF.

På uppdrag av förbundet

Specialisten - socialt, förebygg, drogpolitik, globalt samt Folkbildaren

Specialisterna och Folkbildaren ger djupare kunskap och praktiska exempel från UNF:s verksamhetsområden. Under utbildningarna skapas olika sorters kunskap av och för deltagarna som skapar förståelse och idéer om hur och varför UNF arbetar med området. Syftet är att deltagarna får förutsättningar att skapa och utveckla verksamhet utifrån utbildningens innehåll.

Genomförande och ansvarsfördelning

För att säkerställa att Specialisterna och Folkbildaren genomförs har förbundet i uppdrag att se till att dessa utbildningar arrangeras vid intresse och behov men minst en per område och år.

Utbildningarna ska ske på uppdrag av förbundet, men arrangeras av distrikt, föreningar eller en grupp av medlemmar. I detta arbete ska förbundet tillhandahålla tillräckliga resurser och vara stöd för genomförande, men ansvaret delegeras till arrangörerna.

Förbunds nivå

Höjdaren - inom våra områden

UNF:s högsta utbildning inom socialt, förebygg, drogpolitik och globalt är Höjdaren. Utbildningarna anordnas av förbundet. Varje utbildning genomförs med minst tre steg under en termin. För att få gå utbildningen ska personen ha genomgått Specialisten inom samma område eller ha motsvarande kunskaper. Utbildningen ska både relatera till och

bjuda in forskarvärlden samt göra nedslag i praktiken och se verksamhet i verkligheten. Långsiktigt efterarbete ska alltid tydligt innefattas i utbildningarna. Syftet är att utveckla och bilda medlemmar som kan axla ledande roller inom UNF eller på andra sätt bidra till organisationens utveckling.

Utbildningarna genomförs en per termin, roterande så att varje område kommer tillbaka efter två år.

Specialisten - socialt, förebygg, drogpolitik, globalt

Specialisterna ger djupare kunskap och praktiska exempel från UNF:s verksamhetsområden. Under utbildningarna skapas olika sorters kunskap av och för deltagarna som skapar förståelse och idéer om hur och varför UNF arbetar med området. Syftet är att deltagarna får förutsättningar att skapa och utveckla verksamhet utifrån utbildningens innehåll.

Ledaren

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Förbunds nivå

Höjdaren

UNF:s högsta utbildning är Höjdaren. Utbildningarna anordnas av förbundet. För att få gå utbildningen ska personen ha genomgått Specialisten inom samma område eller ha motsvarande kunskaper. Utbildningen ska både relatera till och bjuda in forskarvärlden samt göra nedslag i praktiken och se verksamhet i verkligheten. Långsiktigt efterarbete ska alltid tydligt innefattas i utbildningarna. Syftet är att utveckla och bilda medlemmar som kan axla ledande roller inom UNF eller på andra sätt bidra till organisationens utveckling.

Förbundsarrangerade samlingar

För att stimulera förbundets utveckling och stärka olika förtroendevalda i sina roller anordnar förbundet återkommande följande samlingar:

- Distriktsstyrelsesamlingar - varje år ordnas samling för distriktsstyrelser.
- Förbundssamlingar - årligen ordnas en samling för att diskutera frågor som är intressanta för att utveckla UNF som förbund.
- Distriktsordförandesamlingar - genom ett nätverk hålls DO-samlingar.

Kamratstödsresa

Kamratstödsresor riktar sig både till medlemmar som levt eller lever nära missbruksproblematik, samt andra medlemmar som är intresserade av kamratstödsfrågor. Under resan får deltagarna lära sig mer om kamratstödsarbete och arbeta med sig själva på ett djupare plan. Detta kombineras med någon form av

utmanande aktivitet. Förbundet genomför årligen minst en kamratstödsresa.

Egna koncept

Förbundet har möjlighet att i begränsad omfattning varje termin arrangera och testa nya konceptutbildningar. Exempel kan vara att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF och testa koncept som kan komma att bli en permanent del av UNF:s bildning.

Förbundsarrangerade samlingar

För att stimulera förbundets utveckling och stärka olika förtroendevalda i sina roller anordnar förbundet återkommande följande samlingar:

- Distriktsstyrelsesamlingar - varje år ordnas samling för distriktsstyrelser.
- Förbundssamlingar - ordnas för att diskutera frågor som är intressanta för att utveckla UNF som förbund.
- Distriktsordförandesamlingar - genom ett nätverk hålls DO-samlingar.

Kamratstödsresa

Kamratstödsresor riktar sig både till medlemmar som levt eller lever nära missbruksproblematik, samt andra medlemmar som är intresserade av kamratstödsfrågor. Under resan får deltagarna lära sig mer om kamratstödsarbete och arbeta med sig själva på ett djupare plan. Detta kombineras med någon form av

utmanande aktivitet. Förbundet genomför årligen minst en kamratstödsresa.

Övriga delar i systemet

Samlingar

En samling definieras av att uppgiften den fyller är att skapa en mötesplats och kontaktyta för medlemmar som har liknande utmaningar, situationer och intressen. Samlingarna är centrala för att skapa mötesplatser och låta medlemmar få möjlighet att växa och utvecklas i gemenskap med syfte att låta UNF utveckla sin verksamhet utifrån lokala initiativ och engagemang.

Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet – NBV

NBV är UNF:s och nykterhetsrörelsens egna studieförbund och en viktig samarbetspartner i folkbildningsarbetet. UNF:s medlemmar kan genom NBV genomföra studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning. Dessa samarbeten syftar till att ge UNF resurser i form av till exempel hjälp med material, utbildningar och andra former av stöd samtidigt som det stärker NBV och deras möjlighet att arbeta för nykter folkbildning.

Bilda dig

Förbundet ansvarar för att en databas med möjliga pass inom våra utbildningar hålls uppdaterad och öppnar upp det för spridning. Den som genomför bildningsverksamhet kan fritt använda och komponera de delar den vill och de ska ses som inspiration i att skapa bra verksamhet.

Generell standard

Förbundet ska upprätta en generell

standard för utbildningar som genomförs inom förbundets ramar. I detta innefattas bland annat ramar för tidsplanering, kursintyg, inbjudningar, exempel på utvärdering samt praktiska verktyg för ledare och arrangörer.

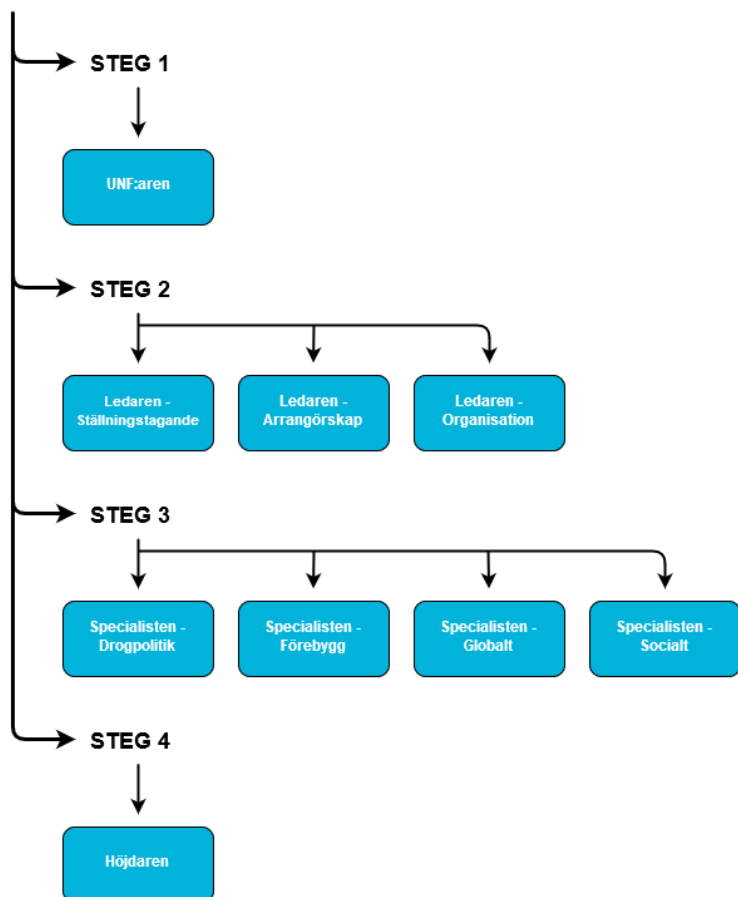
Föreningsnivå

Egen bildningsverksamhet

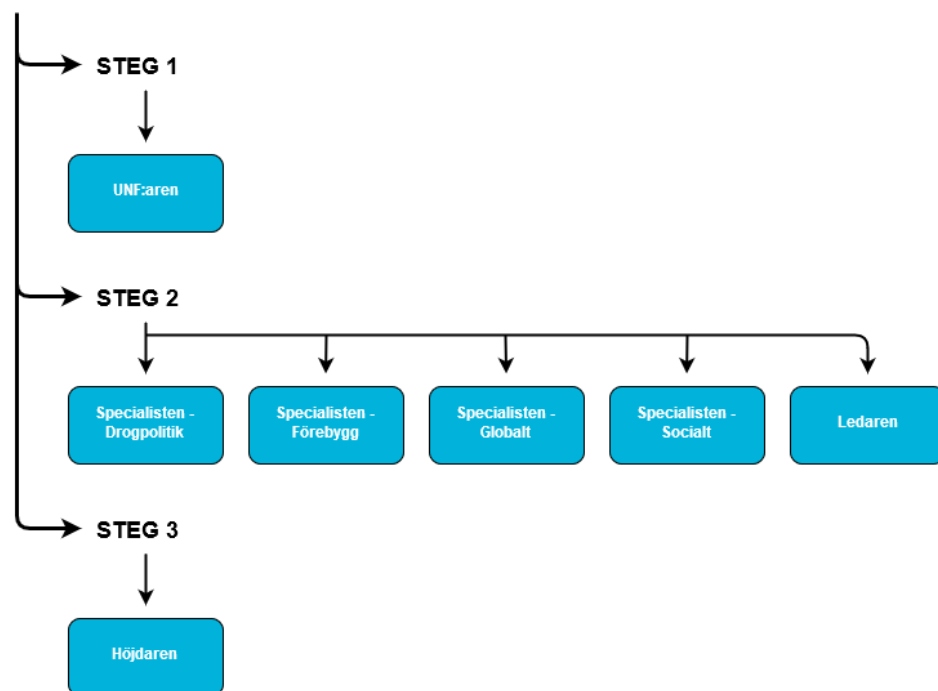
Föreningar som vill genomföra verksamhetsnära bildningsverksamhet förordas göra det i samverkan med NBV, där studieplaner och verksamhetsformer kan skraddarsys till att passa föreningens förutsättningar och generella verksamhet. NBV är UNF:s studieförbund och en viktig samarbetspartner i folkbildningsarbetet. UNF:s medlemmar kan genom NBV genomföra studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning. Dessa samarbeten syftar till att ge UNF resurser i form av till exempel hjälp med material, utbildningar och andra former av stöd samtidigt som det stärker NBV och deras möjlighet att arbeta för nykter folkbildning.

Bilaga 2: Ledarskapsmodeller

Modell 1: Ledarskapskursen, med inriktningar, som mellansteg

Modell 2: Ledarskapskurs som parallell med Specialisterna

Jämlikhetsbokslutet 2015 & 2016 2.0 (punkt 9, bilaga § 14:36)

På januarimötet 2016 fick förbundssekreteraren, som för bokens räkning reserverade sig mot jämlikhetsbokslutet på kongressen 2015, det eminenta uppdraget att sammanställa jämlikhetsbokslutet.

Bakgrund

Nog för att jämlikhet är eftersträvarsvårt så är detta inte i närheten av ett jämlikhetsbokslut utan snarare en mätning av antal medlemmar med olika sociala kön. Ett jämlikhetsbokslut hade kunnat innefatta bland annat människor som bor på landsbygden eller i tätort, människor som är födda i Sverige eller utomlands eller människor som lever med en funktionsnedsättning och de som inte gör det, människor med olika sexuella läggningar.

Analys

Vad gäller 2016 så är det i åldersfördelningen tydligt att vi har problem med att engagera medlemmar i styrelser hela cykeln, från frö till blomma. Dock bör också lyftas att styrelseformen självklart inte är för alla. Om en jämför 16-18 och 22-25 mot 19-21 bland våra distriktsstyrelser så är det tydligt att något händer vid 19-21 som inte engagerar lika mycket.

Föreningssekreterare fortsätter vara den mest ojämlika posten bland föreningsstyrelser däremot med en procent mot en mer jämställd post. Distriktsordförande och vice distriktsordförande har 2016 de tydligaste motsatserna och de ojämnaste fördelningarna i en sorts maktspegel.

En bör också notera alla vår JUNIS som sitter som föreningsstyrelseledamot i en förening.

Slutsats

Det här kommer nog förmodligen låta kontroversiellt. Men min starkaste åsikt är att detta bokslut inte bör finnas. Har vi en bred verksamhet så får vi en bred medlemsbas, och det här går otroligt nog att göra utan att göra en systematisk uppdelning av våra medlemmar. Att ha någon slags checklista kring intersektionalitet känns jävligt ofräscht och inte som en del av 2017. Frågan vi bör ställa är inte bara varför vi har en intersektionell modell utan också hur och varför vi bör jobba med densamma.

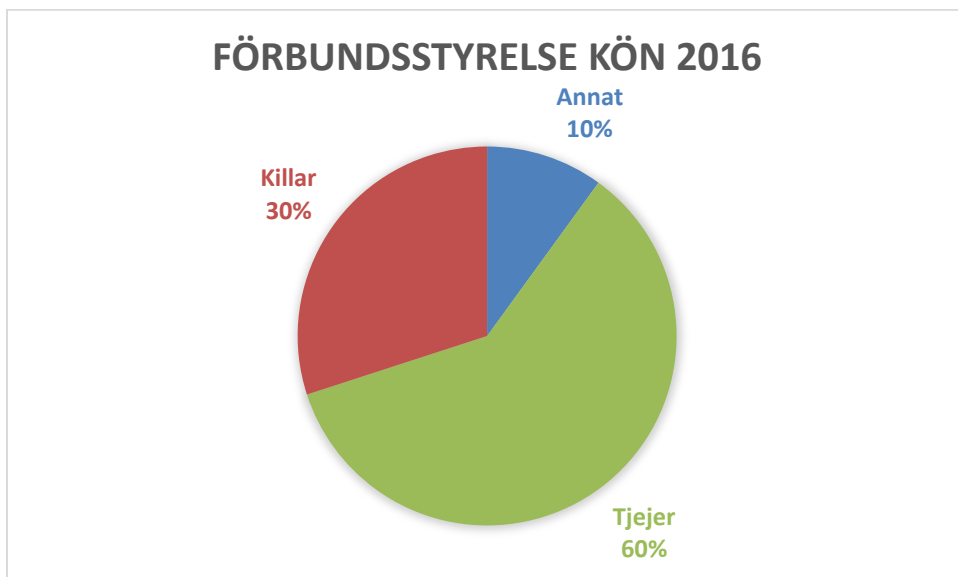
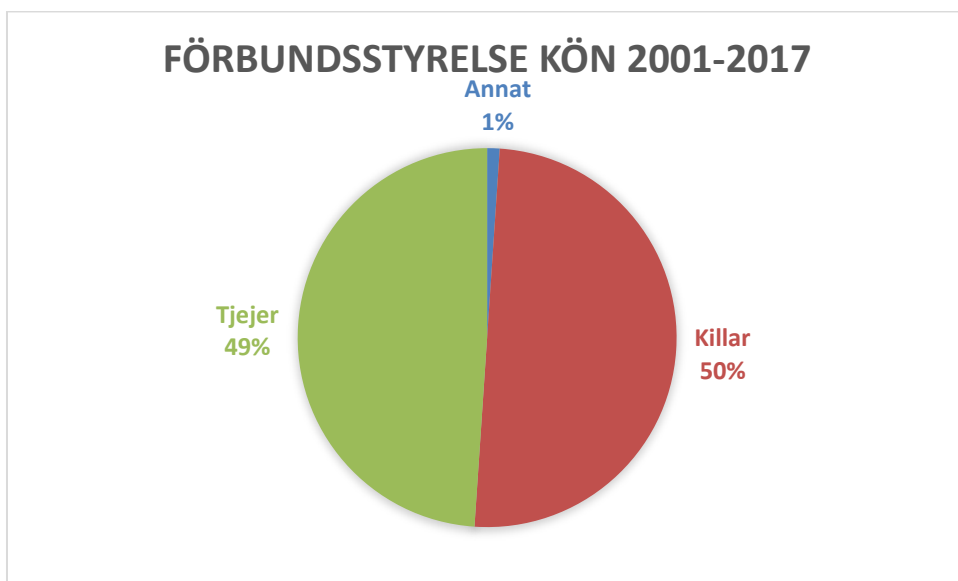
Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera bilagan det kompletta jämlikhetsbokslutet för 2015 samt jämlikhetsbokslutet för 2016 samt,

att föreslå för kongressen att avbryta att göra en årlig redovisning av resultatet.

Olle Gynther - Zillén

Skinnarviksberget, 2017-02-26

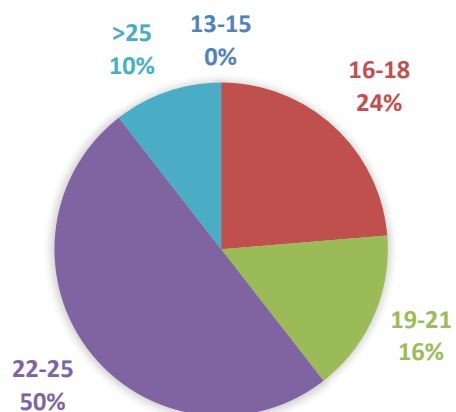

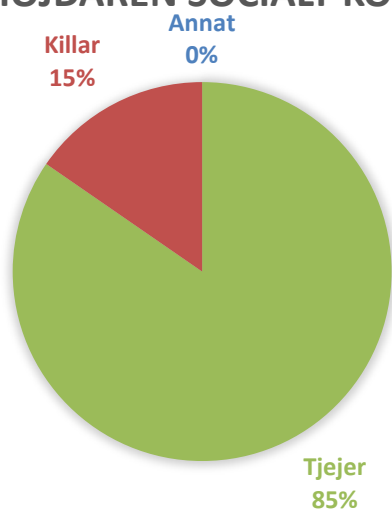
JULKURSEN KÖN 2016

Annat
0%

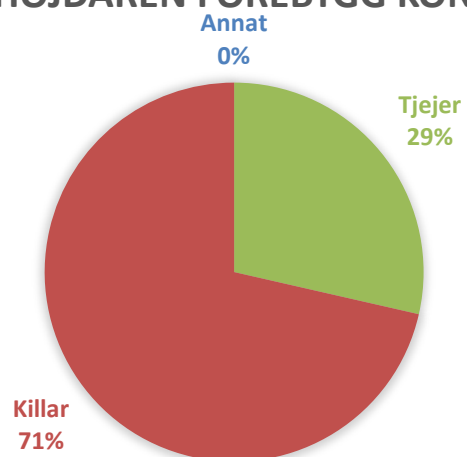
JULKURSEN ÅLDER 2016

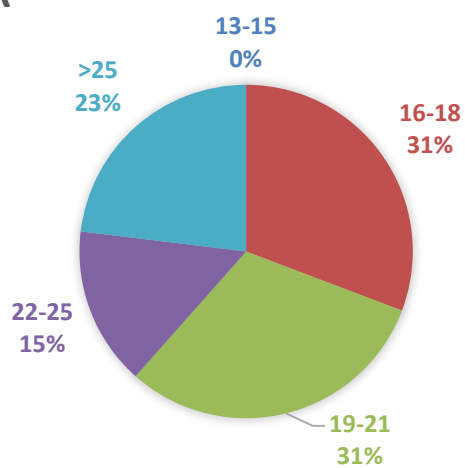
HÖJDAREN SOCIALT KÖN

HÖJDAREN FÖREBYGG KÖN

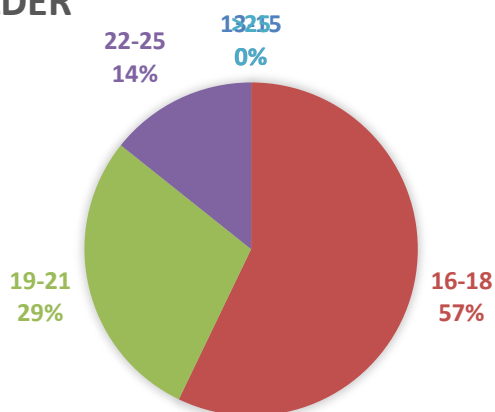

HÖJDAREN SOCIALT ÅLDER

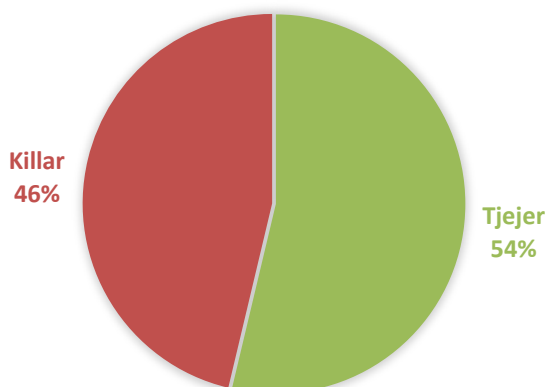

HÖJDAREN FÖREBYGG

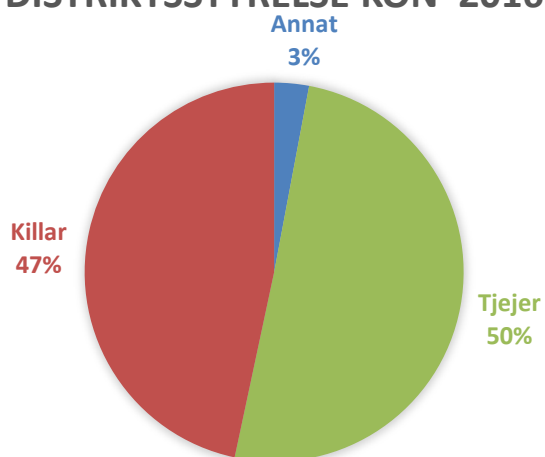
ÅLDER

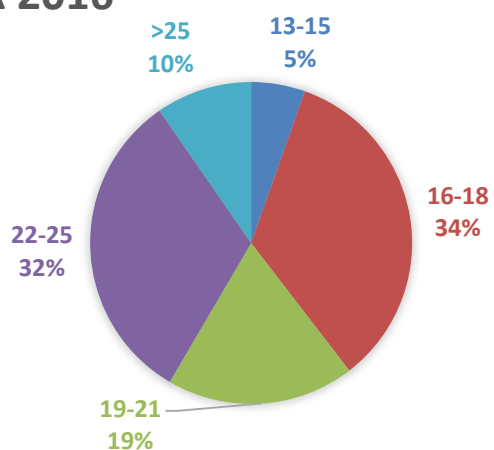
DISTRIKTSSTYRELSE KÖN 2015

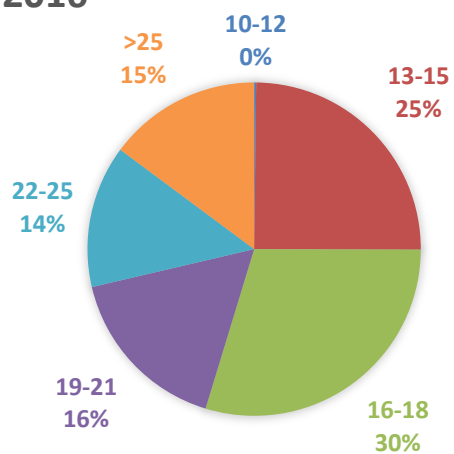
DISTRIKTSSTYRELSE KÖN 2016

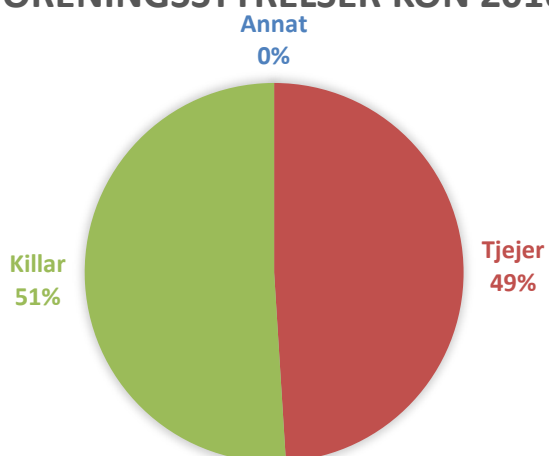
DISTRIKTSSTYRELSE ÅLDER 2016

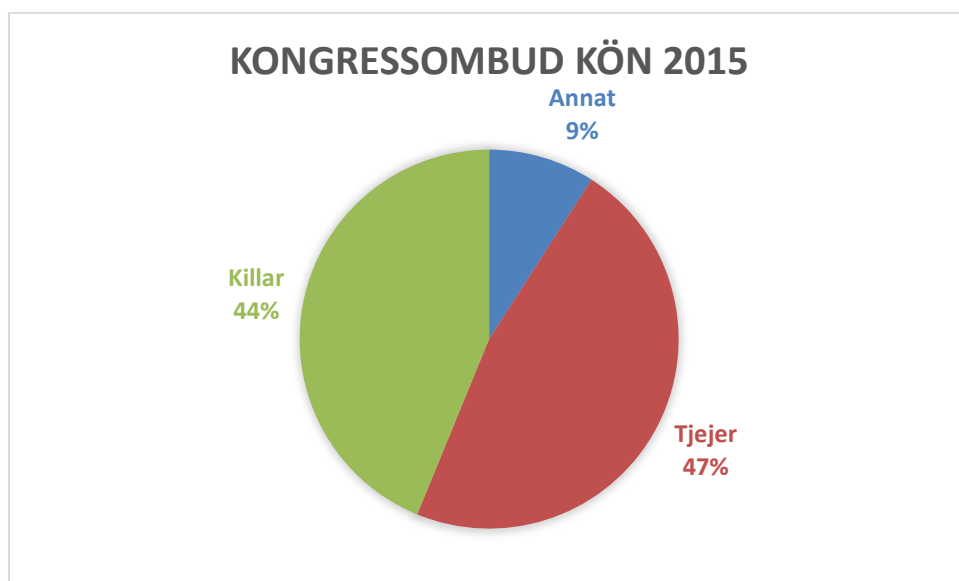

FÖRENINGSSTYRELSER ÅLDER 2016

FÖRENINGSSTYRELSER KÖN 2016

Sammanställning av data baserat på kön och ålder 2001-2017, UNF

Förbundsstyrelse 2001-2017

Kön	Antal	Procent	Ålder
Annat	1	1%	24
Killar	47	50%	22,3
Tjejer	46	49%	22,7

Klädda poster

Annat	1	2%	24
Killar	19	46%	23,6
Tjejer	21	51%	23,2

Ordförande

Annat	0	0%	0
Killar	8	67%	22,6
Tjejer	4	33%	23,5

Distriktsordföranden 2007-2016

Kön	Antal	Procent
Annat	0	0%
Killar	94	42%
Tjejer	131	58%

Medlemmar 2008-2016

	Kön	Antal	Procent	Ålder
2016-01-18	Killar	2673	53%	17,9
	Tjejer	2391	47%	17,8

Annat	1	0%	24,0
Totalt	5065	100%	19,9

	Kön	Antal	Procent	Ålder
2014-12-31	Killar	3215	51%	17,6
	Tjejer	3086	49%	17,6
	Totalt	6301	100%	17,6
2013-12-31	Killar	3609	50%	17,4
	Tjejer	3668	50%	17,5
	Totalt	7277	100%	17,44
2012-12-31	Killar	3615	49%	16,8
	Tjejer	3716	51%	17,0
	Totalt	7331	100%	16,9
2011-12-31	Killar	3485	48%	
	Tjejer	3765	52%	
	Totalt	7417	-	-
2010-12-31	Killar	3757	48%	
	Tjejer	3993	52%	
	Totalt	7750	100%	16.5 år
2009-12-31	Killar	3554	48%	
	Tjejer	3852	52%	
	Totalt	7406	100%	16.4 år
2008-12-31	Killar	3047	45%	

Tjejer	3720	55%	
Totalt	6767	100%	16.4 år

Han

Namn		Ålder	Distrikt	Snittålder	Tjejer i FS																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											

Pronomen: Annat Hon Han				

åne

5

Namn		Ålder	Distrikt	Snittålder		Annat i VU		Tjejer i VU					
			</										

Distrikt						Annat i DS	

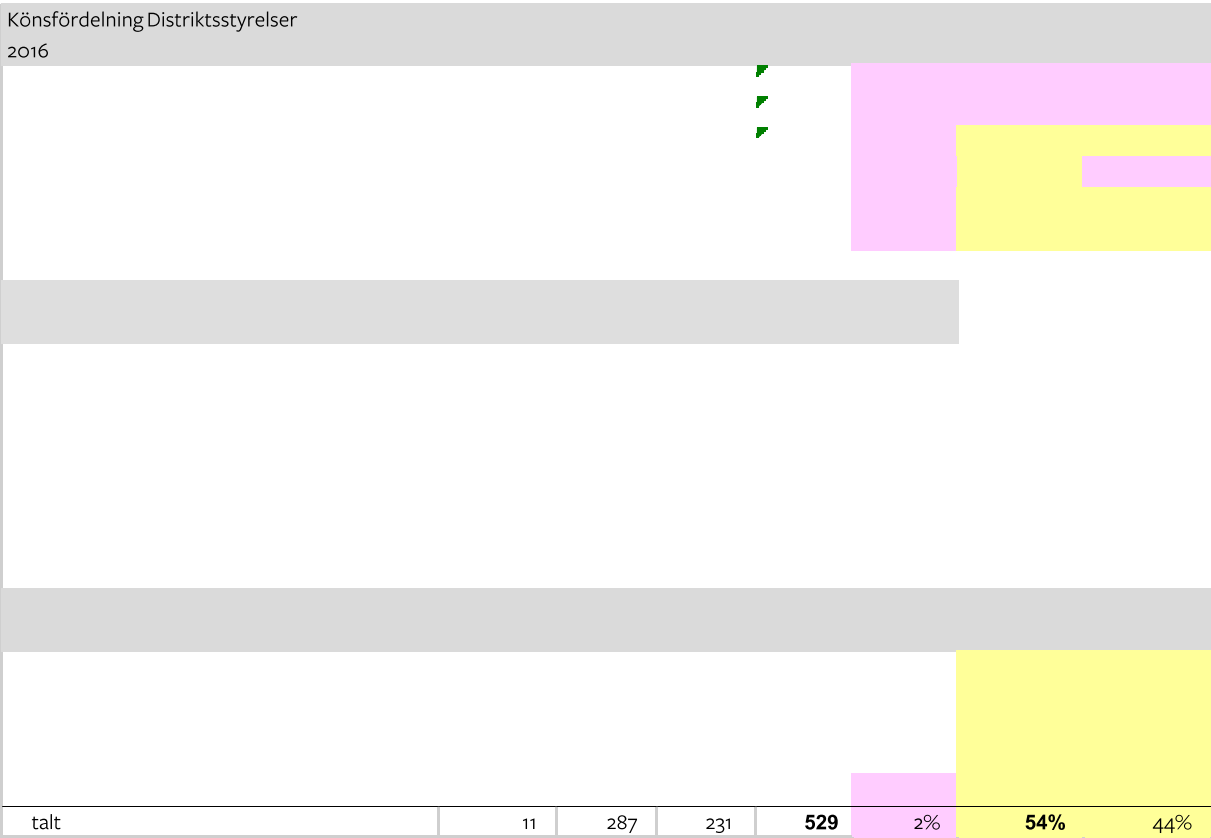
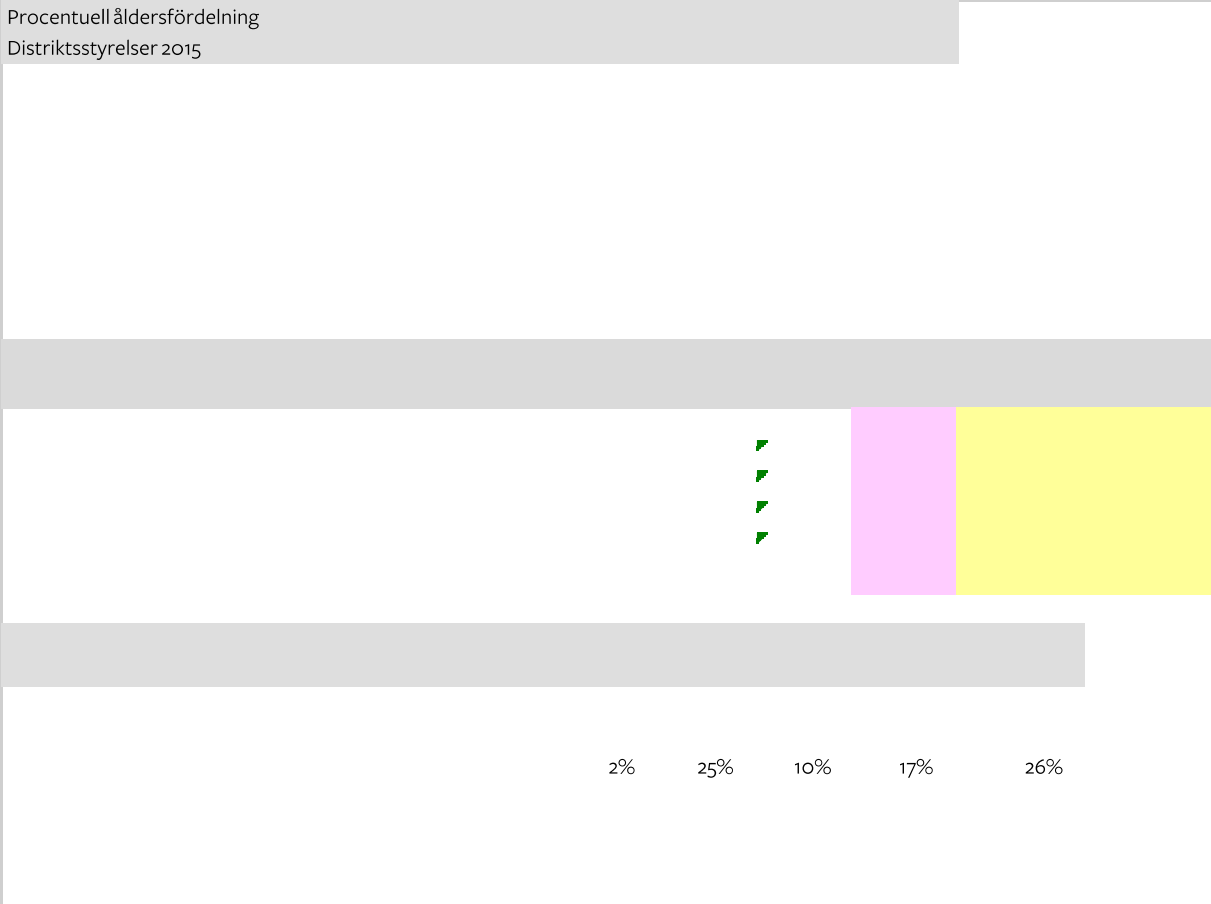
Distrikt				Tjejer i			

Distrikt						Tjejer i DS	
						46%	54%

[illegible]

[illegible]

Utkast på budget 2018-2019 (punkt 9, bilaga § 14:37)

Bakgrund

På förbundsstyrelsens möte i november så tillsattes en arbetsgrupp bestående av Malin Andersson, Max Johansson och Eric Tegnander för att ta fram ett förslag på budget för 2018-2019 till kongressen. På förbundsstyrelsens möte i januari så fördes en övergripande diskussion kopplat till budgeten.

Analys

Budgetgruppen har inte uppfattat några starka medskick från förbundsstyrelsen förutom att se över hur mycket som är rimligt att verksamhet ska kosta i förhållande till hur mycket medlemmar vi har. I stort uppfattade vi att förbundsstyrelsen tycker att den budget vi har haft är en bra grund.

Det en skulle säga är den största faktorn som har bidragit till utformandet av det här budgetförslaget är minskade intäkter. Dels får vi minskade intäkter från MUCF för att vi tappar medlemmar och föreningar men vi får också beräknat nästan 2 miljoner i intäkt från Miljonlotteriet. Det är inte chockerande, men det bidrar ändå till en avsevärd minskning av budgeten. Bakgrunden till minskade intäkter från Miljonlotteriet är framförallt att Miljonlotteriet har en minskad avkastning, men en ändå stor bidragande faktor är att vi tappar medlemmar. Det är viktigt att ha med sig att faktumet att vi har färre medlemmar inte bara ger resultat i hur mycket verksamhet som görs ute i landet utan det försvagar faktiskt UNF:s ekonomiska situation. Därför är det inte heller rimligt att vi ska kunna lägga lika mycket resurser på vissa saker längre. Däremot landade budgetgruppen också i att vi är villiga att få ett minusresultat, UNF har ändå tillräckligt stort eget kapital samtidigt som en hel del pengar i budgeten läggs på investeringar för UNF:s ekonomiska framtid. Vi var villiga att ta ett minusresultat på ca 1,5-1,8 miljoner per år och det var också det vi strävade mot att komma ned i. Vi har försökt att i så stor utsträckning som möjlighet göra nedskärningar genom att effektivisera i budgeten. UNF kommer för 2016 gå avsevärt mer plus än planerat, vilket delvis beror på att vissa budgetposter inte utnyttjas eller används. Vi ser att det finns större nedskärningar som kan göras, antingen genom ett minskat antal tjänster, indragna satsningar eller genom att se över vår medlemstidning. Vi är dock inte villiga i nuläget att göra oss av med personal för att kunna göra ekonomiska satsningar på annat medan de ekonomiska satsningarna är viktiga för att garantera en stabil ekonomi i framtiden.

Resultat

Här är ett försök att summera de huvudsakliga förändringarna i budgeten mot den reviderade budgeten för 2017:

- Intäkter, Sänkta medlemsavgifter, MUCF-bidrag och stöd från Miljonlotteriet – På grund av färre medlemmar samt minskad avkastning för Miljonlotteriet.

- Intäkter, Övriga bidrag – Tillagd för att ge tydliga signaler om att det förväntas jobba med bidragssökning. Summan ser vi som rimlig att uppnå om vi skulle aktivt söka för den verksamhet vi redan bedriver.
- Förbundsorganisation, styrelse, Arvode – Höjd på grund av borttagande av sänkta arbetsgivaravgifter för unga.
- Förbundsorganisation, kanslipersonal, Personalkostnader – Justerad beräkning, men i enlighet med den personalmängd som finns i nuläget.
- Stöd till landet, personal, Personalkostnader - Justerad beräkning, men i enlighet med den personalmängd som finns i nuläget.
- Stöd till landet, pengar, Förbundsstyrelsen till förfogande – Minskat för att det är en pott med oklart syfte och behovet borde kunna minska med bra planering av verksamhet samt upprättandet av distriktssatsningspotten.
- Stöd till landet, pengar, Distriktsbidrag – Den här potten går inte åt ens i närheten, trots att bidragsfördelningen är generös. Minskningen är i enlighet med resultatet för 2016. En del av dessa pengar går över till att bilda distriktssatsningspotten.
- Stöd till landet, pengar, Distriktssatsningspotten – En ny pott för att kunna ge finansiellt stöd till större projekt som distrikt vill ta initiativ till. Tanken är att till skillnad från den tidigare Pengar att söka-potten där det delades ut många bidrag men av mindre storlek så ska Distriktssatsningspotten kunna dela ut få, stora belopp för att uppmuntra till initiativ och satsningar. Det skulle exempelvis kunna vara två bidrag om hundratusen var som delas ut. Vi tror att det här är betydligt mer effektivt än PAS.
- Verksamhet, bildningsverksamhet, Förbundssamling – Ökat belopp för 2019 på grund av förslag i bildningssystemet.
- Verksamhet, arbetsplansprojekt, Verksamhetsstöd Active – Minskat belopp då vi i nuläget (inklusive medlemsavgift) ger ca 230 000 kronor per år till Active. Vi tycker inte att det är rimligt att Active ska bero så starkt på UNF.
- Verksamhet, arbetsplansprojekt, UNF till alla – Vi föreslår att stryka den här budgetposten, inte för att vi inte vill att den ska genomföras men för att det har knappt gått åt några pengar för detta varken 2015 eller 2016 och då är det onödigt att den finns med.

Sedan finns en rad justeringar som enbart är gjorda i enlighet med resultatet för 2016 och 2015 (för att de helt enkelt inte dragit så mycket pengar som det varit budgeterat tidigare).

Fördelningen mellan de tre områdena verksamhet, stöd till landet och förbundsorganisation bibehålls med någon procentenhet i skillnad.

Uppföljning

Budgetgruppen tar med sig medskick och förslag från förbundsstyrelsen och presenterar ett slutgiltigt förslag på budget på förbundsstyrelsens möte i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta utkastet på budget för 2018-2019

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-24

Huvudbudget	Reviderad budget 2017	2018	2019
Intäkt			
Medlemsavgifter	230 000 kr	150 000 kr	175 000 kr
Bidrag - Socialstyrelsen	800 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Bidrag - Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	1 800 000 kr	1 500 000 kr	1 800 000 kr
Miljonlotteriet	19 300 000 kr	17 300 000 kr	17 300 000 kr
Trivselgerillan	50 000 kr	200 000 kr	400 000 kr
Prenumerationer Motdrag	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr
UNF-shop försäljning	200 000 kr	50 000 kr	75 000 kr
Övriga bidrag		350 000 kr	350 000 kr
Summa intäkter:	22 410 000 kr	20 580 000 kr	21 130 000 kr
Kostnad			
1. Förbundsorganisation - Styrelse	1 140 000 kr	1 120 000 kr	1 180 000 kr
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal	3 654 000 kr	3 760 000 kr	3 760 000 kr
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur	2 006 000 kr	1 896 000 kr	1 896 000 kr
4. Stöd till landet - Personal	6 725 000 kr	6 450 000 kr	6 450 000 kr
5. Stöd till landet - Pengar	3 600 000 kr	3 090 000 kr	3 090 000 kr
6. Stöd till landet - Information och material	835 000 kr	750 000 kr	750 000 kr
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet	1 170 000 kr	925 000 kr	1 075 000 kr
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt	2 685 000 kr	2 595 000 kr	2 595 000 kr
Kongress	1 000 000 kr	- kr	1 000 000 kr
Insamling	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Summa kostnader:	24 315 000 kr	22 086 000 kr	23 296 000 kr
Verksamhetsresultat:	-1 905 000 kr	-1 506 000 kr	-2 166 000 kr
Avskrivningar - Inventarier	-45 000 kr -	10 000 kr -	10 000 kr
Resultat efter avskrivningar:	-1 950 000 kr	-1 516 000 kr	-2 176 000 kr
Ränteintäkter	400 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Räntekostnader	-5 000 kr -	1 000 kr -	1 000 kr
Resultat efter finansiella poster:	-1 555 000 kr	-1 317 000 kr	-1 977 000 kr
Avsättning för kongressen		- 500 000 kr	
Upplösning för kongress	500 000 kr		500 000 kr
Avsättningar			
Upplösning av specifika nykterhetsfrämjande medel	19 300 000 kr	17 300 000 kr	17 300 000 kr
Avsättning av specifika nykterhetsfrämjande medel	-19 300 000 kr -	17 300 000 kr -	17 300 000 kr
Budgeterat årsresultat efter bokslutsdispositioner:	-1 055 000 kr	-1 817 000 kr	-1 477 000 kr

Underbudgetar			
	Reviderad budget 2017	2018	2019
1. Förbundsorganisation - Styrelse			
Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr	20 000 kr	20 000 kr
Förbundsstyrelsemöten	220 000 kr	150 000 kr	210 000 kr
Praktiskt arbete	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Arvode	640 000 kr	700 000 kr	700 000 kr
<i>Summa</i>	<i>1 140 000 kr</i>	<i>1 120 000 kr</i>	<i>1 180 000 kr</i>
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal			
Utbildning	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
Personalkostnader	3 447 000 kr	3 550 000 kr	3 550 000 kr
Telefonkostnader	37 000 kr	40 000 kr	40 000 kr
Resekostnader	90 000 kr	90 000 kr	90 000 kr
<i>Summa</i>	<i>3 654 000 kr</i>	<i>3 760 000 kr</i>	<i>3 760 000 kr</i>
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur			
Hyra och andra lokalkostnader	586 000 kr	586 000 kr	586 000 kr
IT-system	200 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Ekonomisystem	350 000 kr	350 000 kr	350 000 kr
Medlemsavgifter samarbetsorgan	200 000 kr	175 000 kr	175 000 kr
Medlemsregister	210 000 kr	210 000 kr	210 000 kr
Kommunikation	50 000 kr	25 000 kr	25 000 kr
Administration	100 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
Medlemsutskick	190 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Revision	120 000 kr	120 000 kr	120 000 kr
<i>Summa</i>	<i>2 006 000 kr</i>	<i>1 896 000 kr</i>	<i>1 896 000 kr</i>
4. Stöd till landet - Personal			
Kontorshyra	530 000 kr	530 000 kr	530 000 kr
Utbildning	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Resekostnader	380 000 kr	380 000 kr	380 000 kr
Telefonkostnader	90 000 kr	90 000 kr	90 000 kr
Personalkostnader	5 475 000 kr	5 200 000 kr	5 200 000 kr
<i>Summa</i>	<i>6 725 000 kr</i>	<i>6 450 000 kr</i>	<i>6 450 000 kr</i>
5. Stöd till landet - Pengar			
Fastigheter	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Förbundsstyrelsen till förfogande	220 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Föreningsstöd	990 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Distriktsbidrag	2 200 000 kr	1 600 000 kr	1 600 000 kr
Distriktsstatsningspotten		200 000 kr	200 000 kr
Medlemsförsäkring	40 000 kr	40 000 kr	40 000 kr
<i>Summa</i>	<i>3 600 000 kr</i>	<i>3 090 000 kr</i>	<i>3 090 000 kr</i>
6. Verksamhet - Information och material			
Medlemstidning	530 000 kr	530 000 kr	530 000 kr
Webbplats	85 000 kr	50 000 kr	50 000 kr
UNF-shop	120 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Materialproduktion	100 000 kr	70 000 kr	70 000 kr
<i>Summa</i>	<i>835 000 kr</i>	<i>750 000 kr</i>	<i>750 000 kr</i>
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet			
Kamratstöds kurs	175 000 kr	175 000 kr	175 000 kr
Höjdaren	250 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Distriktsstyrelsesamling	300 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Distriktsordförandenätverk	145 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Förbundssamling	300 000 kr	150 000 kr	300 000 kr
<i>Summa</i>	<i>1 170 000 kr</i>	<i>925 000 kr</i>	<i>1 075 000 kr</i>
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt			
Vit jul	600 000 kr	600 000 kr	600 000 kr
Bidrag internationella arbete	600 000 kr	600 000 kr	600 000 kr
Verksamhetsområdesprojekt	485 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
Verksamhetsstöd Active	150 000 kr	50 000 kr	50 000 kr
Politiska assistenter Bryssel	100 000 kr	160 000 kr	160 000 kr
Trivselgerillan	500 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
Active summercamp	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
UNF till alla	65 000 kr	- kr	- kr
Almedalen	85 000 kr	85 000 kr	85 000 kr
<i>Summa</i>	<i>2 685 000 kr</i>	<i>2 595 000 kr</i>	<i>2 595 000 kr</i>

Förbundsstyrelsens förslag Övriga ersättningar (punkt 9, bilaga § 14:38)

Förbundsstyrelsen tycker att alla förtroendeuppdrag inom Ungdomens Nykterhetsförbund, förutom två heltidsarvoderingar inom förbundsstyrelsen, ska vara ideellt och genomföras utan annat arvode än ren kostnadsersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför kongressen besluta

att för resevillkor och traktamentsersättningar för förbundsstyrelseledamöter, ska arbetsgivarorganisationens och arbetstagarorganisationens gemensamma avtal gälla, dock att ersättningar för körning med egen bil ska utgå med den av Skatteverket rekommenderade så kallade ”skattefria” ersättningen, för närvarande 18,50 kronor per mil, samt

att i övrigt ej utbetala några arvoden för förtroendevalda vid UNF:s kongress

Kongresshandling: Övriga ersättningar (punkt 9, bilaga § 14:39)

Bakgrund

På varje kongress beslutas det om eventuella övriga ersättningar för förbundsstyrelsen. Det har de senaste åren sett exakt lika ut.

Analys

Kongresshandlingen tidigare år innehåller i princip rätten till traktamente och reseersättning med motiveringen att det inte ska kosta att vara ideellt engagerad. Jag ser inget behov av att förändra hur det har varit.

Resultat

Jag föreslår att vi bibehåller samma innehåll som tidigare år, i enlighet med bilaga.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastslå kongresshandlingen om Förbundsstyrelsens förslag på övriga ersättningar i enlighet med bilaga

Malin Andersson

Stockholm, 2017-02-24

Verksamhetsberättelse 2016 (punkt 9, bilaga § 14:40)

På kongressen kommer två olika verksamhetsberättelser att presenteras. En som avser året 2014-2015 och därmed avslutar förra mandatperiodens arbete, och en som utgår från arbetsplanen som antogs på kongressen 2015. Anledningen till att dela upp det är för att hålla isär arbetsplanerna och få mer ordning och reda. Detta mina vänner är alltså den andra delen i äventyret du kallar verksamhetsberättelse.

Det är också värt att lyfta om vi fortfarande ska ha verksamhetsberättelser på helår när kongresser är på halvår och på något sätt avslutar ett verksamhetsår och startar ett nytt.

Eftersom jag är ett fan av tid så är jag också rätt medveten om att detta är både en rätt komplett verksamhetsberättelse och en jävligt saftig sådan. Men det finns en fråga jag vill lyfta med er förutom eder feedback:

- Finns det något värde i att göra någon slags prognos för kommande år?

I så fall kommer jag under natten bereda en sådan diskussion.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta förslaget om verksamhetsberättelse 2016

eller att göra en prognos för kommande år och sedan anta förslaget om verksamhetsberättelse 2016

eller att med konkret feedback be Olle Gynther Zillén återkomma med förslag om verksamhetsberättelse 2016 till majmötet 2017

Olle Gynther Zillén

Ett hus vid Hjälmarens, 2017-02-26

Verksamhetsberättelse 2016 Ungdomens Nykterhetsförbund (punkt 9, bilaga § 14:41)

År 2016 var på många sätt ett speciellt år då en skulle kunna dela in året i två olika tidsepoker, före och efter majmötet. Majmötet var alltså mötet där UNF:s förbundsstyrelse aktivt beslutade att prioriterade upp de två övergripande arbetsplansmålen och ner de underliggande arbetsplansmålen. Detta resulterade förutom tydliga prioriteringar i att en större satsning på faddrande gjordes.

Förbundsstyrelsen gick ifrån att arbeta med utskott till att arbeta med individuella ansvar. Som en följd av detta lades alla förbundsstyrelsens utskott utom arbetsutskottet ner. Individuella ansvar har fungerat utifrån förhållandena utomordentligt bra. Utifrån prioriteringarna valdes också att tydligt prioritera ner det drogpolitiska arbetet tillsammans med representation i olika sammanhang, något som bland annat märktes i att UNF bara nämnts 529 gånger i media. Det UNF istället satsade på var sig själv, sin organisation och hur vi organiserar oss.

Förbundsstyrelsen inledde året tungt i och med att en ledamot entledigade sig av personliga skäl. Detta ska naturligtvis respekteras och förbundsstyrelsen vill givetvis främja ett hållbart engagemang på förbunds nivå.

2016 var också året då UNF för första gången det här århundrandet arvoderade en förbundskassör istället för en förbundsordförande. Som ungdomsorganisation är det viktigt att båda utmana sig själv och andra, och det här var bara ett steg på vägen i att utvecklas som förbund.

Året 2016 går också att se som bildningens år då UNF för första gången på fem år vänt en negativ trend och ökat i studiecirkelverksamhet. Denna ökning sammanföll otroligt nog med att UNF valde att öka sin symbios med NBV och inleda ett större samarbete kring trivselgerilan.

Förutom dessa tre extraordinära upplevelser så har verksamhet i alla UNF:s verksamhetsområden fortsatt, på alla nivåer – lokal, regional och förbunds nivå samt i olika samarbetsformer. Här nedan är bara ett axplock av all fantastisk verksamhet vi tillsammans gjort.

Året inleddes med en bildningshelg för bildningsmaterialet, alltså en hel helg att uppdatera vår egen bildningsdatabas BILDA. Förutom att materialet fick en rejäl boost så förankrades bildningsmaterialet lokalt. Parallellt med all verksamhet så har initiativet för att öka UNF:s jämställdhet haft en löpande process under året och flera beslut har även fastslagits av förbundsstyrelsen.

När det gäller värkning valde UNF att testa nya vägar och utvecklade, lanserade och förfinade konceptet UNG som för är en helt ny metod att värva på. Kommunrankningen slog rekord i

antal reaktioner och visningar på Facebook, där Ludvika var i topp och Ragunda i en hopplös botten.

I och med att det var ett jämnt år så ägde Actives kongress rum, denna gång i Polen. Precis som tidigare finns UNF representerat i dess styrelse. Active har även haft summercamp samtidigt som sin kongress och där fanns UNF representerade i stor skala. UNF har anordnat en förbundssamling och efter att ha dragit igång Tingvallagymnasiets larm fem gånger på en natt kan vi numera certifiera hela skolan som UNF approved.

Förbundet fortsatte med julkursen som ger en otrolig trygghet för medlemmarna under en av de mest alkoholintensiva högtiderna. Under folknykterhetens vecka så skedde hela 70 ölutköpskontroller vilket verkligen cementerar dess popularitet som verksamhet och verktyg.

Almedalsdrinken firade femårsjubileum och UNF hade sin tradition trogen ett drinkteam på plats där UNF vuxit till att bli motorn bakom drinken. UNF skickade också ett påverkansteam till Almedalen som var aktiva på workshops, debatter och föreläsningar.

Vit jul som skiftat fokus blev en succé för UNF och vi stod för 78 aktiviteter, vilket är mer än våra övriga rörelseförbund tillsammans, vilket visar att vi har en extrem anda av solidaritet, demokrati och nykterhet även när våra egna normer utmanas som mest!

Förbundsstyrelsens organisation 2016

Styrelsen

Eric Tegnander (ordförande), Isabelle Benfalk (första vice ordförande), Max Johansson (andre vice ordförande), Olle Gynther - Zillén (sekreterare), Malin Andersson (kassör), Lucas Nilsson (bildningsledare), Hanna Hammarström, Tove Achrénius, Maria Emilsson, Anneli Bylund, Arvid Leimar (entledigades den 6e januari 2016).

Förbundsstyrelsen har i denna konstellation haft sex protokollförda möten under 2016.

Utskott under 2016

Arbetsutskottet har bestått av fem personer från förbundsstyrelsen. Hanna Hammarström (sammankallande, blev ledamot den 21 maj 2016), Eric Tegnander, Malin Andersson (ledamot, blev sammankallande den 21 maj 2016), Lucas Nilsson, Olle Gynther - Zillén.

Demokratiutskottet har bestått av Malin Andersson (utskottsordförande), Hanna Hammarström, Tove Achrénius, Jonatan Bengtsson och Joel Hijstee. Utskottet upplöstes den 21a maj 2016.

Påverkansutskottet har bestått av Anneli Bylund (utskottsordförande), Ellen Hjort, Jane Segerlund, Simon Schönbeck och Olle Gynther – Zillén. Utskottet upplöstes den 21a maj 2016.

Verksamhetsutskottet har bestått av Max Johansson (utskottsordförande), Lovisa Edström och Josefin Larsson. Utskottet upplöstes den 21a maj 2016

Revisorer

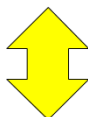
På kongressen 2015 valdes Lars Halvarsson och Kamilla Andersson till revisorer, samt Robert Damberg och Hanna Rönnmark till revisorssuppleanter.

Så här tyder du måluppföljningen:

”Uppfyllelse 2016” = Har målet uppnåtts under 2016?

= Målet är uppnått

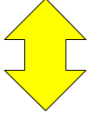

= Målet är delvis uppnått

= Målet är inte uppnått

Övergripande mål

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF växer i medlemsantal och blir en starkare organisation och samhällsaktör		UNF växte helt klart inte i medlemmar under 2016, däremot breddade vi väg för att bli starkare som organisation och samhällsaktör
UNF är den ledande samhällsaktören bland unga för attitydpåverkan och normkritik kring alkohol och andra droger		UNF är kanske inte den ledande samhällsaktören men vi kan ändå generera rubriker genom alkoglass, kommunranking och ölutköp

Verksamhetsområden

DROGPOLITIK

UNF:s drogpolitiska uppdrag är att vara ungas röst och verktyg för att skapa opinion och påverka den politiska utvecklingen i riktning mot en drogfri värld.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF:s medlemmar hörs och tar plats i drogpolitiken och är de främsta unga rösterna i debatten om cannabis		Ej prioriterat under 2016. UNF har dock nämnts 529 gånger i olika medier.
UNF har lokalt och nationellt goda kontakter med en bredd av politiska ungdomsförbund och relevanta politiker för att stärka deras engagemang och intresse för drogpolitiska frågor och för oss som organisation		Ej prioriterat under 2016.

FÖREBYGG

UNF:s förebyggande uppdrag är att förändra ungdomars attityder, beteende och engagemang för att långsiktigt bryta alkoholnormen och öka nykterheten.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF ökar sitt medlemsantal med 10 % i betalande medlemmar årligen		Minskade under 2016 med 19% i betalande medlemmar.
UNF värvar 2500 nya medlemmar per år.		Värvade 1135 under 2016.
UNF är ledande på attitydpåverkan hos ungdomar när det gäller alkohol och andra droger.		Ej prioriterat under 2016
UNF satsar på att värva i grupper med stor outnyttjad medlemspotential		Ej prioriterat under 2016
UNF ska ta fram verktyg för normbrytande på gymnasiet och högskolan		Ej prioriterat under 2016
Hälften av alla mellan 13 – 25 år ska veta att UNF finns och vilka vi är		Ingen undersökning har gjorts under 2016

GLOBALT

UNF:s globala uppdrag är att stärka internationella systemorganisationer över hela världen och främja det globala drog förebyggande och drogpolitiska arbetet.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF genomför 100 insamlingsaktiviteter		Ej prioriterat utifrån majmötet 2016
UNF genomför 50 utåtriktade lokala värvnings- eller attitydpåverkansaktiviteter med globalt fokus		Ej prioriterat utifrån majmötet 2016

ORGANISATION

UNF:s organisatoriska uppdrag är att säkerställa en levande folkrörelse med mycket verksamhet där ledarskap och arrangörskap utvecklas.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF har 23 självständiga och engagerade distriktsstyrelser som tar ansvar för att distriktet växer och utvecklas		UNF har 2016 19 distriktsstyrelser..
UNF:s medlemmar tar gemensamt ansvar för demokrati och utveckling på förbunds-, distrikts- och föreningsnivå.		UNF:s medlemmar har under året tagit olika initiativ för demokrati och utveckling, dock svårt att kvantifiera.
UNF utvecklar sin kommunikation mellan medlemmar, föreningar, distrikt och förbund		Utveckling har under året skett, men svårt att kvantifiera.
Förbundet ska senast sommaren 2016 i samråd med distrikten ta fram ett föreningskit med syfte att bilda och utveckla föreningar		Inget föreningskit har tagits fram..
UNF förbättrar och vidareutvecklar stödet till distriktsordföranden och distriktskassörer		Utveckling har under året skett, men svårt att kvantifiera.

SOCIALT

UNF:s sociala uppdrag är att skapa trygga och inkluderande miljöer fria från alkohol och andra droger där unga människor kan vara sig själva, samt att se till att medlemmar kan utvecklas utifrån sina förutsättningar genom sitt medlemskap.

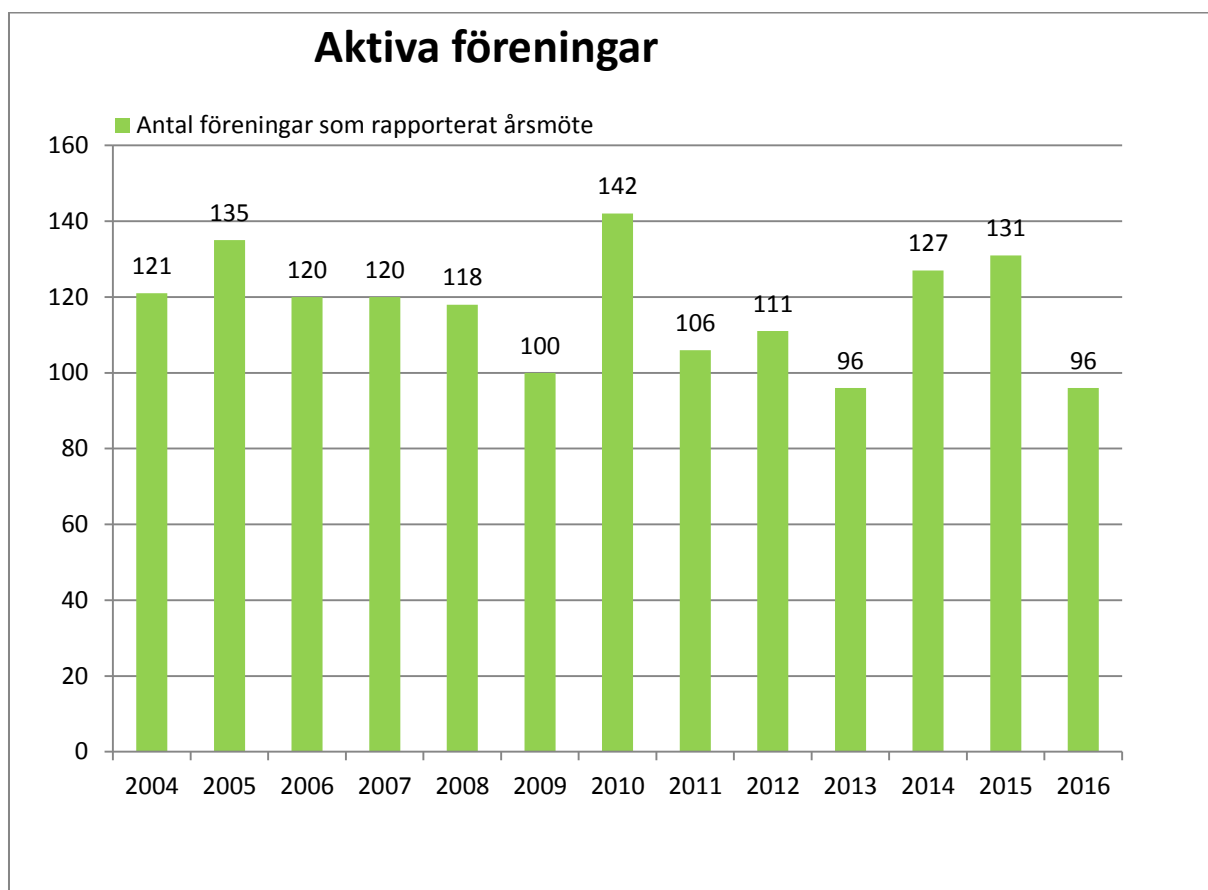
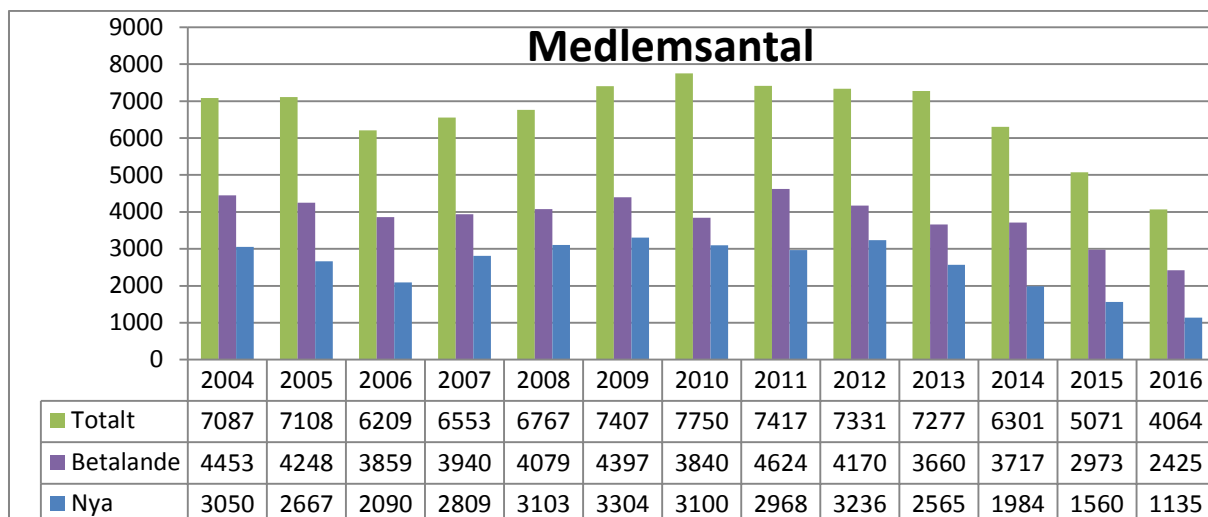
Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF tar en självklar plats i debatten om barn och unga i risk- och missbruksmiljö.		Internt fick deltagare på julresan en vidare kunskap kring barn och unga i miss- och riksbruksmiljö. Externt har Vit jul främst varit det som UNF arbetet med för att öka medvetenheten i samhället.
I de distrikt där det är möjligt finns det ett samarbete med stödgrupper eller liknande verksamhet.		Process ej påbörjad.
UNF:s hemsida, material och kommunikationssätt är utformade så att de bidrar till ett hållbart engagemang		En ständigt pågående process och något som jobbas kontinuerligt med under året.

Kongressuppdrag och principer

Kongressuppdrag	Uppfyllelse	Kommentar
I början av sin mandatperiod låta representanter för UNF Jönköping få presentera distriktets förslag inför förbundsstyrelsen och utskott för att därigenom ge förslagen en ny möjlighet att behandlas demokratiskt		UNF Jönköping besökte förbundsstyrelsens möte i september och utskottshelgen i oktober 2015 för att berätta om sitt arbete med Trivselgerillan.
Tobak		UNF har ställt sig bakom Tobacco End-game och har med ett kapitel om tobaksförebyggande arbete i det drogpolitiska programmet.
Tillsammans med UNF:s distriktsstyrelser se över hur man på bästa sätt ska kunna jobba med erfarenhetsutbyten mellan distrikten, både på förenings- och distriktsnivå		Arbetet har främst skett genom faddergruppen
Under mandatperioden verka för att kopplingarna mellan distriktens och förbundets arbetsplaner stärks		Demokratiutskottet fick uppdraget på novembermötet 2015 och lanserade under 2016 unf.se/arsmote , uppdraget haltades dock av att inte få en tilldelad person på omprioritering på majmötet 2016.
Revidera nykterhetsplattformen och återkomma till kongressen 2017		Förslaget presenteras på kongress
Det ska finnas ett jämlikhetspass i alla UNF:aren-utbildningar		Dels fanns det redan ett jämlikhetspass i UNF:aren, men materialet ska under 2017 uppdateras.
Att jämlikhetsbokslutet förutom data från förbundsstyrelse, distriktsstyrelser och föreningsstyrelser även ska innehålla data om deltagande i distriktsårsmöte, kongress, utskottsuppdrag, Höjdarna och kamratstödsresor samt övriga förbundskurser där urval sker, bifalla att jämlikhetsbokslutet förutom		Ett årligt bokslut har presenterats för 2015 och 2016, dock utan alla parametrar som fastslogs av kongressen 2015.

ålder och kön även ska mäta antal år som medlem, distriktstillhörighet samt tidigare erfarenhet av distriktsårsmöte/kongress där detta är applicerbart, samt bifalla att förbundsstyrelsen ska presentera detta i ett årligt bokslut för att synliggöra strukturer inom UNF, samt		
Utvärdera UNF:s behov av folkhögskoleutbildningar		Förbundet har utvärderat all verksamhet som vi gör tillsammans med folkhögskolorna. Detta gjordes primärt utifrån frågeställningen kring vilka samarbeten där vi bäst nyttjar folkhögskolornas kompetens och vad vi får mest ut av att göra själv. Detta resulterade bland annat i att distriktsordförandenätverket numera görs i egen regi, att Höjdaren föreslås bli en folkhögskoleutbildning och att personalfortbildningen görs internt.
Genomföra en medlemsökningsutredning som ska se över hur UNF arbetar för att öka i medlemsantal, utredningen ska täcka områdena värvning, välkomnande/uppföljning, bekräftelse av medlemskap och betalningsfrekvens samt eventuella andra områden som bedöms som relevanta under utredningens gång, med fokus på en struktur för ett långsiktigt och sammanhållet medlemsökningsarbete, utredningen under mandatperioden kan producera delrapporter och förslag men utöver det ska en slutrapport med eventuella förslag lämnas till kongressen 2017, förbundsstyrelsen ansvarar för utredningen som ska genomföras brett		Påbörjades under 2016, dock avbröts processen helt på majmötet 2016 då utredningen bedömdes ej ha kommit tillräcklig långt.

tillsammans med medlemmar, föreningar och distrikt inom UNF.		
Till kongressen 2017 utreda andra relevanta tillvägagångssätt än att starta bankverksamhet för att finansiera vår organisation	↑	Utredningen kommer presenteras för kongressen
Utreda olika alternativ för UNF att nå gemensam strategisk långsiktighet, samt att presentera resultatet av utredningen till kongressen 2017 och utifrån resultatet presentera eventuella förslag på strategisk långsiktighet	↑	Utredningen kommer presenteras för kongressen
Principer	Uppfyllelse	Kommentar
§ 118 Medlemsvärningskampanjer ska klart betona vår ideologi och inte materiella förmåner.	↑	Förbundsstyrelsen valde att tolka principen som att ideologi ska betonas tydligare än materiella förmåner i vårt medlemsökningsarbete.
§190 Förbundets budget och budgetförslag är tydliga, lättförståeliga och tillgängliga för alla medlemmar”	↑	Förbundsstyrelsen valde att lägga till tolkningen: ”förändringar från föregående budget tydligt ska framgå”
§ 190 UNF köper hållbara produkter, alltså ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara produkter, då vi jobbar för en bättre värld	↑	Förbundsstyrelsen valde att göra tolkningen som att ”vi gör detta när det är praktiskt möjligt”

Bildningsverksamhet 2016

16/1-17/1	UNF för jämställdhet	Stockholm
29-31/1	DO-nätverk	Wendelsberg
19-21/2	Bilda	Stockholm
11-13/3	Höjdaren Socialt #1	Stockholm
8-10/4	Höjdaren Socialt #2	Stockholm
22-24/4	DSS #1	Tollare
27-29/5	DO-nätverk	Stockholm
27-29/5	Höjdaren Socialt #3	Stockholm
26-28/8	DO-nätverk	Göteborg
23-25/9	Förbundssamling	KARLSTAD
7-9/10	Höjdaren Förebygg #1	Tollare
4-6/11	DO-nätverk	Malmö
1-3/12	Höjdaren Förebygg #2	Tollare
23-30/12	Julkurs	Frankrike

